8578

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 22 (282) TORONTO, Ontario, 1955 m. birželio (June) mėn. 2 d. Kaina 10¢

Mokslas vietoj kapitalo

Skaičiumi lietuviai Kanadoje palyginus negausūs ir vien tuo niekad didelio vaidmens vaidinti negali. Tiesa, pastarajam dešimtmey skaičius mūsų čia padidėjo bent dvigubai, tačiau tai vis dar labai neimponuojančios skaitlinės. Norėdami pasiekti kiek reikšmingesnio vaidmens krašto gyvenime, mes privalomę rasti kitokį atramos tašką.

Čionykštėje santvarkoje reikšmingesnį vaidmenį betkuriai, kad ir nelabai gausiai, tautinei grupei gali užtikrinti tik dvi savybės — kapitalas ir mokslas. Kapitalas, ūkinis pajėgumas čia atidaro visus kelius. Bet tam jau reikia didelio kapitalo. Su vidutiniu kapitalu žmonių čia yra pakankamai daug, tad tuo daug ko nustebinti negalima. Didelius kapitalus įsigyti netaip lengva ir mūsų lietuviškai visuomenei, kurios psichologija nėra artima biznieriškajai veiklai, turbūt, dar gerokai teks palaukti, kol sulauksime bent kiek gausesnių savų kapitalistų.

Tačiau argi tai reikštų, kad lietuviai amžinai turi likti daugiausia fabrikų darbininkų kategorijos žmonėmis? Pagaliau ar ir naujoji imigrantų karta turi likti tokie patys darbininkai bei smulkūs biurų techniški pareigūnai. Deja, iki šiol dažnai taip ir yra. Penkias dešimtis metų išgyvenę Kanadoje lietuviai į augštesnį visuomenės sluogsnį iš savo tarpo vos vieną kitą teįvedė, nors sąlygos ir nebuvo labai nepalankios. Svarbiausia to reiškinio priežastis, kad jaunimas nebuvo linkęs mokytis. Dažnai tėvai į mokslą leisti savo vaikus būtų pajėgę, bet vaikai nerodė noro "vargti" ir skubinosi į biurus ar net į fabrikus, kad tik greičiau pradėtų gauti kas savaitę atlyginimą. Neretam pasisekdavo gana greitai pasiekti už tėvus didesnio atlyginimo, ir visi buvo patenkinti. Ypač jei toks jaunuolis ar jaunuolė nebebuvo paprastas visur stumdomas darbininkas. Būdavo užmirštama, kad tai reiškė dažniausiai visos karjeros pabaigą.

Lietuviškasis jaunimas nesiveržė į augštąjį mokslą dėl to, kad jis augo perdaug kuklioje aplinkoje, kad šeimose nebuvo užsimojimo kopti augštyn — augščiau kasdien matomų boselių. Šiandien, ačiū Dievui, jau matome geresnių reiškinių. Jau gana daug jaunimo mokosi augštesniosiose ir augštosiose mokyklose. Ir dauguma gerai mokosi. Tėvų ir visos mūsų visuomenės pareiga jaunimą skatinti nesustoti, bet siekti vis augščiau ir augščiau. Mes nesame menkesni už kitas tautybes ir neprivalome galvoti, kad kokios nors augštybės lietuviui gali būti nebetinkamos. Galvokime greičiau priešingai, kad lietuvio vieta kaip tik ten, bet ne kur fabriko kieme geležies laužą tampyti. Susirūpinkime savojo jaunimo nuotaikomis kaip tik dabar, kada mokyklose baigiami darbo metai. Mūsų šūkis turėtų būti, kad nei vienas lietuvs jaunuolis ar jaunuolė, kurie baigia šiemet augštesniąsias mokyklas, neatsisakytų siekęs augštojo mokslo. Nė vienas neprivalo įžengti į vasaros atostogas galvodamas, kad į mokyklos suolą nebegrįš.

Nepasiekusi mokslo ir naujoji mūsų karta čia svaresnio vaidmens nevaidins, nes tėvai stambių kapitalų taip pat nepaliks. Vienintelis mūsų lietuviškosios bendruomenės didesnio svorio laidas yra mokslas, kuris, be to, bus kada nors taip labai reikalingas ir Lietuvai... Tai kelias, kuriuo mes galime eiti ir privalome.

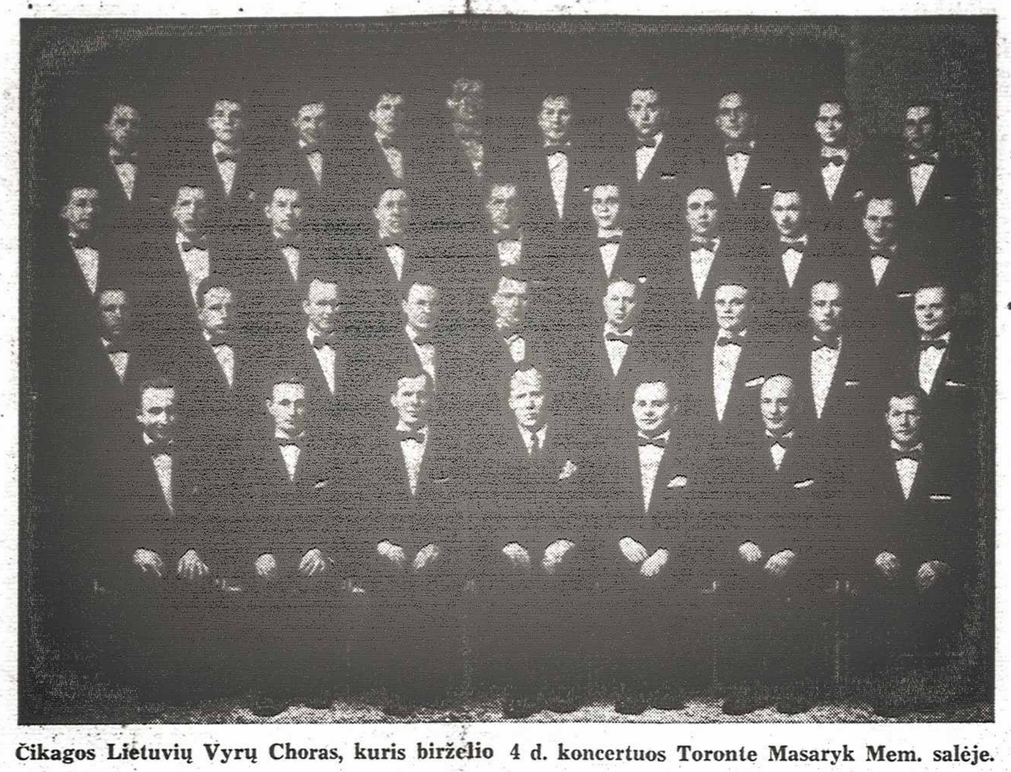

Čikagos Lietuvių Vyrų Choras, kuris birželio 4 d. koncertuos Toronte Masaryk Mem. salėje.

Kremliaus vizitas

DĖL TITO ATKRITIMO BERIJA ESĄS KALTAS

Sensacingai nuskambėjo žinia apie Kremliaus vizitą heretikui Tito. Ir tai juo labiau, kad delegaciją sudarė stambieji Kremliaus "bosai": Chruščiovas, Bulganinas, Mikojanas, Gromyko, Kumikin, prekybos viceministeris, ir Šepilovas, "Pravdos" vyr. redaktorius. Nors niekas ikišiol atvirai nepasakė tikrojo vizito tikslo, tačiau galima numanyti, kad tai bandymas viena ar kita forma atversti "paklydusį" komunistą Tito, kuris yra baigęs tas pačias komunistines mokyklas kaip ir ne vienas Kremliaus pareigūnų. Vienas jų — Bulganinas — 1949 m. Tito valdymą pavadino "imperializmo ir fašizmo stovykla", kurią Judas Tito pavertęs Gestapo kalėjimu.

Pirmąsias vizito intencijas išreiškė Kremliaus delegacijos vadovas Chruščiovas, kuris vos išlipęs iš lėktuvo Belgrado aerodrome, ėmė apgailestauti savo klaidas: "Mes nuoširdžiai apgailime tai, kas atsitiko", t.y. Tito išėjimą iš Kominformo. Visa kaltė dėl to esą tenkanti L. Berijai. Kremlius turįs įrodymų, kad tas "išdavikas" suardęs Kominformo santykius su Jugoslavija. "Esame pasiruošę daryti visa, kas galima, atstatyti draugiškiems santykiams tarp abiejų kraštų ir jų abipusei gerovei".

Kai šitokį pareiškimą skaitė Chruščiovas, šalia stovįs Tito laikėsi pasyviai, o žurnalistai ėmė juoktis... Nieko sau "išpažintis": gailisi už Berijos klaidas! Stalinas, Molotovas ir Co čia nieku dėti... Kadangi Berijos nebėra, lieka laisvas kelias Titui atgal į Kominformą su visais amerikiečių ginklais ir kapitalais!

Tito jautėsi nugalėtoju: pirmą kartą istorijoj Kremlius nusilenkė už save mažesniam. Ne JAV ir ne britams. Matyt, Tito apsukri politika yra didelė rakštis Kremliui Tai spraga sovietiniame bloke, kuri karo atveju gali būti lemiama. Nepasisekė Kremliui priversti Tito stoti tarptautinio komunizmo rikiuotėn, nes vakariečiai priglaudė jį. Dabar gi vakariečiai stebi neramia širdimi kuo šis Kremliaus vizitas baigsis. Iš savo pusės Tito ramina juos, esą nekeisiąs ligšiolinės politikos. Pasitarimai su Kremliumi buvę vedami tarpvyriausybinėj plotmėj ir neturėsią įtakos į Jugoslavijos komunizmo plėtotę.

Ar ši Tito laikysena yra nuoširdi, parodys būsimieji darbai. Tuo tarpu jis kurią Jugoslavijoj komunizmą pagal savo receptą, kuris yra lygiai marksistinis kaip ir Kremliaus, nors turi ir savitumų. Pvz. Tito, nors ir bandė kurti kolchozus, bet nepavyko. Dabar jo ideologas Kardelj sugalvojo kitokį receptą pramonei ir ūkiams kolektyvinti, būtent, komūnas. Tai būsiąs vienetas, kuriam priklausysią įmonės ir žemės ūkiai ir būsią pagrindinis "socialistinės" santvarkos ramstis. Pati idėja buvo paimta iš prancūzų sindikalisto G. Sorelio ir sieka perduoti "komūnai" pareigas, ikišiol vykdytas valstybės, darbininkų unijų ir kt. organizacijų. Ar "komūnoms" atiteks ir kompartijos pareigos, dar neaišku. Projektas pateiktas "parlamentui" kovo mėn. ir susilaukė opozicijos. Pvz. Milovan Djilas tai palaikė kompartijos laidotuvėmis ir buvo pašalintas.

Galimas daiktas, kad atsiradę skirtumai tarp titoistinio ir maskvinio komunizmo sunkins Tito grįžimą į Kominformo rikiuotę. Be to, pamėgęs laisvę Tito vargiai benorės klausyti Kremliaus komandos. Pasiklausyti jo čiulbėjimų jis mielai sutinka, bet ar tai palenks jį rimtesniems žygiams, tenka abejoti. Tą jaučia Kremliaus valdovai ir būtų patenkinti bent neutralumu ir ūkine pagalba jį suviliję. Tito kol kas nori naudotis abiem kėdėm ir kalba tiktai apie koegzistenciją.

SVARSTĖ IMIGRACIJĄ

"Caritas-Canada" Montrealyje turėjo savo kongresą, kuriame, be kitų klausimų, svarstė ir imigracijos reikalus. L. Chevrier, imigracijos ministeris pareigūnas, savo paskaitoj išdėstė Kanados vyriausybės darbą šioj srity. Imigrantų atrankos būdai užsieniuos esą nevienodi. Pvz. D. Britanijoj Kanados pareigūnai gali vesti propagandą nevaržomai; kituose kraštuose emigracija esanti varžoma, ir Kanados pareigūnai priversti laikytis. Visur esą pabrėžiama, kad imigracijos pareigūnai niekam darbo neparūpina; aiškiai sakoma, kad nauj. ateiviams pradžioje tenka imti tokį darbą, koks gaunamas. Toliau L. Chevrier priminė, kad imigracijos pareigūnai nauj. ateivių Kanadoj nepaleidžia iš akių ir tada, kai jie gauna darbą, t.y. jais rūpinasi ir padeda jų sunkumuose. Imigracijos pareigūnų uždavinys esąs padėti nauj. ateiviams įsijungti į krašto gyvenimą.

Tėvas P. Ledit, jėzuitas, rusų katalikų kapelionas Montrealy, taip pat kalbėjo apie nauj. ateivius. Jis pabrėžė reikalą turėti tautines parapijas ir papasakojo eilę faktų iš JAV, kur tautinės parapijos yra ginamos labai energingai. "Reikia būti labai tvirtu krikščioniu, kad galėtum praktikuoti savo tikybą naujame krašte, kurio kalbos nemoki" — pasakė T. P. Ledit. Pasak jo, Kanados komunistai nauj. ateiviams suorganizavo nemenką spaudą, kultūrines draugijas, orkestrus, kursus, baletą ir t.t. Jie parodė daug pastangų Š. Amerikoj skleisdami savo idėjas. Toronte esą jie organizuoja kasmet didžiulius susirinkimus Massey Hall, kur jie panaudoja geriausias savo pajėgas. Šiandieną kaskart vis daugiau asmenų ima suprasti, kad Kanadoje, pakraščio šalyje vyksta didelis paruošiamasis darbas ateičiai, kai teks kovoti ne tiktai už tautinę egzistenciją, bet ir paskutinius žmogiškosios laisvės pėdsakus žemėje" — pabrėžė paskaitininkas. Todėl, pasak jo nauj. ateivių vaidmuo šioj perspektyvoj yra didesnis nei jų skaičius. Svarbu, kad jie būtų įsijungę į Kanados gyvenimą prieš galimų pasikeitimų pradžią. Jis ragino ypač katalikų organizacijas atkreipti dėmesį į nauj. ateivius ir juos nuoširdžiai priimti į savo tarpą.

Kongresas savo rezoliucijose siūlo sudaryti prie Quebeco provincijos vyriausybės patariamąją komisiją, kurion įeitų atitinkami žinovai ir teiktų vyriausybei apsvarstytus siūlymus. Parapijose numatyta rasti asmenų, kurių globai būtų pavesti naujai atvykstantieji. Federal. vyriausybei pasiųstas pageidavimas priimti ateivių skaičių pa agldarbo paklausą.

Pabėgo į laisvę lietuvis jūrininkas

Stockholme leidžiamas estų laikraštis "Stockholms Tidningen Estlastele" paskelbė iš Kopenhagos pranešimą, kad Helsingöro žvejai Örsundo vandenyse rado bangose plūduriuojantį vyrą, užsidėjusį gelbstimąjį diržą. Kadangi žvejai jo niekaip neįstengė įstraukti į laivą, tai nuvilko prie kito laivo, kuris rastąjį ištraukė į bliktį specialiu mechanizmu. Pasirodo, ištrauktojo būta lietuvio, kuris tarnavo viename Sovietų laive ir, tam laivui atplaukus į sąsiaurį, nutaikęs progą, iššoko į jūrą, tikėdamasis, kad pro šalį plaukią laivai jį pastebės ir ištrauks, nes toj vietoj susisiekimas yra gyvas. Tačiau jį pastebėjo tik po poros valandų. Savo dokumentus buvo įsiuvęs į vandens nepraleidžiantį maišelį. Ištrauktasis lietuvis dabar yra danų globoje. Rūpinamasi apie tą įvykį gauti daugiau duomenų ir išgelbėtajam kuo galint padėti.

Savaitės įvykiai

Sovietai neleis svarstyti Rytų Europos kraštų klausimo. Besirengiant keturių didžiųjų konferencijai JAV politikos vairuotojai pareiškė, kad jie kelsią ir pavergtųjų tautų klausimą. Tas labai nepatiko Kremliui, ir savo oficialiame atsakyme vakariečiams jis pareiškė sutinkąs dalyvauti tokioj konferencijoj, bet nesutiksiąs, kad joje būtų keliamas komunistinių R. Europos kraštų klausimas. Pasak jo, konferencijos tikslas esąs svarstyti bendro pobūdžio klausimus ir tuo būdu siekti politinės atotampos pasaulyje. Kremlius savo notoje puola Eisenhowerį ir Dulles esą jie darą spaudimą į būsimąją konferenciją ir, užuot ieškoję tarptautinių santykių pagerinimo, nori juos dar pabloginti.

Konferencijos data ir vieta dar nėra sutartos. Prancūzų užsienio r. min. A. Pinay pareiškė, kad siūloma liepos 18-21 d. Lausanoje, Šveicarijoje. Atrodo, tai priimtina visiems vakariečiams. Sovietai spiriasi ir siūlo Vieną. Vakariečiams betgi ji nėra priimtina, kol joje tebestovi okupacinės kariuomenės. Manoma, kad gali būti pasirinktas Stockholmas kaip kompromisinė vietovė. Tai pagaliau sutars keturių didžiųjų užsienio r. ministeriai, sulėkę į San Francisco minėti Jungt. Tautų dešimtmečio birželio 20-26 d.

Vokietijos neutralumas

Dar prieš keturių didžiųjų konferenciją sovietai skuba baigti organizuoti karinį satelitinių kraštų bloką, ragindami jų "seimus" ratifikuoti Varšuvoj pasirašytą sutartį. Taip pat jie rodo daug pastangų beorganizuojant "neutraliųjų juostą" nuo Baltijos iki Viduržemio jūros. Šį pavasarį Gromyko buvo nusiųstas į Švediją kalbinti ją dėtis į tokią neutraliųjų juostą. Po to sekė Austrija, dabar kalbinama Jugoslavija, na, ir Vokietija. Šie kraštai esą turėtų skirti Sov. Sąjungą nuo Vakarų ir apardyti Š. Atlanto Sąjungą. Tai pajutęs kancl. Adenaueris sukvietė savo ambasadorius konferencijon ir čia buvo pareikšta, kad Vokietija nesiduos suviliojama sovietų siūlomu neutralumu. Kancl. Adenaueris yra pasiryžęs pravesti savo parlamente apsiginklavimo įstatymą dar prieš keturių didžiųjų susitikimą. Įstatymo projektas jau gautas senate. Tai bus aiškus vokiečių mostas pasilikti su vakariečiais, nors tai nereiškia atsisakymo siekti Vokietijos suvienijimo. Pasak Adenauerio, Molotovo siūlomasis suvienijimas ir neutralumas reiškiąs Vokietijos palikimą tokioj juostoj, kurios likimas būtų sprendžiamas be jos žinios.

Laimėjo Edenas

Vos perėmęs Britanijos premjero pareigas, Edenas kreipėsi į krašto piliečius prašydamas pasisakyti dėl jo atstovaujamos linijos. Rinkimų data — gegužės 26 d. buvo palanki konservatoriams — Edeno partijai. Viena, ūkinė krašto būklė tebėra kylanti, antra, numatoma keturių didžiųjų konferencija žada atotampą tarpt. plotmėj. Ne be reikalo juokavo Molotovas britų atstovui Vienoje: "Mes padedam jums laimėti rinkimus. Darbiečiai gi savo rankose neturėjo stipresnių kortų, be to, jų vidiniai kivirčai neigiamai paveikė britų visuomenę. Konservatoriai šį kartą lengvai laimėjo rinkimus, surinkdami 60 atstovų daugumą. Anksčiau jie turėjo tik 19 atstovų daugumą. Laimėjęs Edenas padėkojo už davimą jo partijai tokios daugumos, o Attlee, darbiečių vadovas, pripažindamas savo pralaimėjimą, kaltino atsiradusį skilimą savojoj partijoj, apatiją ir streikus, kurie atstūmę daugybę balsuotojų nuo darbiečių. Ligšioliniais duomenimis, iš 630 atstovų konservatoriai turės 344, darbiečiai — 277, liberalai — 7. Konservatorių pergalę jau spėjo aptemdyti 70.000 gelžkelio darbininkų streikas. Jų darbą iš dalies perėmė kariuomenė.

Š. Afrika nerimsta

Prancūzų valdomuose Š. Afrikos plotuose: Maroke, Tunizijoj ir Alžerijoj tebėra neramu. Atentatai gausėja. Ypač nesaugu Casablankoj, kur yra viso arabų pasipriešinimo centras. Daugiausia nukenčia europiečiai, nors yra žuvusių ir arabų, kurie nebuvo palankūs kraštutiniams nacionalistams. Prancūzų kariniai vadai buvo susirinkę posėdžio Casablankoj ir nutarė imtis griežtų priemonių prieš arabų teroristus, kad užgniaužtų kylančią neramumų bangą ir tuo būdu išvengtų Indokinijos likimo. Prancūzijos vyriausybė yra pasiuntusi naujus kariuomenės būrius Š. Afrikon, nežiūrint, kad jie priklauso Š. Atlanto Sąjungai. Esą, apie tai buvęs informuotas gen. Gruentheris, vyr. karinis Š. Atlanto S. vadas. Prancūzai Š. Afrikoj dabar turi daugiau kariuomenės nei Indokinijoj. Kaip šioj pastarojoj, taip ir Š. Afrikoj gyventojai kovoa už nepriklausomybę. Prancūzija yra linkusi duoti autonomiją, bet jos kolonistai Š. Afrikoj protestuoja.

P. Vietname vėl riaušės

Ministeris pirm. Diem nugalėjus Bin Xuyen sektos karinį pasipriešinimą padėtis buvo kiek aprimusi. Praėjusią savaitę sukilo kita sekta — Hoa Hao, turinti 37.000 karių. Ji paskelbė partizaninį karą valtsyb. kariuomenei, įsitvirtinusiai Saigono mieste. Manoma, kad šiame reikale daug įtakos turi komunistų agentai, siunčiami iš Š. Vietnamo. Be to, Bin Xuyen daliniai irgi nėra nurimę, nors ir buvo išvyti iš Saigono. Sunkėjant būklei, premjeras apeliavo į vakariečius, kviesdamas į specialią konferenciją.

Graikų protestas anglams

Gegužės mėn. pabaigoj iš Korėjos grįžo graikų aviacijos dalinys, priklausęs Jungt. Tautų karinėms pajėgoms. Pakeliui į tėvynę Graikiją jie norėjo sustoti Kipro saloje, kur Graikijos konsulas rengė jiems priėmimą. Anglai betgi, valdą salą, neleido lakūnams nusileisti, matyt, privengdami galimų neramumų, nes kipriečiai siekia susijungti su Graikija. Graikijos atstovas Jungt. Tautoms C. Palamas įteikė JT gen. sekretoriui protesto raštą, kuriame kaltina anglus nesilaikant Saugumo Tarybos rezoliucijos, rekomenduojančios JT nariams teikti visokeriopą pagalbą JT karinėms pajėgoms Korėjoj nežiūrint tautinių skirtumų. Be to, jis kaltina "koloninę Kipro vyriausybę" nesilaikant JT visuotinio susirinkimo rezoliucijų, kuriomis rekomenduojama JT nariams teikti pagalbą, laisvą tranzitą per savo teritoriją kariuomenei, veikiančiai po JT vėliava. Šitoks anglų pasielgimas esąs JT karių įžeidimas, be to, kenksmingas kolektyviniam saugumui.

Anglija šį graikų protestą atmetė, be kitko, motyvuodama, kad Graikija nepainformavusi britų ambasados Tokijo apie lakūnų ketinimą aplankyti Kiprą.

— **Londonas.** — Teherano radijas pranešė, kad Sov. Sąjunga sutikusi grąžinti 11 tonų aukso, kurį sovietai buvo paėmę karo metu.

— **Vašingtonas.** — Raud. Kinija sutiko paleisti 4 amerikiečius lakūnus iš 11, kurie tebėra nelaisvėje..

— **Berlynas.** — Rytų Vokietijos tikybų referentas W. Freund perbėgo į Vakarų Berlyną.

— **Otava.** — Progr. darbo partijos (komunistų) vadas Smith pareiškė CBC protestą, kad jo partijai rinkiminei kampanijai nenumatyta laiko radijo programose.

MALDOS DIENA KANADOJE

Birželio 15 d. sukanka 15 metų nuo pirmosios bolševikų okupacijos. Kanados Lietuvių Katalikų Federacijos C. Valdyba, prisimindama tą skaudų įvykį, nutarė birželio 19 d. sekmadienį skelbti Maldos Diena už kenčiančią liet. tautą ir Lietuvos Bažnyčią. Pravesti Maldos Dieną lietuvių kolonijose yra paprašyti visi Kanadoje esą lietuviai kunigai.

K. Liet. Kat. Federacijos C. Valdyba taip pat yra paprašiusi visus Kanados katalikų arkivyskupus ir vyskupus (jų yra išviso 63) tą patį birželio 19 d. sekmadienį paminėti mūsų Maldos Dieną už kenčiančią Lietuvos Bažnyčią savo vyskupijose paakinant visų parapijų tikinčiuosius pasimelsti už Lietuvą. Kaikurie vyskupai jau yra pranešę, kad jie tai padarys.

Be prašymo laiškų visiems vyskupams yra išsiuntinėta ir trumpa promemoria, kurioje suglaustai aptarta Lietuvos ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėtis bolševikinės Rusijos okupacijoje. Gal būt, vyskupai galės kaikuriuos faktus priminti tikintiesiems.

Kad ta proga visi Kanados katalikai sužinotų kiek daugiau apie kenčiančią Lietuvos Bažnyčią, į du pagrindinius Kanados katalikų laikraščius — "The Ensign" ir "Canadian Register" pasiųsti atitinkami informaciniai straipsniai, prašant juos išspausdinti prieš birželio 19 d. Pastebėtina, kad pastarasis laikraštis centrinėjee Kanadoje yra platinamas visų katalikų bažnyčių priebažnyčiuose kiekvieną sekmadienį.

KLK Federacijos C. V-ba.

LLK kreipėsi į Amerikos krikščionių Bažnyčias

Birželio įvykių ir Lietuvos okupacijos 15 m. sukakties proga Lietuvos Laisvės Komitetas Niujorke išsiuntinėjo krikščionių Bažnyčių dignitoriams atsišaukimą, prašydami juos su savo tikinčiaisiais pasimelsti birželio 19 d. už persekiojamus Pabaltijo kraštus. Ta proga jie trumpai išdėstė esamą būklę savo kraštuose. Atsišaukimą pasirašė Dr. A. Perandi, estas, Dr. V. Masens, latvis ir V. Sidzikauskas.

Pagerbs lietuvius kankinius

Buvę liet. politiniai kaliniai, drauge su tarpt. polit. kalinių sąjunga, gegužės 8 d. paminėjo 10 m. sukaktį nuo išlaisvinimo. Vokietijoje likusieji buvę liet. rezistencijos kaliniai tą sukaktį minės birželio 14 d. Flossenburge, kur buvo nukankinta 2 480 lietuvių. Ten yra pastatytas jiems paminklas ir koplyčioje įrengtas vitražas su Aušros Vartų Marijos paveikslu. Sukaktį paminės Voice of America Münchene. Ta proga Lietuvos Rezistencijos buv. politinių kalinių sąjunga prašo aukų paremti tautiečiams kentėjusiems vokiečių ir bolševikų kalėjimuose. Aukas siųsti: Rev. J. Paransevičius, 32 Dominic St. New York, N.Y.

Italijoj suimti šnipai

Trieste italų policija suėmė inž. Angelo Hafner su žmona. Abu jie komunistai, baigę specialią špionažo mokyklą Prahoje. A. Hafner uždarytas Romos kalėjime, kur laukia teismo, o jo žmona pasodinta Triesto kalėjime. Pas inž. Hafner rasta kaltinamosios medžiagos, kurią jis gavęs iš vieno komunistinės valstybės karinio atstovo Italijoj. Anksčiau buvę suimta šnipų Turine ir Foggia. Jie priklausę komunistinei organizacijai. Italijos spauda mano, kad tai priversią Italiją nutraukti diplomatinius santykius su viena satelitinių valstybių.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

Patekę "rojun" greit pasveiksta

Gautosiomis iš P. Amerikos žiniomis, iš Urugvajaus į "plačiąją tėvynę" išvyko jau kelioliika šeimų ir pavienių lietuvių komunistų. Kelios šeimos dar rengiasi. Tarp vėliausiai išvykusiųjų buvo ir vienas iš turtingiausių kolonijos raudonųjų, R. Valionis. Iš anksčiau išvykusių yra jau ir įdomesnių atgarsių. Kolonijoje plačiai šnekama apie senojo T. laiškus, kuriuos iš "tėvynės" jis atsiuntė vienam kitam draugui. Juose nelaimingasis prisipažįsta jau išsigydęs iš Montevidejuj jį apnikusios ligos (komunizmo); giminių negalėjęs aplankyti, nes jie gyveną už 5.000 kilometrų, ir esąs toks laimingas, kaip X. Y — Urugvajuje jau seniai mirę du elgetos lietuviai. Tačiau įdomiausia — tai buvusio "Darbo" redaktoriaus Vaivutsko žmonos laiškutis motinai ir broliui. Kaip žinoma, Vaivutskas buvo vienas iš smarkiausių lietuvių komunistų vadų P. Amerikoje. Prieš porą metų grįžęs Lietuvon, jis dirba propagandinį darbą Vilniuje, be kitko, dažnai per Vilniaus radiją kalbėdamas į užsienio lietuvius, rašydamas kom. spaudoj ir Urugvajaus "Darbe" "laimingon tėvynėn" grįžti viliojančius laiškus. Bet jo žmonelė kažkuriuo būdu į Urugvajų giminėms atsiuntė dramatišką laiškutį. Sako, "mes esame jau žuvę, bet gelbėkite, jei galima, bent mūsų sūnelį". Prašo, kad giminės jį atsiimtų į Montevideo. Motina mirė, bet prieš mirtį dar buvo su dukters laiškučiu nuėjusi į SSSR konsulatą pasiskųsti. Vaivutskienės brolis raudonųjų lietuvių klube pakėlė triukšmą, vadindamas juos apgavikais. Liūdni arba neaiškūs kitų grįžusių laiškai. Tur būt, dėl jų kai kas iš sparnus pakėlusių "repatrijuoti" tuo tarpu svyruoja: grįžti ar ne. Padorieji lietuviai jiems linki tik "grįžti", kad ten, kaip senasis T., galėtų pasigydyti... Montevideo spauda praneša, kad ten buvo atplaukę net 16 sovietinių laivų tariamai apsirūpinti kurų, nenormaliai ilgai beviešėdami, slaptai pasiėmę ir žmonių. Vieni spėja, kad tie sovietiniuose laivuose išvykusieji buvo komunistai bedarbiai, kiti įtaria, jog tuo būdu kai kas norįs grįžti į "rojų", o yra ir blogesnių įtarimų. Spauda reikalauja saugumo organus viešai paaiškinti reikalą. Šiuo paslaptingu būdu, manoma, esą išvežtų ir lietuvių. ELTA

LENKAI PERSIORIENTUOJA?

Tarp Amerikos lenkų stiprėja įsitikinimas, kad pasaulio lenkai negalėsią kartu išlaikyti savo prieškarinių sienų rytuose ir dabartinių Vakaruose. Amerikos lenkų spaudoje reiškiama balsų, kad reiktų smarkiau kovoti už vakarines sienas, kurios istoriškai esančios lenkiškesnės, nei rytinės sritys. "The Polish American Journal" šitaip susumuoja Amerikos lenkų spaudos ir Amerikos Lenkų Tarybos narių daugumos nuomonę vedamajame "American Polonia and the Yalta Controversy": "Amerikos lenkų vadovų nuomonių analizė rodo, jog daugumas jų norėtų, kad JAV vyriausybė atsisakytų susitarimų Jaltoje. Palyginti, mažas skaičius mano, kad susitarimas nėra toks blogas, ir tik kaltina Tarybų Sąjungą jo nesilaikius. Šio laikraščio nuomone, Jaltos paktas turi gerų ir blogų pusių. Nėra jokios abejonės, kad iš mūsų pusės Jaltoje buvo padaryta didžiulių klaidų. Pasaulis būtų žavus šiandien, jei Tarybų Sąjunga būtų šio susitarimo laikiusis. Lenkijai Jaltos susitarimų atmetimas nieko neduotų, išskyrus nebent tai, kad Lenkija netektų teisėtų pretenzijų į atgautąsias iš Vokietijos sritis Vakaruose, kurios yra nepalyginti vertingesnės už lenkiškąsias sritis, atitekusias Tarybų Sąjungai (LTSR ir UTSR), kurios istoriškai žvelgiant yra ne tiek lenkiškos, kaip kad vakarinės sritys". "The Polish Am. Journal" kviečia Amerikos lenkus daugiau kreipti dėmesį į tą Jaltos punktą, kuris reikalauja Rytų Europos valstybėse pravesti laisvus rinkimus. Taip pat kviečia Amerikos lenkus visuomenę būti "praktiška ir pasinaudoti Jaltos paktu užuot jį pasmerkus".

GEDIMINAS GALVA.

Padėtis Vokietijoje

Prieš pusantrų metų atsidūręs Vokietijoje turėjau nusistebėti vokiečių sugebėjimu tvarkytis. Daugelis karo žaizdų, kurias mačiau prieš 4 metus, jau buvo užgydytos. Vokiečių markė, 1948 m. įvesta santarvininkų, tebuvo pagrįsta geru žodžiu. Tačiau toji markė, anksčiau kėlusi nepasitikėjimą, tapo viena tvirčiausių valiutų Europoje. Didmiesčiuose ne tik dingo griuvėsiai, bet jų vietose išaugo milžiniški rūmai, kurie nepasižymi moderniškuoju niūrumu ir monotoniškumu. Pramonė įsigijo moderniškas mašinas, nes daugelį senų mašinų išvežė santarvininkai, kurie pasidalinę valdė Vokietiją ištisą dešimtmetį. Tarptautinėje rinkoje vokiečių ką tik pertvarkyta pramonė lengvai rungtiniauja su prancūzais, anglais, kurie šiandieną tebenaudoja savas ar iš Vokietijos įvežtas senas mašinas. Per trumpą laiką vakarinėje Vokietijoje įjungta apie 11 milijonų gyventojų, kurie atvyko iš rytinių kraštų — Čekoslovakijos, Lnkijos ir Ryt. Vokietijos. Žemės ūkis pakenčiamai tvarkosi, nors pilnai negali išmaitinti Vokietijos gyventojų. Apie 70% gyventojų uždirba ligi 300 markių, taigi apie 75 dol. per mėnesį. Pragyvenimas yra mažai ką pigesnis kaip JAV. Darbininkų ir tarnautojų gyvenimas yra nelengvas. Tačiau kiekvienas vokietis ir šiandieną vis kalba: sparen, sparen — taupyti. Jie negalėtų net svajoti apie taupymą, jei veik kiekviena šeima neturėtų savo sklypo, kuriame augina daržoves, ir socialinio draudimo, kai visa šeima yra gydoma už kelias markes per metus.

Vakar. Vokietijos nepaprastai tiksliai veikiąs ūkiškas gyvenimas yra persekiojamas nuolatinio slogučio. Veik kiekvienas vokietis tą patį kalba: būtų galima puikiai gyventi, jei ne toji politinė padėtis. Ir kai aš apleidau Vokietiją nerimastis ėdė laisvuosius vokiečius. Jie jau palyginti gerai atsikūrė, kad norėtų naujos audros, kuri visą jų darbą sugriautų. Visai nesistebėjau, kad tuo pat metu, kai kancl. Adenaueris, kuris pačių vokiečių vadinamas gudruole lape, dėjo didžiausių pastangų vakarinę Vokietiją ne tik paskelbti nepriklausoma, bet ir apginkluoti, gyventojai nerodė entuziazmo. Ji tenkinasi stebėtojo vaidmeniu vis sielodamiesi dėl ateities. Kai radijas ir spauda vis bubnijo apie Saaro klausimą, Vokietijos suvienijimą, apginklavimą, eilinis pilietis niurnėjo: kas gi dėsis rytoj? Apleisdamas Frankfurtą mačiau ten milžinišką demonstraciją, kuri vokiečiams piršo taiką, vokiečių sujungimą ir net bendravimą su Rusija ir aiškiai pasisakė prieš apsiginklavimą, kuris galįs nuvesti į karą su Maskva. Tegu šios nuotaikos buvo ir komunistų sudarytos, tačiau joms pritarėjų susirado tarp socialistų, liberalų, protestantų ir net katalikų. Tik pastaruoju metu vėl pradėjo keistis nuotaikos: kai socialistų ramstis — galingos vokiečių profesinės sąjungos pasirinko kitą kelią ir pasisakė už vakarinės Vokietijos apginklavimą.

Vokiečius dalinai apginkluoti yra pašalintos visos kliūtys. Gegužės 5 d. Vokietija paskelbta savistovia valstybe. Ji įjungta į Šiaurinio Atlanto karinę santarvę. Amerikiečių, anglų ir prancūzų stovinčios divizijos iš okupantų patapo svečiais, kurie gali patalkininkauti vakarinei Vokietijai apsiginkluoti. Iš pačių vokiečių atsirado net 200.000 savanorių, kurie jau pareiškė norą stoti į kariuomenę. Žinoma, jų dalį sudaro bedarbiai, jaunuoliai negalėdami įkibti kitose gyvenimo sąlygose ir norintieji iš eilinio piliečio patapt kariu, kuris kaikam galės įsakinėti. Juk kiekvieno vokiečio ideałas kaikam įsakinėti, o ne būti įsakinėjamu. Ar tie savanoriai pasižymės vokiečiui įprastu karingumu — parodys ateitis.

Ir vis tik vakarinės Vokietijos apginklavimas nėra toks paprastas reikalas. Sovietai visą laiką daro didžiausią spaudimą, kad laisvieji vokiečiai nebūtų apginkluoti. Jie panaudojo apstybę būdų ne tik vokiečius, bet ir vakariečius įbaiminti. Vokiečiams grūmojo, kad apsiginklavus jų sujungimas bus neįmanomas. Vakariečiams ne tik grūmojo ir sutartis nutraukė, bet net nuolaidas pradėjo daryti ir pasirašė Austrijos taikos sutartį, kurią pasirašyti patys buvo sukliudę ilgiau dešimtmečio. Sovietai paskelbdami Austriją neutralia valstybe siekia, kad ir vakarinė Vokietija apsikrėstų neutralumu. Jie tikisi, kad vokiečių neutralumas nusilpnins Šiaurinio Atlanto karinę santarvę, kuri tebėra jiems didžiausia rakštimi. Maskvai visai aišku, kad pirmiausia reikia sunaikinti Atlanto santarvę norint pasiekti esminį priešą — JAV.

Praeityje rusai slinko į rytus ar vakarus, žiūrint kur buvo mažesnis pasipriešinimas. Europos centro nusilpimas jiems ne kartą pravėrė duris į vakarinę Europą. Šiuo metu jie spraudžiasi į visas puses panaudoję raudonųjų bacilų jėgą ir klastą. Vakarinės Vokietijos apsiginklavimas trukdo atlikti jų didžiąsias svajones užvaldyti europinę pramonę, gauti milijonus nepakeičiamų specialistų, kurie būtini apsiginklavimui.

Vakarų Vokietijos vyriausybė yra padariusi sprendimą apsiginkluoti. Tauta turės vykdyti jį iki šios vyriausybės rinkimuose nepakeis. Sovietams telieka dvi galimybės — laukti vokiečių tautos pasipriešinimo ar jėga sutrukdyti jos apsiginklavimą. Visiems žinoma, kad rusų tiesioginis ar skraiste pridengtas jėgos panaudojimas betarpiai susietas su visuotiniu karu.

"Teisininkų Žodis"

Steigiamojo Seimo sukakčiai

(LT D-jos Toronto skyr. pirm. A. Liudžiaus kalba, sukakties minėjimo dieną)

Aš norėčiau šiandien Vincą Kudirką prikelti iš kapų - milžinų ir išgirsti jo drebančiomis lūpomis tariamus šventus žodžius: "Lietuva, tėvyne mūsų, Tu didvyrių žemė..."

Tegul man bus leista šiandien Lietuvos Himno žodžių prasmę nušviesti šių dienų perspektyvoje. Kaip anais laikais Kudirka ir Kudirkos laikų lietuviai sėmėsi sau stiprybės iš istorinės Lietuvos praeities, taip mes šiandien semkimės sau stiprybės ir jėgų iš naujai atstatytosios realios Lietuvos didvyrių žygių ir darbų, pradedant jos Pranašais ir baigiant dabartiniu tyliu Didvyriu — kovotoju partizanu — aukojančiu savo gyvybę nelygioje kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Manęs nejaudina šiandien istorinės Lietuvos kunigaikščių karai ir Algirdo žygiai iki Juodosios jūros, pasinaudojant savo kaimyno nusilpnėjimu dėl svetimo jungo; kunigaikščių tarpusavio kovos ir rietenos dėl valdžios ir pirmenybių. Mane jaudina ir žavi Kudirkos, Basanavičiaus, S. Daukanto, Jankaus, Valančiaus, Giedraičio, Jablonskio, A. Baranausko, Donelaičio, Maironio, Jakšto, Tumo - Vaižganto raštai, darbai ir žygiai, skatinę lietuvius eiti takais dorybės, dirbti Lietuvos naudai ir žmonių gėrybei; pažadinę tautą iš priverstino šimtmetinio snaudulio ir įdiegę lietuvio širdyje laisvės ir nepriklausomybės troškulį. Mane žavi 1831, 1863 ir 1905 metų sukilėlių bei Kražių pasipriešinimo pavergėjams kovų prisiminimas, Didžiojo Vilniaus Seimo, knygnešių ir lietuvės anų laikų Motinos, prie ratelio mokančios savo sūnelį lietuvių kalbos ir rašto.

Man stiprybės ir pasidižiavimo suteikia Lietuvos nepriklausomybės laimėtų kovų su bolševikais, lenkais ir bermontininkais savanorių - didvyrių žygiai, nepaprastu pasiaukojimu, stebuklinga drąsa ir krauju įamžinti Lietuvos istorijoj; Klaipėdos krašto sukilėlių ir savanorių - šaulių pasiryžimai ir veiksmai, pagreitinusieji šio krašto prisijungimą prie Motinos Tėvynės ir tuo atitaisiusieji Vytauto Didžiojo prieš 500 metų padarytą klaidą — 1422 m. Melno taikos sutartimi Klaipėdos kraštą ir kartu visą Maž. Lietuvą atiduodant kryžiuočių Ordino valdžion.

Kovoti dėl Teisingumo ir Laisvės mane skatina nacionalsocialistinės Vokietijos kacetiniuose pragaruose — kaltinimo nepaskelbus — sudegintų bičiulių ir bendro likimo draugų prisiminimas; bolševikų kalėjimuose ir priverstinio darbo stovyklose nukankintieji — žuvusieji ir dabar persekiojami bei kankinami dėl tėvynės meilės ir tikėjimo savo gimtajai žemei ištikimiausieji tautos vaikai.

Mus visus, be išimties, kaip sūnus ir dukras kilusius iš bendro lietuvių tautos kamieno, privalo neužmirštamai žavėti ir teikti stiprybės Lietuvos Tarybos didvyrių atlikti darbai, su dideliu atsargumu ir išmintimi įgyvendinę mūsų tautos pranašų, poetų - dainių ir dorybės apaštalų svajones ir troškimus realybėje — 1918 m. vasario 16 d. aktu Vilniuj deklaruojant nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą imperatyviai aiškiai pabrėžiant, kad naujai atstatytosios Lietuvos valstybės santvarką ir santykius su kitomis valstybėmis nustatys demokratiniu būdu visų gyventojų išrinktas Steigiamasis Seimas, kurio 35 metų sukaktį paminėti mes čia šiandien susirinkome.

Argi nėra gyvybinis šaltinis, iš kurio kiekvienas žmogaus ir piliečio teises branginantis lietuvis gali semtis sau jėgų, Steigiamojo Seimo per palyginamai trumpą laiką atlikti labai svarbūs ir neatidėliojamai valstybės sutvarkymui reikalingi darbai, pirmininkaujant A. Stulginskiui, vėliau išrinktam II-ju valstybės prezidentu (žuvęs bolševikų ištrėmime Sibire). Koks gi gražus parlamentarinių demokratinių principų supratimo ir valstybingumo pavyzdys, kada nežiūrint krikščionių - demokratų bloko daugumos Steig. Seime, pirmojo ministerių kabineto pirmininku buvo Dr. Kazys Grinius (vėliau III-sis valstybės prezidentas), kada ne tik vyriausybė, bet ir visos seimo darbo komisijos buvo sudarytos koaliciniu pagrindu, kada valstietis liaudininkas ir socialdemokratas dirbo greta krikščionio demokrato ir kada žydas ar gudas dirbo greta lietuvio — visi bendrai ir bendram valstybės pagrindų statymo darbui. Steigiamasis Seimas, kaip įstatymų leidžiamoji valdžia, atliko Lietuvos valstybės teisinėje santvarkoje milžinišką darbą, paruošdamas ir 1922 m. rugpiūčio 1 d. priimdamas Lietuvos valstybės pagrindinį įstatymą — konstituciją, kuria nustatė Lietuvos, kaip parlamentarinės demokratinės respublikos, valdymosi santvarką: garantavo visų piliečių lygybę prieš įstatymus, valstybės socialinę globą, darbininko aprūpinimą ligoje, senatvėje, nelaimingo atsitikimo atveju ir darbo trūkstant; susirinkimų, tikėjimo, sąžinės, žodžio, spaudos, draugijų ir sąjungų laisvę; teisę į darbą ir reikia-

(Nukelta į 7 psl.)

Akies nuotraukos Ispanijoje

KAZYS GEČYS

(1941. II. 12. -- 1941. IX. 25.)

(Tęsinys iš praeito nr.)

Ispanijos švietimas

Ispanijoj nėra privalomo mokslo. Bemokslių nuošimtis gan žymus. Visų mokyklų tinklą galima padalinti į keturias rūšis: pradinės mokyklos, institutai — visokiausių rūšių amatų mokyklos, kolegijos — mūsų gimnazijos, universitetai.

Pradinės mokyklos yra valstybinės ir privatinės. Valstybinių pradinių mokyklų jaučiamas ne mažas trūkumas. Vaikai, ypač didmiesčiuose, užrašyti į mokyklą, turi du ir daugiau metų laukti vietos. Vyriausybė deda visas pastangas praplėsti pradžios mokyklų tinklą ir pakelti jose mokymo ir auklėjimo lygį, bet dėl kvalifikuotų mokytojų stokos jos pastangos yra minimalės. Mokslas jose tęsiasi šešius metus ir yra nemokamas.

Pradinės ir vidurinės privatinės mokyklos yra, beveik išimtinai, vienuolių globoje: du trečdaliai mokyklinio amžiaus berniukų yra auklėjami vyrų vienuolių ir beveik visos mergaitės auklėjamos seserų vienuolių. Jos visos yra padalintos pagal luominius skirtumus į dvi kategorijas: biednuomenei skirtos — nemokamos, ir pasiturintiems kartu su išlaikymu apmokamos iki 500 pesetų į mėnesį. Aristokratų mokyklose mokoma prancūzų kalbos. Šiandien daugiausia vokiečių kalbos, muzikos ir taisyklių mandagumo ir gero tono. Tik vienuolynų mokyklų mokinės (toms būtinai reikia) turi uniformą: suknelė, beretė ir pelerina — juodos spalvos, juosta — žiūrint vienuolyno pamėgimo — kitos spalvos. Apie veido ir lūpų dažymą nėra nei kalbos. Seselės su vyneliu išmazgotų nekaltus veidelius.

Tikybos pamokos privalomos visų rūšių mokykloms. Nemažai kunigų, išlaikę valsybinius egzamenus, mokytojauja. Pradinėse mokyklose koedukacijos nėra. Mokytojų atlyginimas valstybinėse mokyklose daug geresnis nei privatinėse.

Sutikęs malonios išvaizdos ispanuką, paprašiau parodyti jo mokslo vadovėlius. Padavęs apistorę knygą ir, išbalinęs savo dideles juodas akis, žiūri į mane su pasididžiavimu: ką aš jam pasakysiu? Pasirodo... vienas vadovėlis visiems mokslo metams: iš eilės seka jame tikybos, geografijos, istorijos, matematikos ir gamtos pamokos. Pigu ir patogu.

Pamokos pradedama 9 val. rytą ir tęsiasi su pietų pertrauka iki 4 val. po piet. Prieš ir po pamokų sukalbama malda, sudainuojamas Falangos himnas ir sušunkama: Viva España! Arriba España! Viva Franco! Ketvirtadieniais nebūna pamokų. Atostogos gan trumpos.

Mokiniai ir studentai priklauso prie Falangos organizacijos. Berniukai ir mergaitės dėvi raudonus baretus, mėlynas eilutes, juodus kaklaraiščius ir baltas kojines. Karinis diržas, prie šono suomiškas peilis, ant krūtinės išsiūtas Falangos ženklas — tai jaunas falangistas...

Privatinėse mokyklose plačiai naudojami arabų ir žydiškų chederų mokymo metodai — atidainavimas tam tikra melodija pamokų.

Gyvenu trečiame augšte, pirmame augšte kažkokių vienuolių užlaikoma pradinė mokykla. Visą pavasarį, dalį vasaros ir rudenį, kasdien girdžiu visos klasės mokinių monotoniską dainą. Vaikai, vienas paskui kitą, eidami aplink suolus, kiek tik jų gerklės išgali, per ištisą valandą kartoja dainuodami dauginimo lentelę: uno per uno est uno (vienas po vieną yra vienas); cinco per ocho quarenta (penki po aštuonis yra keturiasdešimt) ir taip toliau. Panašiai atidainuojama tikybos ir kitos pamokos, kurios reikalauja ką nors atmintinai išmokti. Išdžiūvęs ir pageltęs mokytojas, vaikams neprisilaikant skandavimo taisyklių, barškina lazduke į stalą ir dar balsiau šaukia. Orientališka melodija ir vaikų riksmas, taip man įkyrėdavo, kad griebęs kepurę sprukdavau į miestą. Vaisiai panašaus mokymo tokie, kad vaikai baigę pradinę mokyklą greitai užmiršta skaityti.

Kas nėra girdėjęs apie Madrido priemiestį — taip vadinamą universiteto miestą? Netoli karališkų rūmų, keliose gražiose gatvėse, būta visokiausių moderniškų poliklinikų, laboratorijų, kalbų institutų ir atskirų fakultetų pastatų. 1925 m. karalius Alfonsas XIII, atminimui savo 25 metų viešpatavimo, pradėjo savo lėšomis statyti naują ir modernų universitetą. Iš gražaus universiteto po pilietinio karo liko tiktai griuvėsiai, apkasai, duobės ir žuvusiųjų kapai. Nuo 1939 m. spalio mėn. iki karo pabaigos čia ėjo didelės kovos tarp marksistų ir nacionalistų. Vietoj mokslo — pražydo kraujas...

Seniausias Ispanijos universitetas, garsus viduramžiuose, — tai Salamancos un-tas. Katalikų Bažnyčiai jis davė daug garsių teologų, filosofų ir mistikų, kurių mokslas dėstomas šiandien visose katalikiškose kunigų seminarijose.

Bulių rungtynės

Romoje būti ir nematyti popiežiaus tolygu būti Ispanijoje ir nematyti garsių visame pasaulyje bulių rungtynių — corrida de toros.

Bulių rungtynės — ispano tautinis sportas, jo pasididžiavimas. Senas tai paprotys, nuo romėnų paveldėtas, kada anie buvo įsteigę čia savo koloniją. Ispanas neapleis progos nepamatęs bulių rungtynių. Turtingas, vargšas, senas, jaunas, moteris, panelė, vaikėzas — visi į corrida de toros! Jaunos ispanės — senjoritos padabina savo galvutes "mantilla" — balta ar juoda skepeta, ir "peineta" — aukštomis šukomis. Tai ispanių gražus galvos papuošalas. Ispanė jame graži, žavėtina ir ugninga.

Popiežiai, Bažnyčios sinodai ilgus šimtmečius kovojo prieš bulių rungtynes. Šiuo klausimu buvo paskelbta daug bažnytinių

(Nukelta į 9 psl.)

Balsuokite už Liberalus! Balsuokite už Gould!
BELLWOODS RINKIMINĖJE APYLINKĖJE
Išrinkite Aldermaną Joseph M.
GOULD

— Gould išaugo šioje rinkiminėje apylinkėje darbininko šeimoje.
— Gould tarnavo penkius metus Miesto Taryboje ir du metus Metro Taryboje.
— Gould nugalėjo kiekvieną komunistų kandidatą.
— Gould yra Liberalų Partijos Darbo Komiteto pirmininkas ir yra jau įrodęs savo draugiškumą darbo žmonėms.
— Gould stoja už padidinimą provincijos primokėjimų, kad sumažinti namų mokesčius, už sveikatos draudimo įvedimą, siūlo svarstyti metinio atlyginimo laidavimą pramonės darbininkams.

NESVYRUOKITE!

Balsuokite už LIBERALUS

JOSEPH M. GOULD
of The City of Toronto, Barrister | X

RINKIMAI: Ketvirtadienį, birželio 9 d.

INFORMACIJOS:
738 QUEEN ST. W., Tel. EM. 4-9853;
694 COLLEGE ST., Tel. OL. 7163;
320 HARBORD ST., Tel. LO. 3176.

NAUJI RADIJO PRIIMTUVAI –
Tikra šių dienų sensacija!
Naujausi, su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiečių gamybos radijo priimtuvai: KOERTING — SABA — BLAUPUNKT.
Muzikos kabinetai, automatiniai gramofonai, garsams užrašyti magnetofonai, televizijos aparatai, be to, įvairiausi gintariniai papuošalai bei odos išdirbiniai gaunami generalinėje atstovybėje —
– ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
Sav. K. MOTUŠIS.
Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos jums garantuoja Europos stočių priėmimą (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialistų technikų visokiausi radijo pataisymai bei perdirbimai. Lengviausios išsimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusi suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas

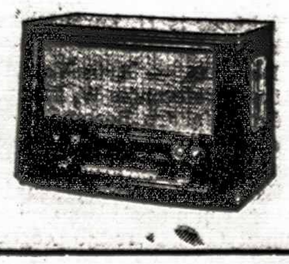

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. Centrinė Prekyba ir Biuras:
926 Dundas St. W., Toronto
Tel. EM. 4-1633.
SKYRIAI IR AGENTŪROS:
Toronto — 697 Queen St. W.
HAMILTON — 236 James St. N. ir 224 King St. E.
Kitchener — 343 King St. E.
Waterloo — 96 King. St. S.
London — 740 Queens Ave. ir 345 Clarence St.
Ottawa — 156 First Ave.
Winnipeg — 715 Elgin Ave.
Vancouver — 340 Homer St.

Turime:
- Elektr. grindų atnaujinimui mašinų,
- Elektr. grindų šveitėjų,
- Elektr. sanders,
- Elektr. grinders,
- Dulkių siurblių,
- Elektr. rankinių piūklų,
- Elektr. stalinių piūklų,
- Gazolino grand. piūklų,
- Elektrinių grąžtų,
- Raktų vamzdžiams,
- Gazolino litavimo lempų,
- Kopėčių,
- Indų ir gėrimams stiklų,
- Peilių, šakučių, šaukštų.

SHERMAN'S HARDWARE
537 QUEEN ST. W.
(kampas Augusta)
TEL. EM. 8-5375.

VISUS
mielai kviečiame
atvykti ir susipažinti su naujomis
FORD ir MONARCH
1955 metų modelio automašinomis.
Visas informacijas suteiks ir mielai patarnaus
V. PESECKAS
Tel. OL. 2371, namų RE. 0067.
CHURCH MOTORS
1638 BLOOR ST. W., TORONTO

BRACONDALE Rinkiminėje Apylinkėje
***Balsuokite už* GEORGE BEN**

KANDIDATAS:
1. Yra jaunas advokatas, vedęs, turi įstaigą šioje apylinkėje;
2. Didesnę savo gyvenimo dalį praleido taip pat šioje apylinkėje;
3. Kalba veik visomis slavų kalbomis;
4. Žino jūsų rūpsčius, tikslus ir problemas;
5. Yra energingas ir gali gerai patarnauti jūsų naudai.

Remkite žmogų, kuriuo galite pasitikėti.

PARTIJA:
1. Liberalų partija įvedė gerą imigracinę politiką;
2. Liberalų partija įvedė nedarbo draudimą;
3. Liberalų partija įvedė visuotinę senatvės pensiją;
4. Liberalų partija įvedė geresnį namų statybos planą;
5. Liberalų partija įvedė jums darbo apsaugos įstatymą.

IŠSIRINKITE LIBERALUS ONTARIO PROVINCIJAI!

Balsuokite už GEORGE BEN Bracondale rink. apylinkėje!

Teskamba dainos už Lietuvą!

(ČIKAGOS L. VYRŲ CHORO GASTROLĖS TORONTĘ)

Čikagos Liet. Vyrų Choras kuris birželio 4 dieną koncertuos Toronte, savo pradžia skaitė 1949 m. rudenį. Tuo metu į Čikagą atvyko daug naujų ateivių. Kilo noras sudaryti vyrų chorą. Pradžia buvo sunki, tačiau berta sėkla į gerą dirvožemį augo ir plėtėsi. Choro organizatoriai — Vyt. Radžius ir Alb. Dzirvonas — chorui vadovauti pakvietė tik ką iš Europos atvykusį Alfonsą Gečą. Darbas buvo pradėtas tik su 16 vyrų. Jaunam vadovui teko išspręsti pats sunkiausias ir svarbiausias klausimas: iš kur gauti gaidų. Palengva ir šis reikalas išsisprendė visai gerai. choras sustiprėjo nariais ir savo tikslu pasirinko lietuvišką dainą, kuri kelia Lietuvos grožį ir gimdo Tėvynės ilgesį ir meilę.

Po pirmojo choro pasirodymo sekė visa eilė dainavimų Čikagoje ir kitur. Tai reiškė, kad lietuviai pamėgo vyrų chorą. Seniau čia gyvenę lietuviai kvietė vyrus į savo parengimus. Ir vyrai dainavo visose parapijų salėse, klubų patalpose, parodose ir įvairaus pobūdžio minėjimuose. Net reprezentavo lietuvius ir kitataučių tarpe. Giedojo ir bažnyčiose bei radijo stotyse. Tada vyrų chore buvo 43 balsingi vyrai, kurie savo populiarumu pirmavo Čikagos kultūriniame gyvenime. Džiugu pastebėti, kad jie tokie ir paliko. Choras savo pirmąjį viešą koncertą suruošė 1950 m. spalio 15 d., talkininkaujant op. sol. I. Motekaitienei ir sol. St. Baranauskui. Nuo to meto A. Gečas pasitraukė iš vadovo pareigų, kad galėtų gilintis muzikoje, o jo vieton atėjo muzikas Bronius Jonušas.

Su naujo dirigento atėjimu, choras dar energingiau ėmėsi darbo. B. Jonušo puiki muzikinė klausa ir praktika dar labiau iškėlė chorą. Po kelerių metų darbo choras 1953 m. balandžio 25 d. atliko vieną savo didžiausių žygių: įdainavo į plokšteles lietuvių kompozitorių ir liaudies dainų. 10 dainų plokštelėse žymi vyrų choro nemažą kultūrinį įnašą lietuvių išeivijoje. Vyrų ryžtas, valdybos ilgos nemigo naktys, susiklausymas ir gilus tautiškumas leido padaryti tai, ir palikti pėdsakus, kad ir dabar atvažiavusieji lietuviai nesėdėjo sudėję rankas, bet darė tai, ką galėjo. Tai buvo pats pirmasis plokštelės albumas visame lietuviškame pasaulyje. Tuo pačiu ir prie lietuvybės išlaikymo nepaprastai žymiai prisidėta. Vyrų choro plokštelių išleidimas pareikalavo $3.000, kurių choras gal niekad neišrinks.

Vyrų choras yra aktyvus socialinėje srityje. Neskaitant BALFo, choras tik per vienerius metus yra išsiuntinėjęs 34 didžiulius maisto siuntinius į Vokietiją besigydantiems lietuviams sanatorijose. Už tai gavo jaudinančių mūsų brolių ir sesių laiškų. Šiuo metu choras išlaiko vieną Vasario 16 gimnazijos mokinį. Be to, vyrai nepamiršta ir Lietuvos laisvinimo bylos ir tuos darbus paremia savo aukomis ALTui, ir dalyvauja o programose nemokamai.

Geresniam vidiniam sugyvenimui yra išdirbti choro nuostatai, pagal kuriuos yra tvarkomas visas judėjimas. Kasmet du kartus yra kviečiamas visuotinis choro narių susirinkimas, tariama choro tolimesnė veikla, svarstomi projektai ir kt. Valdyba renkama vieneriems metams, taip pat ir Revizijos komisija. Savo tarpe choras palaiko eilę gražių tradicijų. Jie sveikina savo narius jungtuvių proga su dovanomis, gieda Veni Creator jungtuvėse, šelpia ligoje, nelaimėje ir t.t. Su kitais meniniais vienetais sugyvena draugiškai.

Pereitų metų pabaigoj pasikeitė choro dirigentas. Dėl materialinių sunkumų pasitraukus B. Jonušui, choras kreipėsi į muz. Vladą Baltrušaitį, kuris mielai sutiko su choru dirbti. Jo asmenyje choras sulaukė vis tik gero dirigento ir pradeda rodyti kai kurių visai naujų ir sveikų duomenų. Choras jau turi ir širdį interpretacijoje. Baltrušaičio gilus akademinis pasiruošimas savo profesijai ir puiki muzikinė erudicija su įgimtu menininko talentu laiduoja chorui gerą ateitį. Jurbarkietis Vl. Baltrušaitis baigė Kauno konservatorijoje dainavimo ir chorvedybos klases. Vėliau buvo Kauno valstybinės operos solistas, mokytojavo Marijampolės gimnazijoje, dirigavo Jėzuitų bažnyčios chorą Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto studentų at-kų chorą ir kt. 1944 m. buvo "Čiurlionio" ansamblio dirigentas Vilniuje ir Vilniaus operos solistas. Vokietijoje vedė Tuebingeno lietuvių chorą ir vyrų oktetą, Detmolde

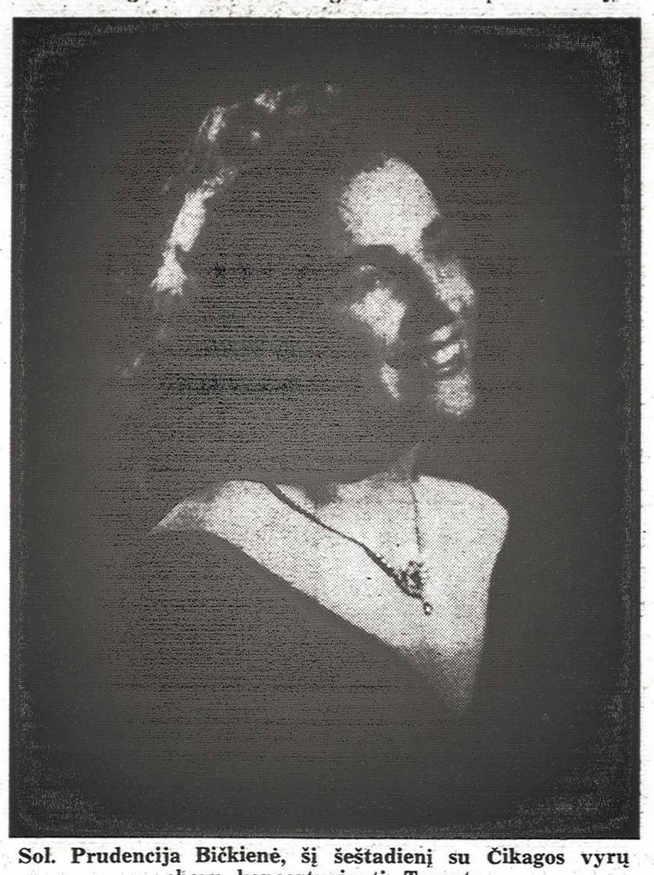

Sol. Prudencija Bičkienė, šį šeštadienį su Čikagos vyrų choru koncertuojanti Toronte

dalyvavo Sevilijos Kirpėjo pastatyme, atlikdamas Figaro vaidmenį. Mokytojavo Augustdorfo gimnazijoje, vėliau vargoninkavo Oldenburge. 1951 m. pradėjo dirbti Los Angeles mieste ir ten vedė "Šimkaus" chorą. Vl. Baltrušaitis yra gerai žinomas savo vaidyba ir gilia muzikine kultūra. Jo sukurtieji žymesnieji vaidmnys operose buvo: Rigolletto, Figaro, Traviatoje — Germont, Fauste — Valentinas, Carmen — Eskamilis ir kt. Šiuo metu ryškėja kaipo gabus choro dirigentas.

Mes žinome, kad chorui išsilaikyti dabartiniojo gyvenimo sąlygose yra labai sunku, todėl tenka džiaugtis, kad vyrų choro meilė Lietuvai yra didesnė už menkavertį dolerį. Jie atlieka milžinišką darbą Lietuvai. Juk visi dirba fabrikuose, o dar 3 kartus savaitėje reikia važiuoti į rpeticijas, kuriose darbas vyksta taip pat įtemptai. Tai yra mūsų tautos naujųjų laikų dainiai. Jie neša Lietuvai laisvę be didžių žodžių ir skambių frazių. Vyrai nevengia išvažiuoti su koncertais ir į kitus miestus. Štai šeštadienį, birž. 4 d., girdėsime šį chorą Toronte. Jų dainos yra įdomios, naujos, negirdėtos; jų dainos tarsi iš amžių glūdumos kylą skardūs milžinkapių varpai šaukia mus visus į kovą už gimtą šalį.

Kartu su Vyrų choru atvažiuoja ir solistė Prudencija Bičkienė, kuri torontiškiams bus visai nauja, negirdėta, taip kaip ir vyrų choras. Chorui ir solistei akomponuos muz. St. Gailevičius.

Tad, visi Toronto ir apylinkių lietuviai, iki pasimatymo šauniame Čikagos Lietuvių Vyrų Choro koncerte!

V. R.

Pastabos savais reikalais

LAIŠKAS IŠ LONDONO

Paskelbus gegužės 14 d. VLIKą sudarančių politinių grupių centrų sprendimą, Elta pasistengė pranešti, kad VLIKo būstinė paliekama Europoje. Kažin, ar tik ne per anksti tokie samprotavimai reiškiami. Kaip iš paskelbto ofic. komunikato matyti, tame sprendime esama tam tikro kompromiso, kuris, kaip tą reikalą geriau žinantieji aiškina, kažin ar tik neduos VLIKo palikimo Europoje šalininkams su laiku tam tikrų netikėtumų. Viena, net ir iš tų tarpo, kurie paskiausiu momentu pasisakė už VLIKo palikimą Europoje, žymi dalis ar tik nesilaiko tos pačios nuomonės ir tam tikrų kombinacijų — kad, esą, VLIKas tegalės būti sustiprintas tik jį nukėlus į JAV, antra, susidarys nemaža praktinių neaiškumų: kas gi yra iš tikro tie VLIKo nariai.

Iš paskelbtų duomenų susidaro įspūdis, kad per sesijas Amerikoje delegatais kiekviena grupė siųs net po 3 atstovus. Neaišku, kaip tada bus su tais nariais, kurie liks Europoje — ar jų tegalės būti tik po vieną, ar po tris, o gal net po penkis, gi tuo tarpu, jei pvz. tokia sesija vyktų Kanadoje, gal tuomet, kad politikieriai galėtų išsišūkauti ir išlieti viską, ką "turi ant širdies", ar tik nebus centrų ar VLIKo nutarta tokių delegatų kviesti vietoj vieno (kaip Vokietijoje ir iš viso ligi šiol buvo praktikuota Europoje), arba trijų (kaip numatyta Amerikoje) — po šešis, ko gero? Kad parlamentas, tai jau parlamentas... Trečia, jau ir anksčiau kai kas Niujorke įrodinėjo, kad tokia kompromisinė formulė surasta tik tam, kad "kai kam ne taip skaudėtų" — girdi, vis tiek VLIKą teks anksčiau ar vėliau nukelti į JAV. Tad

tiems, kurie galvojo, jog geriau, jei VLIKas, kol galės, liks Europoje, gali susidaryti netikėta staigmena:

nueis pvz. trys liaudininkai ar trys mažlietuviai, tarp kurių labai stiprų procentą sudaro "šefininkai", į tokią JAV sesiją — ir pabalsuos po du iš jų, kad reikia kuo skubiausiai VLIKą nukelti į Ameriką arba kur nors į Braziliją — ir kas tada? Ar džiaugsmas nepasirodys per ankstyvas?... Žiniomis iš Europos žemyno ten

daugumas stovi už tai, kad vis dėlto VLIKas ne toltų kiek galint toliau nuo Lietuvos, bet prie jos artėtų.

Vokiečių spaudoj esama žymių, kad jau galima tikėtis, jog dar šiais metais Vokietija gali būti apjungta. Tada visos jų įstaigos kelsis į Berlyną. Ten taip pat kai kieno nuomone reikėtų perkelti ir VLIKą, bet ne kilnoti iš vieno miesto į kitą, lyg dūšią be vietos... Gi pagaliau tai juk ne kokios dvasios: turi ir dokumentų, ir medžiagos nemaža, pagaliau, kai buvo pradėta dokumentacija, tai atsakingi pareigūnai viešai skelbė, kad tai būsianti pati gausingiausia ir plačiausia lietuvių dokumentacija iš viso užsienyje. Tad negi tą dokumentaciją bus taip galima susidėti į portfeliuką ir su savimi visur vežiotis... Juk nenusiveš visų protokolų net ir VLIKo ar VT vadovai, kai reikės vykti į JAV-bes, kur tam tikri sluogsniai taip laukte laukia, kad tik galėtų pavaidinti ne tik kokį iliuzinį, bet tikrą VLIKą — atsieit, pakalbėti urbi et orbi... ALT pageidavo, kad būtų apkarpyti polit. centrų sparnai — ir kad nesusidarytų tokia padėtis. kad galų gale bus sunku eiliniam žmogui susigaudyti, kada tas pats asmuo kalba (ir kieno reikalus gina) kaip centro atstovas, kada kaip LLK, kada vėl jau kaip VLIKo, ar jo "delegatas"...

Iš tikro dabar yra pati geroji proga grupių centrams duoti pačius geriausius žmones į VLIKą

ir taisyti senąsias ydas, prie kurių iškerojimo ar tik ne daugiausia prisidėjo tie, kurie viešai per savo partinę spaudą skelbė, kad, girdi, "kova dėl asmeninių ar partinių ambicijų VLIKe kaip piktžolė tebestelbia daugelį gerųjų intencijų", o faktiškai patys tą kerojimą ugdyte ugdo. "Delegatų" į VLIKo sesiją skaičiaus pakėlimas ir faktiškai svorio partijų centrams pridėjimas, ko taip prisibijojo ALTas savo neoficialioj nuomonėj VLIKo būstinės ir sustiprinimo reikalu, ar nepadės dar daugiau tą partinį kerojimą sustiprinti? Ir kad vėl nesikartotų senos istorijos, apie kurias kad ir ta pati liaudininkų "Sėja" savo Pamaivose (Nr. 4/1955) taip maivėsi: "... paglemžė, kaip Glemža soc. dem. atstovavimą VLIKe". Arba: "kovoja prieš tautininkus, kaip soc. dem. šulas VLIKe, balansuodamas, kad būtų 4 prieš 6 (antidemokratų naudai)"...

Dieve, duok VLIKui kuo greičiausiai iš tokio partiškumo išsigydyti, ypač dabar, kada reikalingas sutelktinis visų pajėgų darbas, nes prieš Keturių Didžiųjų konferenciją reikia daryti viską, idant mūsų byla nebūtų numarinta ar palaidota... O debesys tikrai juodi traukiasi...

Gi iš "šefo" veiklos nieko negirdėti.

Net negirdėti, ar jis su VLIKu susitarė pasitarti prieš 4 konferenciją. Eltoje buvo skelbta, kad Paryžiuje gegužės 23 d. turėjo būti minimasis pasitarimas, į kurį buvo taip pat pakviesti ALT ir LLK. Tačiau 23-ji jau praėjo, o apie to pasitarimo rezultatus nieko neskelbiama: kodėl? Jeigu kas nors sutarta, tai ir duokite visiems apie tai žinoti. Jeigu pasitarimas neįvyko, tai prašom paaiškinti, kodėl ir kas kaltas, kad neįvyko: VLIKas ar "šefas"? Perdaug rimtas momentas, kad būtų leista žaisti ambicijomis ir partiškumu. Spaudoje ir vėl užvirė "šefo problema"... Kai kas reiškia nuomonę, kad pirma jam reikia ant lėkštės iškilmingai atnešti "pripažinimą", o tik tada

(Nukelta į 5 psl.)

Iš "Tiesos" puslapių

Lietuviai žvejai plaukia į Atlantą

Nuo Klaipėdos iki Farerų salų

Balandžio mėn. "Tiesa" pasiuntė savo specialų korespondentą V. Miniotą kartu su lietuviais žvejais į Šiaurės Atlantą silkių žvejoti. Šis korespondentas, be abejo, turėjo iš anksto įsakytą uždavinį — išreklamuoti silkių žvejus, užgiedant sveiku protu neįtikėtiną giesmę, kad lietuviai žvejai niekada nesinaudojo tokiomis puikiomis žvejybos sąlygomis. Kelionę į Farerų salas drg. V. Miniota aprašo laiške — "Nuo Klaipėdos iki Farerų". Kelionė tikrai įdomi, nes juk jos metu kiekvieną lietuvį ima pagunda Grišmanausko ir Kublicko pavyzdžiu patraukti prie Švedijos ar Danijos krantų, kur jo lauktų laisvė ir neabejotinai žmoniškesnės darbo sąlygos.

Lietuviai žvejai rusų nelaisvėje

Kodėl tiek nedaug lietuvių žvejų įstengia pabėgti į laisvuosius kraštus? Atsakymą mums duoda "Tiesos" specialusis korespondentas drg. V. Miniotas, savo reportaže išlinksniuodamas visą seriją pavardžių. Įgulos daugumą sudaro rusai. Lietuviui žvejui paliktos pačios nereikšmingiausios pozicijos. Pasekime V. Minioto paduotas pavardes: radijistas Paša, dreifuojančių tinklų meistras Gnadijus Osipovas, virėjas Vasia, bocmanas Smekalovas, antrasis mechanikas Sergiejus Firsovas, jūrininkas Nikalojus Losevas, Jonas Panfilovas ir, žinoma, niekam žvejybos laivę nereikalingas jo tikrasis ponas ir viešpats — komunistų partijos laivo sekr. Borisas Andrejevičius Vigmanas. Iš lietuvių žvejų drg V. Miniotas suminį tretįjį kapitono pavaduotoją Algirdą Marcinkevičių, jūreivį Juozą Petrošių, Boleslovą Augustinavičių ir Marcinkevičių. Įsidėmėkime — iš dvylikos išvardintų pavardžių net aštuonios priklauso rusams ir tik keturios lietuviams. Taip šiandin atrodo Valstybinio Žvejybos Tresto "lietuviškasis" laivynas, plaukiąs į Farerų salas Šiaurės Atlante. Laivo įgulos santykis yra 1:2 rusų naudai, arba kitaip tariant, kiekvieną lietuvį jūrininką prižiūri du rusai. Aišku, tokiomis sąlygomis mes kiekvieną lietuvį jūrininką ar žvejį galime pavadinti tik paprastu rusų belaisviu.

Ir silkės skiriamos Didžiajam Spaliui...

Sovietijoje viskas visada vykdoma pagal planą. Tris paras žvejybos kuteri Šiaurės Jūroje blaškė didelės bangos. Jos buvo tiek didelės, kad išvertė iš klumpių labai didelį "Tiesos" korespondentą drg. V. Miniotą, kuris tris paras dėl jūros ligos praleido lovoje. Tačiau, kada ketvirtą dieną jūra aprimo, organizacines vadžias paėmė KP laivo sekretorius ir komjaunimas: "Borisas Andrejevičius dabar ramiai galėjo organizuoti įsipareigojimų svarstymą. Laivo partinė organizacija ir komjaunimas siūlė priimti tokius įsipareigojimus: per 7 mėnesius, iki Didžiojo Spalio 38-jų metinių, įvykdyti metinį žvejybos planą ir per metus sužvejoti 7 000 centnerių silkių, 93% visos produkcijos duoti pirmos rūšies, sutaupyti nemaža žūklės priemonių, degalų, sumažinti laivo stovinėjimus"... Laivo partinė organizacija yra tikrai pagarbos verta nesąmonė. Ji jau iš anksto, net tinklų neišleidus, apskaičiuoja kiek centnerių silkių pagaus ir kiek iš pagautųjų bus pirmos rūšies. Praktikoje tai juk tik tada būtų galima įgyvendinti, jeigu, daleiskime, silkės būtų įsteigusios savo komjaunimo organizaciją ir pačios vardan komunizmo kištų galvas į žvejų tinklus, o, ištrauktos ant denio, paskutiniais jėgų likučiais užgiedotų žuvies balsu: "Tegyvuoja Didžiojo Spalio 38-tos metinės"... Taip bent jau, atrodo, dabar žvejybą Šiaurės Atlante įsivaizduoja kp "lietuviško" laivo sekretorius Boris Andrejevič Vigman.

Plaukiojantis miestas "Tarybinė Arktika"

Farerų salų pakrantėse Valstybinio Žvejybos Tresto kuterių jau laukė stambesnis laivas "Tarybinė Arktika", kuris priima sugautas silkes ir jas krauna į statines. "Tarybinė Arktika" oficialiai taip pat priklauso tarybinės Lietuvos žvejybos laivynui. Tačiau jos įgulos pavardės mus vėl stebina savo neabejotinu rusiškumu: plaukiojančios bazės kapitono padėjėja — Margarita Sorokina, brigadininkas — Nikalojus Dechterenko, gervininkai — Černovas, Keresas, žuvies apdorotojai — Kruglikas, Alibejevas, inžinierius normuotojas— Vitalijus Blaževas, silkių paruošėjai Taisa Maruchno, Vladimiras Černišovas, radistai — Ziranovas, Diomkinas, radistė — A. Zorina, kino filmų demonstruotojas — Serioginas, pirmasis kapitono padėjėjas — Borisas Iljinas, partinio biūro sekretorius— Poleščiukas, biūro narys — Fridlibas, agitatorių kolektyvo vadovas — Kuzma Dorochovas ir bazės gydytoja — Irina Selezniova. Jie vadovauja "lietuviškai" plaukiojančiai "Tarybinei Arktikai". Jie rašo sienlaikraščius, organizuoja politines paskaitas, perduoda per radiją gautas iš Maskvos tarptautinės politikos melagingas apžvalgas ir vidurnakti transliuoja Kremliaus kurantų muziką. O ką gi tuo metu veikia lietuviai Čekatauskas, Visockas, Šaulys, Jonas Abromaitis ir Antanas Vanagas? Jie žiūri, kad įsipareigojimai būtų praktikoje įvykdyti. Didžiojo Spalio vardan šie lietuviai dieną ir naktį ritina statines silkių dvejų pamainų darbą priversti atlikti vienos pamainos jėgomis. Vienintelis lietuvis įgulos narys, priklausąs bazės ponaičių rusų grupei yra radijo technikas Vytautas Dikas, kuris žiūri, kad radijo siųstuvai veiktų, nors pats jais negali pasinaudoti. Antrasis ponaičiukas — "Tiesos" specialus korespondentas drg. V. Miniota — tuo pačiu metu kuria komunistinio melo fantazijas apie nuostabiai puikų lietuvių žvejų darbą tarybinėje santvarkoje Farerų salų pakrantėse...

Vyt. Kastytis.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandos Žukauskienės
MOTERŲ KIRPYKLOJE

Pusmetiniai garantuojami

Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave,. Toronto

LIBERALŲ PROGRAMA

JEIGU FARQUHAR OLIVER VADOVAUJAMA LIBERALŲ VYRIAUSYBĖ BŪTŲ IŠRINKTA, JI LAIKYTŲSI ŠIOS PROGRAMOS:

Sveikatos ir gerovės srity

1 Įvesti visoje provincijoje ligoninės ir sveikatos draudimą, glaudžiai bendradarbiaujant su federaline vyriausybe.
2 Garantuoti, kad nei vienas asmuo dėl nepaprastai brangių išlaidų ligoninės ar sveikatos reikalais neprarastų namo, ūkio ar santaupų, parūpinti ligoninės ar operacijų draudimą standartine kaina tiems, kurie negali apsidrausti, padvigubinti provincijos pašalpą ligoninių statybai.
3 Padidinti senatvės pensijas nepasiturintiems, neimant mokesčio iš miesto savivaldybių.
4 Sudaryti lengvas sąlygas nepasiturintiems pigiai įsigyti namus, apdrausti morgičių paskolas, užtrauktas jau nupirktiems namams.

Švietimo srity

Pagerinti mokytojų paruošimą ir sudaryti planą kad daugiau vaikų lankytų mokyklas.

Savivaldybių srity

Kad palengvinus dabartinę nepakeliamą mokesčių naštą, Liberalų vyriausybė žada:

1 Sušaukti provincijos ir miestų savivaldybių konferenciją išsiaiškinti nelygų mokesčių padalinimą.
2 Sumažinti Ontario Municipal Board galią, suteikiant daugiau laisvės vietinėms savivaldybėms.
3 Perimti bei apmokėti priemiesčių kelių išlaikymo išlaidas, apmokėti visas miestus jungiančių kelių išlaidas; perimti 10% vietinių kelių; padidint pašalpas miestelių ir kaimų keliams; išleisti kelių mokesčių sumažinimo įstatymą kaimams ir miesteliams dviem promilėm.
4 Apmokėti ligoninės išlaidas nepasiturintiems pacientams.
5 Padengti pusę išlaidų, kurias miestai padaro bedarbių šelpimo reikalams.
6 Padengti miestų plėtimosi išlaidas.
7 Padidinti švietimo reikalams pašalpą po 10 dolerių nuo vaiko.
8 Apmokėti provincijai tenkančią dalį mokyklų statybų išlaidų.
9 Tuojau perimti visus apskričių ir miestų kalėjimus, kaipo pirmą žingsnį sumažinti savivaldybių mokesčių mokėtojams teisminės administracijos išlaidas.

Konservacijos srity

1 Padvigubinti pašalpas vietos konservacijos įstaigoms.
2 Tuojau sudaryti vandens tiekimo komisiją, kad parūpinus pakankamai vandens vietovėms, kurioms dabar vandens neužtenka.

Birželio 9 d. balsuokite už Liberalų kandidatą

SPAUSDINA LIBERALŲ RINKIMŲ KOMPANIJOS KOMITETAS

Dabar galite lengviau, negu Jūs manote, įsigyti naują

Oldsmobile,

Chevrolet

ar vartotą auto mašiną

Weston Motors

LTD.

Kreiptis J. VAINAUSKAS
Telefonas RO. 2-3008

Šimtai mašinų pasirinkimui

Pavergtoje tėvynėje

Pradėta remontuoti Vilniaus katedra. Vilniaus radijas balandžio 13 d. paskelbė, kad šiomis dienomis pradėtas Vilniaus katedros remontas. "Bus restauruotos pastato išorėj esančios skulptūros, jų detalės, po to bus atlikti tinkavimo ir dažymo darbai, vėliau numatyta restauruoti vidaus skulptūras ir architektūrines detales".

Radijofono simfoninio orkestro koncertmeisteriui Bernštein Samueliui, Abraomo sūnui, suteiktas nusipelnusio artisto garbės vardas.

Nežinoma rankraštinė gramatika, esanti surasta Vilniuje, rašo J. Balčikonis "Tiesos" Nr. 90. Tai esąs rankraštis — Lietuvių kalbos gramatika dviem kalbom" — 57 lapai lenkiškai ir 53 lietuviškai. "Kalbmoklės Ležuvo Lietuviško" autorius esąs Kazimieras Krištapas Daukša, kilimo nuo Pabiržės. Gramatika parašyta biržiečių tarme.

Į Vilniaus pedagoginį institutą studentais priimami, atrodo, vien mokytojai, nes prie pareiškimo reikia pridėti: autobiografiją, diplomą arba atestatą (originalą), pažymėjimą iš darbovietės, darbo charakteristiką iš švietimo skyriaus, nukreipimą mokytis iš švietimo skyriaus (nurodant specialybę), 3 foto nuotraukas (3x4 cm dydžio).

Rietavo rajono vykd. komiteto pirm. Jurginis ir Endriejavo apylinkės pirm. Gedvilas "Tiesos" feljetone puolami, kad negyvenąs savo darbovietėse. Taip pat Bubėnų apyl. tarybos pirm. Alvinskas irgi kitur gyvenąs. Jurginio šeima gyvenanti Klaipėdoje, o jis bene Endriejave.

TSRS ir Lenkijos sutarties 10 metinių proga Vilniuje įvyko didelės iškilmės, kuriose akcentuota lenkų ir lietuvių tautų amžinoji draugystė, išaugusi "kovoje su feodalais" ir tik sutrukdyta "buržuazinėm diktatūrom abiejose tautose įsigalėjus". Į Vilnių buvo atvykę du lenkų atstovai: rašytojas T. Breza ir Varšuvos politechnikos instituto prof. M. Smialowski.

Žiežmarių raj. vadovus "Tiesa" labai bara, kad jie nesupratę ir nevykdą partijos nutarimų žemės ūkio planavime. Kolūkiuose esą nenumatyta pažangos arba labai labai mažai. Per mažai esą numatyta padidinti galvijų skaičių, pieno primelžimą, mėsos gamybą ir t.t.

Ypač bara, kad per mažai numatyta silosо — vos po 8 tonas kiekvienai karvei, nors pagal sėją kukurūzų ir kt. lapų būsią gauta dvigubai daugiau. "Pasirodo, kad užuot didinus visuomeninių karvių skaičių ir kėlus jų produktyvumą, numatoma išduoti silosо kolūkiečiams po 7 t. kiekvienai karvei. Nėra abejonės, kad kolūkiečių gyvulius reikia aprūpinti pašaru, bet visu pirma būtina užtikrinti tvirtą pašarų bazę visuomeniniams gyvuliams. Jeigu bus smarkiai išvystyta visuomeninė gyvulininkystė, tai ir kolūkis, ir kolūkiečiai gaus dideles pajamas"...

Rajone minimi kolūkiai: "Stalino kelių", "Pergalės", "Pirmosios vagos". Šis turįs 1 408 ha.

Rajono vykd. komiteto pirm. Karaliūnas, partijos kom. sekretorius Arūnas.

Lazdijų raj. "Vienybės" kolūkio partinės organizacijos sekr. Klimavičienė, agronomas Merkšys, MTS partijos kom. sekr. Petravičius. Rajone yra 22 kolūkiai.

Mažeikiuose esą pastatyta 2-jų augštų pionierių rūmai.

Ignalinos rajono "Draugystės" kolūkio pirm. Kazys Čeponis, kaip atskirame feljetone rašo "Tiesa" (Nr. 88) sukdamas kolūkio pinigus vis statęs namus: vieną Ignalinoje savo vardu, Švenčionėliuose tėvo vardu, Petrovo kaime tetos vardu. Kolūkio kasos jis neskiriąs nuo savo kišenės. Jis pasilikęs sau 1.300 rublių skirtų gyvulininkystės darbuotojams, pardavęs 34 veršiukus, o pajamas įrašęs tik už 24. Kai atvykusi į kolūkį Ignalinos MTS buhalteris - instruktorius drg. Šapokienė ir pradėjusi reviziją, rajono partijos sekr. Rožanskas atvykęs ir sušukęs: "Nutraukti reviziją! Sumanei griauti geriausio rajone pirmininko autoritetą? Ar žinai, kad pagal jį rikiuojasi visi rajono kolūkių pirmininkai?" Revizija sustojusi. Kaikuriems kolūkiečiams padarius žygių, atvykęs žemės ūkio ministerijos revizorius Martinėnas. Jis "gerai revizavęs" ir radęs 28 kapeikas nedatekliaus... O apylinkė esą stebisi Čeponio sugebėjimais ir augančiom statybom.

HAMILTON Ont.

Lietuviška knyga spaudos draudimo panaikinimo sukaktuviniais metais hamiltoniečių tarpe turėjo šilčiausią priėmimą. "Terros" leidyklos vedėjas V. Civinskas štai kaip vertina Hamiltoną:

"Neaiškinkite man, koks sunkus darbas platinti knygas, nes tatai puikiai žinau, kaip puikiai žinau ir tai, kokia didelė talka leidykloms toks darbas, kurį dirbate. Jei bent pustuzinis kitų didesnių kolonijų pasektų Hamiltono pavyzdžiu, tikrai su knyga dar porą metų sunkumų nebūtų. O jei ne, teks kitąmet pagalvoti apie užsidarymą, nes padėtis beviltiškai sunki".

TF skyriaus v-ba ir po sukaktuvinių metų tęsia knygų platinimo vajų, į kurį įsijungė visi v-bos nariai. Ateinančiais mėnesiais jie pasiūlys hamiltoniečiams gražių lietuviškų knygų, kurių prašom neatsisakyti pasilikti.

Lietuviškas radijo pusvalandis gegužės 24 d. 9.30 v.v. per CHML stotį buvo pažymėtinai gražus ir įdomus. Jį išrūpino ir pravedė didelė sovietų okupuotų tautų draugė, Edith Hyder. Kas šios programos klausėsi, tikiu, nevienam nuriedėjo karti tėvynės meilės ašara.

Savo 15 minučių kalboje E. Hyder prabėgomis palietė Lietuvos istoriją, nupasakojo miestų grožį, ekonominę, mokslinę ir kultūrinę nepr. Lietuvos pažangą, stabtelėjo ties atskirais miestais: Vilnium, pažymėdama, kad tai Lietuvos sostinė, Kaunų, Šiauliais, Klaipėda, Karaliaučium, Augustavu, Gardinu, kiekvieną trumpai apibūdindama.

Antroje pusvalandžio dalyje duotos pačios gražiausios mūsų dainos: Popuri, Augo kieme klevelis, Plaukia sau laivelis ir kt. Pusvalandis baigtas Tautos Himnu.

Tenka tik stebėtis ir, beabejo, pareikšti didžiausią p. E. Hyder dėkingumą kuri su tokiu atsidėjimu pravedė šią programą. Retas mūsų pačių pajėgtų įdėti tiek širdies į Lietuvos reikalą, kiek šiuo atveju parodė jos mūsų svečiosios Kanados dukra. E. Heyder. Jai didžiausia pagarba ir padėka, o p. Darling, CHML stoties direktoriui mūs! visų lietuvių giliausia simpatija!

Nepamirškime jiems abiems pasiųsti padėkos laiškų.

Pirmoji TF gegužinė, gegužės 23 d. gražiausioje ir puošniausioje Brant Inn salėje, sutrukė 194 svečius. Dėl nepalankaus oro negalima buvo naudotis puikia šokių aikšte, įrengta ant paties ežero kranto. Visdėlto, visi svečiai buvo sužavėti gražia aplinka ir retai sutinkamu patarnavimu. Jautresnieji tautiečiai nuoširdžiai apgailestavo, kad, palyginti, tiek mažai susirinko svečių. "Jei jie būtų žinoję, kokį puikų parengimą suorganizavo TF valdyba, visi būtų neatsilaikę pagundai jame dalyvauti" — kalbėjo vienas dalyvių. "TF valdyba vis sugalvoja ką nors naujo ir gražaus! — pareiškė kitas svetys — gaila tik, kad nevisada mūsiškiai ją pilnai įvertina".

Ai gegužinė davė $12.05 nuostolo, bet v-bos nariai jaučiasi patenkinti svečių didele moraline parama. Šio vakaro dalyviai įsitikinę, kad, jeigu ateity toje pačioje vietoje būtų gegužinė, ji sutrauktų mažiausiai dvigubai svečių.

"Tėvynės Prisiminimų" liet. valandos vedėjas p. Simanavičius, užsukęs valandėlei pasiinformuoti, su didele nuostaba žavėjosi sale ir pažadėjo ją išpopuliarinti torontiškių tarpe.

Jūros skautų loterija, surengta vakaro metu, davė $50 pelno.

Naujas lietuvių garažas, kurį įsigijo Boleskis Zenonas ir Armonas Petras, yra rytiniame Hamiltono pakrašty Barton St. ir Dewett Rd. sankryžoj. Jo vardas "Andy's Garage" ir toliau paliekamas. Telef. Nr. 2-2214.

Z. Bolskį teko pažinti kaip gerą lietuvį patriotą, rėmiantį savo doleriu visus tautinius reikalus. Jis yra nuolatinis Vasario 16 gimnazijos rėmėjas, aukų sąrašuose jį visada rasime stambesnių aukotojų tarpe. Nesvetima jam ir lietuviška knyga. Šiais metais jis savo pinigais užsakė 2 lietuviams Olandijoj "T. Žiburius".

Prie savo garažo savininkai turi ir krautuvę, kurioje laikomos įvairios kasdieninio vartojimo prekės ir skanumynai. Kaip jau žinome, Hamiltone yra populiarus paprotys važiuoti į Stoney Creek suvalgyti ledų. Minimas garažas su krautuve yra Stoney Creek. Kodėl gi lietuviams nepabandyti savo pasivažinėjimo iškylas nukreipti pas Z. Bolskį ir P. Arminą?

Remkime savuosius, ypač tokius nuoširdžius lietuvius, kokiu yra Z. Bolskis.

Sk. St.

Fort William, Port Arthur, Ont.

Gegužės 6 d. Can. Ital. Ortono salėje, Fort William įvyko Motinos Dienos minėjimas. Atidarymo žodį pasakė apylinkės valdybos pirmininkė pabrėždama motinos didžiulę reikšmę vaiko, šeimos, tautos ir visuomenės gyvenime. Mirusios, tėvynėj ir Sibire kenčiančios motinos pagerbta atsistojimu ir susikaupimo minute. Minėjime dalyvavusioms motinoms p. Jonaitytė prisegė po rožę, pasveikinta jos šių metinių proga, palinkėta visokiariopos laimės ir sugiedota joms ilgiausių metų.

Minėjimo programai pravesti pakviestas K. Kaminskas; sveikinimo žodį tarė maj. A. Mitalas, linkėdamas visoms motinoms rūpintis savo vaikų išmokslinimu.

Meninėj dalyj labai gražiai paskambino jaunoji p. Bružienė, pasirodė Kristina Kaminskaitė ir dvi sesutės Mitalaitės. Jos gražiai pašoko, padainavo, deklamavo ir skaitė. Puikiai dainavo solo ir duetą jaunučiai broliai Jokubauskai, skambino p.p. Jonaitytė ir Bružaitė. Programą paruošti padėjo mokyt. Mitalienė.

Po to sekė pobūvis. Užkandžiai paruošti p.p. Kaminskienės, Druktenienės, Jonaitienės ir P. Bružienės. Labai daug dirbo paruošiant minėjimą parengimų atstovas p. Sibulis, p.p. Jonaitis, Mitalas, J. Špokauskas. Plokštelių muziką parūpino ir rūpestingai tvarkė Leo Druktenis ir radijo, televizijos specialistas P. Kajutis. Fantų aukojo visi lietuviai. Laimėjimus - traukimą puikiai pravedė Jonaitytė, Mitalaitė ir Kajutis. Parengimo pelnas $58.00.

Nuoširdi padėka visiems prisidėjusiems savo darbu, dalyvavimu programoj, auka, savo atsilankymu ruošiant šį minėjimą.

Nutarta įsigyti gerų plokštelių kai kuriems parengimams. Pasižadėjo tą atliktį Leo Druktenis.

Henrikas Poškus grįžo iš Čikagos, kur svečiavosi ilgesnį laiką pas savo seserį. Jam tariame didelį ačių už parūpintą ir parvežtą Liet. Himno plokštelę ir 7 knygas mūsų knygynui. Tam pačiam knygynui V. Sibulis padovanojo 4 knygas.

Mūsų apylinkė yra gana maža, bet visiems stojant į darbą drauge galima ir ką nors padaryti. Didelė padėka vyrams, dirbantiesiems tolimuose miškuose, kurie atvyksta čia pabaigoje žiemos ar pravykdami laikinai sustoję šioje vietoje daug padeda lietuviškam visuomeniniam darbui.. Dabar išvykstant vėl į darbus linkime geriausios sekmės.

Solidarumo mokestį užsimokėjo už 1955 m.: Mitalas, Jonaitis, Druktenis, K. Kaminskas, Kajutis, E. Jasevičiūtė. Viso surinkta $12.

E. J.

LONDON, Ont.

Londoniškė Gražina Narakaitė jau trečius metus iš eilės gavo Londono universiteto stipendiją. Ji yra pasirinkusi lingvistiką ir šiemet iš anglų ir lotynų kalbų buvo geriausia trečio kurso studentė. Jai paliko dar vieni metai studijų.

Universiteto rektorius kasmet sudaro geriausiai studijuojančių studentų garbės sąrašą. Gr. Narakaitė jau trečius metus iš eilės yra patekusi į šį negausų palyginti sąrašą.

Šiemet Londono universitetą baigia 482 asmenys, 15 iš jų gavo aukso medalius.. Konvokacija bus birželio 4 d.

Mokyklos vakaras. Malonu londoniškiams ir artimesnių apylinkių tautiečiams priminti, kad birželio 4 d., šeštadienį, Londono lietuvių šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas rengia puikų linksmavakarį didelėje ir gražioje salėje, Dundas gt. 555 nr. Pradžia 7.30 val. vak.

Veiks turtingas bufetas, gros puiki kapela. Bus puiki loterija. Laimėjimų tarpe yra angliška medžiaga vyr. kostiumui.

L. E-tas.

WINNIPEG, Man.

Iš Argentinos atvyko Napoleono Mileišio šeima.

Motinos Dienos minėjimą gegužės 15 d., parapijos salėje pravedė parapijos jaunimas.

Minėjimą atidarė Leonas Radzevičius, po įžanginės kalbos pakvietęs užimti garbės vietas motinas, kurios turi 4 ar daugiau vaikučių: St. Bartininkienę, U. Jauniškienę, Matveičikienę, K. Radzevičienę, A. Rutkauskienę, K. Plečkaitienę ir Skamaročienę. Joms V. Daubaraitė ir Ir. Prancevičiūtė prisegė po rožės žiedelį ir Dan. Demereckaitė padeklamavo "Aš myliu mamytę" Po to sekė turininga Lidijos Dargužaitės paskaita. Po jos Ir. Prancevičiūtė paskambino pianinu, Ver. Demereckaitė padeklamavo, R. Maršalas porą dalykų išpildė smuiku. Juozas Januška pagrojo akordeonu. Programos užbaigimui jaunimas vadovaujamas T. Lukoševičiaus ir grojant Jurgiui Januškai pašoko "Lenciūgėlį" ir "Žiogelius". Šoko: V. Daubaraitė, L. Dargužaitė, Ir. Prancevičiūtė, S. Šmaižytė, Gr. Zavackaitė, L. Radzevičius ir T. Lukoševičius. Baigiamąjį žodį tarė Ev. Federavičius. Po minėjimo smagiai pasišokta.

Muzikos mokyklos Playhouse koncertė gegužės 18 d. akordeonu grojo Juozas Januška.

Z. Brazauskas Portage la Prairie ligoninėje baigė antruoju slaugymo mokyklą ir ten pat atliko praktiką. Diplomo įteikimo iškilmėse dalyvavo daug lietuvių.

Danguolė Januškaitė St. Mary's akademijoje savo klasę baigė pirmąja.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

BALFo pirmininkas kan. Končius šiuo metu lankosi Europoje. Vienas iš pagrindinių jo tikslų— paakinti lietuvių emigraciją iš Europos į JAV.

Į tarpt. juristų kongresą Atėnuose iš JAV vyksta birželio mėn. pradžioj LLK pirm. V. Sidzikauskas ir V. Rastenis; iš latvių — Dr. V. Masens ir Čakstė.

VOKIETIJA

Vokietijos Kr. Valdyba Vasario 16 gimnazijos namų vajaus reikalu išsiuntinėjo visai laisvojo pasaulio lietuvių spaudai atsišaukimą, kuriuo lietuvių visuomenė kviečiama padėti pilnutinai įgyvendinti užsibrėžtąjį tikslą — įsigyti namus visiškon nuosavybėn. Š.m. balandžio 1 d. skolos už įgytus gimnazijai namus buvo belikę 55.000 DM, ir pagal Tarybos priimtą sąmatą trūko dar 30.000 DM namams įrengti, inventoriui įsigyti etc. Gražų pavyzdį čia parodė, minėdamas 80 amžiaus sukaktį, I. Vaičekauskis, kuris, nors pats nėjęs jokių mokslų ir visą amžių sunkiai dirbęs, paskyrė namams $300.

Iki šiol gimnazijos namams 15 kraštų surinkta apie 277.000 DM. Tarp jų nemažas įnašas įdėtas pačių Vokietijos lietuvių bei jų organizacijų, būtent — apie 20.000 DM.

Inf. Tarnybos valdytojo pavedimu Dokumentacijos skyriuje dirbanti I. Stikloriūtė - Banevičienė prieš keletą dienų aplankė 73 m. amžiaus prof. Gaigalaičio žmoną, gyvenančią Badeno kraštė Brettano miestelyje, ir perėmė likusią Gaigalaičio archyvo dalį. Jame yra "Sandoros" protokolų dvi knygos, kurių viena apima 1910--30 m. laikotarpį, o antroji 1931-39 m., eilė Vydūno laiškų, Girėno ir kt.

Inf. Tarnyba gavo iš JAV kongreso bibliotekos Vašingtone užsakymą, kad jai nuolatos siuntinėtų sovietinių radijų sekimo stoties lietuviškai užrašomus monitoringo pranešimus. Jie bibliotekai siunčiami surinkti savaitiniais pluoštais. Tai greičiausia kasdieninė informacija apie Lietuvą. Studijuojantieji Lietuvos padėtį dabar tos medžiagos ras apsčiau jau ir Vašingtone. Inf. Tarnyba užrašytų Vilniaus radijo pranešimų turi jau 14 tomų.

Ipolitas Tvirbutas, buvęs Šiaulių v. teatro režisorius, šiuo metu iš Vokietijos yra nuvykęs į Šveicariją, kur gydėsi širdies ir bronchų negalavimus.

ITALIJA

PLB Italijos Kr. valdyba suruošė Romos lietuviams paskaitą, kurią skaitė kun. Armando Zavatta, neseniai grįžęs po 12 metų kalėjimo iš Sovietų Rusijos. Jis papasakojo lietuviams labai įdomių dalykų apie mūsų tautiečius koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose Sovietų Sąjungoje, taip pat suteikė nemaža žinių ir pavardžių. Jis netrukus pažadėjo įteikti visas žinias apie lietuvius raštu — jos bus perduotos lietuviškajai visuomenei per ELTĄ. Kun. Zavatta šiomis dienomis išleido knygą "Mano 12 metų Sovietų šalyje", kurioje labai nuoširdžiai atsiliepia apie lietuvius ir pareiškia, kad tik jų dėka yra išgelbėjęs savo gyvybę.

Kun. J. Juraitis apgynė Gregorianum universitete disertaciją daktaro laipsniui gauti.

SUDBURY, Ont.

Šeštadieninė mokykla užbaigė mokslo metus paskutinį gegužės šeštadienį. Birželio 5 d., 6 val. p.p. Kristaus Karaliaus salėje bus tėvų susirinkimas, pažymėjimų išdalinimas, pasižymėjusiems mokiniams dovanėlių įteikimas. Po to bus užbaigiamasis mokslo metų pasirodymas ir šokiai suaugusiems. Veiks bufetas. Šokių pradžia 7.30 val. Visi lietuviai ir jų draugai kviečiami apsilankyti.

Rimas Bagdonas, lietuviškos radijo valandėlės vedėjas ir jstei gėjas, su savo žmona Regina išvažiavo dviem savaitėm atostogų į JAV. Aplankys Niujorko gimines ir draugus, grįždami sustos ir pas Rochesterio draugus.

Prie lietuviškos radijo valandėlės rėmimo prisidėjo J. Dambrauskas iš St. Charles ir brangenybių krautuvės savininkas J. Bazar, ukrainietis. Visi susipratę ir taurūs lietuviai šią gražią lietuvišką iniciatyvą mielai remia ir džiaugiasi.

Išvežtųjų minėjimo proga birželio 12 d. per radiją visą pusvalandį bus kalbama dienai pritaikyta tema. Pradžia 2.30 val. p.p. Išvežtųjų minėjimas per radiją daromas Bendruomenės ir R. Bagdono susitarimu bendrai.

390 naujųjų ateivių, jų tarpe 30 lietuvių, gegužės 20 d. gavo Kanados pilietybę. Ta proga čia dalyvavo ir Fed. valdžios transporto ministeris.

BIRŽELIO 5 D., t.y. ŠĮ SEKMADIENĮ, 2 val. po pietų
p.p. NARUŠIŲ ŪKYJE,
HAMILTONO SPORTO KLUBAS rengia

Gegužine,

Klubo valdyba kviečia kuo skaitlingiausiai atsilankyti ir tuo paremti sportuojantį jaunimą.

GROS BENI FERI ORKESTRAS.

HLSK Kovas Valdyba.

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos:
1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Burris St., Hamilton, Ont.
Telef. JA. 8-8275.

Hamiltoniečiai!

Š.m. gegužės 1 dieną naujai atidaromas
LIETUVIŲ RESTORANAS
su maloniu lietuvišku patarnavimu
MAPLE LEAF
187 JAMES ST. W.
HAMILTON, ONT.

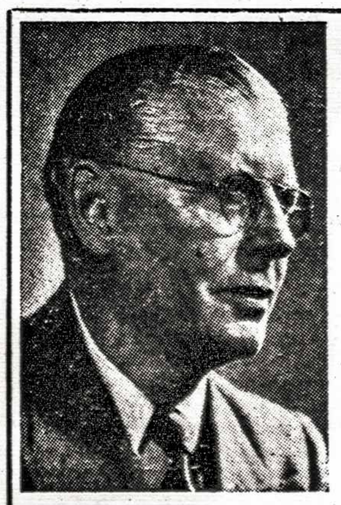

Ministerio Pirmininko ir Tarybos Prezidento Įstaiga

Toronto, Ontario,
1955 m. gegužės 13 d.

Bellwoods rinkiminės apylinkės piliečiams

Su dideliu malonumu galiu pranešti, kad mano brangus bičiulis John Yaremko, Q.C., vėl neš vyriausybės, kuriai aš vadovauju, vėliavą Bellwoods rinkiminėje apylinkėje rinkimų metu.

Mr. Yaremko yra puikus jaunas kanadietis savo talentu ir kilme bei ryšiais tarnaująs mūsų provincijai. Kaipo vienas iš neokanadiečių jis savo patyrimu prisidėjo prie sprendimo naujųjų ateivių problemų, kurių dešimtys tūkstančių atvyko mūsų provincijon. Jis daug pasitarnavo savo asmeniniais sugebėjimais, pasišventimu ir darbštumu.

John Yaremko paskutiniame parlamente pasižymėjo ypatingu veiklumu. Debatų metu jis įnešė sveikų ir drąsių minčių. Jis kaipo parlamento narys suteikė savo darbu garbę savo rinkiminei apylinkei ir visai provincijai. Mes visi didžiuojamės šiuo jaunu vyru, kuris per metų metus daug pasidarbuos mūsų kraštui ir mūsų gyvenimo būdui.

John Yaremko nuoširdžiai domisi kiekvieno reikalais. Jis vertas jūsų paramos. Aš prašau jūsų pasiųsti jį atgal pas mane, kad jis padėtų vyriausybei gerai išspręsti šio puikaus krašto problemas.

Jūsų nuoširdus
LESLIE M. FROST,
Ontario Ministeris Pirmininkas.

Perkant ar parduodant namus
HAMILTONE
kreipkitės į mūsų atstovą
Zigmą Didžbalį
1294 KING ST. E., HAMILTON
Telefonas LI. 9-3558
R. TESLIA Real Estate

KUR NEISI KANADOJE
EATON'S visur rasi savo patarnavimui

EATON'S su 56 krautuvėmis, 4 paštu užsakymų centrais ir su virš 260 užsakymų biurų aptarnauja kraštą nuo vandenyno iki vandenyno; yra pasirengęs ir gali jums patarnauti įvairių rūšių prekėmis prieinamomis kainomis. Jūs galite pirkti pasitikėdami, nes mūsų prekės garantuojamos jau nuo 1869 . . .

"BŪSITE PATENKINTI PREKĖMIS
arba
BUS SUGRĄŽINTI PINIGAI"

The **T. EATON CO.** Limited

KANADOS DIDŽIAUSIA DETALINĖS PREKYBOS ORGANIZACIJA

GERB. PONIOS IR PANELĖS!
Betkurioje grožio šakoje esu pasiruošusi Jums patarnauti žemiausiomis kainomis;
pusmetiniai, trumpalaikiai sušukavimai ir kt.
IRENA NACEVIČIENĖ
17 Carling Ave., Toronto
Telefonas LO. 7155
(Bloor ir Ossington rajone).

PJT VERTINA PADĖTĮ

Dėl Varšuvoje gegužės 14 d. pasirašytos sovietų pavergtų ir satelitinių tautų vad. savitarpinės pagalbos sutarties PJT kreipia laisvojo pasaulio dėmesį, kad tikrieji Varšuvos "sutarties" tikslai yra šie:

Komunistų valdomos Europos ginkluotojų pajėgų ir jų vadovybės apjungimas, kurio neva ši "sutartis" siekianti, yra seniai įvykęs faktas. Apmokymas, apginklavimas, net uniformos yra pagal sovietinį pavyzdį. Kaip rodo sovietų maršalo buvimas Lnkijos armijos priešakyje, net ir mažų taktinių junginių vadovybė yra sovietų karininkų rankose. Šioje tad dalykų padėtyje Varšuvos "sutarties" tiesioginis tikslas tėra sudaryti neva teisinį pretekstą sovietų okupaciniams daliniams pasilikti Rumunijoje ir Vengrijoje, iš kur jie, Austrijos sutarčiai įsigaliojus, turi būti atitraukti. Varšuvos "sutarties" tikslas taip pat sudaryti pretekstą sovietų daliniams įsikurti priešakinėse Čekoslovakijos ir Lenkijos pozicijose. Tik todėl Varšuvos "sutartis" daug kur vartoja NATO sutarties frazeologiją ir nurodo į JT Chartos 51 str. nuostatus.

Kitas vad. Varšuvos "sutarties" tikslas — sudaryti Maskvai patogesnes pozicijas 4 Didžiųjų konferencijoje. Tatai aiškiai eina iš tos "sutarties" 11 str., kuris nustato, kad "sutartis" nustoja galios, sudarius bendrą Europos gynimo sistemą. Kadangi Maskvos kontrolė Centro ir Rytų Europos valstybėse buvo įvykęs faktas ir prieš Varšuvos "sutartį", tai šios "sutarties" anuliavimas Maskvai jokio skirtumo Centro ir Rytų Europoje nesudarytų, o turėtų patarnauti tik Vakarų gynimosi sistemai sugriauti, paliekant rytinę kontinento pusę išimtinėje sovietų kontrolėje.

Neutrali juosta skersai Europą tik apsaugotų sovietų dabartines pozicijas ir suteiktų sovietams laiko paruošti galutinį smūgį Vakarų Europai.

Akivaizdoje visa to PJT tikisi, kad Vakarų Galybės tvirtai paneigs Sovietų Sąjungai teisę apeiti ir anuliuoti savo aiškius isipareigojimus Rumunijos ir Vengrijos taikos sutartimis, kurių signatarais yra ir Vakarų Galybės, ir kurios yra nustatę, kad, sovietų okupacijai Austrijoje pasibaigus, sovietų kariuomenė turi būti atitraukta ir iš Rumunijos bei Vengrijos.

PJT taip pat tikisi, kad Vakarų Galybės atmes tariamą Rytų - Nato koncepciją. Rytų - Nato negali būti partneris pačiam Nato, nes "Rytų - Nato" tėra sovietų imperijos jėga ir prievarta sudarytas "junginys". Tas pats dera ir tariamo Rytų bloko koncepcijai.

Ryšium su numatytąja 4 Galybių konferencija PJT įteikė Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriams memorandumą sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos valstybių reikalu. Memorandumas pirmuoju pavergtųjų tautų noru laiko, kad konferencijos darbotvarkėje būtų Sovietų Sąjungos pavergtųjų valstybių nepriklausomybės ir suverenumo vykdymo atstatymas. Nes jeigu būsimos konferencijos uždavinys esąs atleisti dabartinę įtampą Europoje ir sukurti patvarią taiką, tai juk pagrindinė dabartinės įtampos priežastis esanti Sovietų Sąjungos agresijų prieš devynias Europos valstybes pasekmėje atsiradusi ekspansija iki pat Europos širdies. Iš dabartinių savo pozicijų Sov. S-ga nę tik sudaranti grėsmę kontinento likučiams, bet, laikydama prievarta sovietinėje ūkio orbitoje rytinę Europos pusę, giliai pažeidžianti Europos ūkinį bei socialinį pastovumą. Europa dėl to kenčianti ir dvasiniu, moraliniu bei politiniu atžvilgiu. O prievartinis įjungimas 9 pavergtųjų kraštų resursų ir žmonių į sovietų karinę sistemą labai padidina Kremliaus galybę ir grėsmę likusiai Europai ir visam pasauliui.

Trys Didžios Vakarų Galybės pakartotinai esančios patvirtinusios būtinumą atstatyti nepriklausomybę visų Europos kraštų. Jos bendrai ir atskirai esą pareiškusios norą to siekti taikingomis priemonėmis. Be abejojimo, tos taikingos priemonės savaime neatsirasiančios, jeigu jų nebūsią siekiama. Būsimoji konferencija esanti geriausia proga tas priemones panaudoti. Vengimas į konferencijos darbotvarkę įtraukti Centro ir Rytų Europos valstybių nepriklausomybės atstatymo sutvirtintų Sovietų Sąjungos įsitikinimą, kad Vakarų Galybės nelaikančios Centro ir Rytų Europos valstybių pavergimo viena iš didžiųjų dabartinės tarptautinės įtampos priežasčių ir tyliai sutinkančios su esamąja padėtimi. Pavergtosioms tautoms tatai reikštų jų išdavimą. Pragaištingos tokio įspūdžio pasekmės pavergtųjų žmonių moralei sunku esą ir vertinti. Kiekvienu atveju įvyktų tai, ko siekianti sovietų vyriausybė. **Kor.**

Pavergtųjų Jungt. Tautų Seimo europinė sesija numatoma sušaukti liepos 1-4 d. Sesija buvo atidėta dėl britų parlamento rinkimų; dėl jų buvo į liepos 5 d. atidėta ir Europos Tarybos patariamojo susirinkimo sesija. PJT europinės sesijos delegatai, numatoma, į Strasburgą suvažiuos birželio 29 d. Prieš tai vyks Paryžiuje preliminariniai pasitarimai. Seime dalyvaus iš kiekvienos tautinės grupės po 4 atstovus, o drauge su tarptautiniu sambūrių atstovais iš viso jų bus 42. Šia sesija gyvo susidomėjimo rodo ne tik tremtiniai, bet ir V. Europos spauda ir visi kovotojai su bolševizmu.

Pasitikėkime Amerika!

Niujorko bendradarbio ALMAUS

Nenuostabu, kad dauguma, "Lietuvą iš tolo, visa širdim, visa siela" mylinčių tautiečių su baime ir nepasitikėjimu laukia didžiųjų Keturių konferencijos. Juo labiau rūpinos jie matydami, kad lietuviškuose veiksniuose ir net Pavergtose Tautose. Niujorke, iki šiol nebuvo tikrai darnaus veikimo, nežiūrint paskutiniosios jų Sesijos Asemblėjos pirmininko Vilis Masens iš Latvijos užtikrinimų savajai spaudai, diplomatams ir Amerikos latvių veikėjams, jog jos esančios "vieningos ir visų pripažįstamos"; kaikurių tautų egzilai politikai nepajėgė ar nenorėjo suprasti padėties ir bendro reikalo rimtumo. LLK pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas praėjusią savaitę savo ruožtu, vadovaujančius lietuvių politikos ir spaudos asmenis gasdino "padėties rimtumu" ir "ateinančių trijų mėnesių" lemtingumu. Spaudos konferencijoj, pobūvyje - išleistuvėse p. Sidzikauskas nugairino savo birželio 4 dienos kelionės Europon svarbesnius punktus: posėdžiai su egzilais Paryžiuje ir Strassburge, lietuvių atstovavimas Atėnų Pasaulio Teisininkų Kongrese (vien JAV delegacija turėsianti apie 145 delegatus) ir lietuviškųjų "4" veiksnių (VLIKo, ALTo, LLK ir diplomatų įgaliotinio) pasitarimas Paryžiuje birželio pabaigoje. P. Sidzikauskas pastebėjo, kad Amerika vargiai sutiktų iškelti Rytų Europos tragediją visu griežtumu, jei patys egzilai nebus pilnai perpratę "Vienas už visus, visi už vieną", aksiomos neatmainomą logiškumą. Tik su vieninga pavergtųjų nuomone ir valia tesiskaitytų tiek draugai, tiek priešai. Kalbėtojas apgailestavo šitokio nevieningumo pasireiškimus Pavergtųjų Tautų Seime ir atskirose tautybėse. (Praėjusią savaitę vienas toks čekų atstovas siūlės sekančiu punktu "išlaisvinti" tik Čekiją, o lenkų kalbėtojas užtikrino, kad "be Vilniaus ir Lvivo jie niekad nenurims"). P. Sidzikauskas pastebėjo, kad Lietuvos diplomatinio korpuso nariams Europoje laisvinimo veiklai esančios mažesnės galimybės, nes jie neturį tokios nuoširdžios ir milžiniškos paramos savo reziduojamose valstybėse, kaip "mes, čia". (Birželio pradžioje ALT ir LAIC direktorė tikisi pasimatyti dėl Lietuvos laisvinimo bylos Didžiųjų Konferencijos darbotvarkėje su augštais Amerikos pareigūnais. Niujorke net buvo svarstoma galimybė, jog ALT bus priimta pačio prezidento arba nors ministerio J. Foster Dulles!). P. Sidzikauskas taipgi nurodė, kad po 15 metų "de facto" vergijos Lietuvos, kaip suvereninės "de jure" valstybės, "status quo" išlaikymas kaikuriems Europos "didiesiems" rodosi nelogiškas. Abejojantieji klausia kaip ilgai norima Pabaltijo valstybes laikyti "nepriklausomomis", kada pačios tautos baigiamos eksploatuoti ir nugriaužti iki pat gyvo kaulo. Lietuviams šiuo metu esą būtina apsispręsti — "Kaip laikytis, ką daryti?" — "O gal nieko nedaryti?" — "Ar tik saugoti, kad smurtas Lietuvoje nebūtų legalizuotas?" — "Ar pereiti ofensyvon ir reikalauti, reikalauti ir kietai reikalauti, teisių ir laisvės lietuvių tautai?". Daugelis Vakarų valstybių tebelaiko Lietuvą ta pačia suverene valstybe, bet kas atsitiktų, jei iš tikro šalis būtų "taikingai išlaisvinta?". Kas užpildys administraciją, kas sudarys sąlygas demokratniam balsavimui? Kaip iš vis Lietuvos nepriklausomybės atstatymas bus pravestas? Sidzikauskas išreiškė viltį, kad šitais visais klausimais lietuviškieji politiniai veiksniai sutars mūsų "keturių didžiųjų konferencijoje" birželio mėnesio vidury Paryžiuje. Lietuviai privalą kuo budriausiai sekti. kad "neutralumo skraistėmis" besidangstydami sovietai neišgautų iš Vakarų smurto Pabaltijy įteisinimo.

Dulles pareiškimai: keisti ir geri

Kviesdamas Kongresą priimti prezidento pasiūlytą laisvoms šalims remti programą, J. Foster Dulles sakė esąs "padrąsintas sovietų manevravimo, liudijančio, jog jie keičia kursą Vakarų norima linkme". Dulles užtikrino, kad Amerika savo ruožtu ne tik nemano niekur nusileisti, bet iki galo vykdyti savo "taikingo išlaisvinmo" programą. Jei Amerika bent kiek atsileistų, visos ligšiolinės pastangos pasaulį suvienyti taptų bevertės. Kalbėdamas atstovų rūmų užsienių reikalų komisijai, Dulles užtikrino nemanąs, kad ateinančioji "konferencija" išspręstų problemas, bet galbūt joms būtų suteiktas atspalvis. Šitais savo pareiškimais Foster Dulles dar paryškino Vašingtono nuomonę, jog pasaulis neturįs perdaug iš būsimosios konferencijos ko tikėti. Sakė, kad laikas parodys ar sovietai yra tikrai nuoširdžiai pasikeitę. (O NY Times karinis komentatorius H. Baldwin skelbė, kad JAV kariškiai baiminos, kad laikas dirbąs sovietų naudai). Spaudos konferencijoj Dulles sakė esąs įgaliotas atitaisyti prezidento išsireiškimą, jog Amerika sutiktų "taikos" labui neutralizuoti Vokietiją. Patiems vokiečiams griežtai užprotestavus ir pakėlus triukšmą, mažosioms tautoms betgi įdomus ministerio Dulles tuometinis išsireiškimas apie Austriją, prisimenant, kaip dažnai jis yra deklaravęs teisę tautoms, mažoms ir didelėms, pačioms apsispręsti savo likimą. Girdi, "JAV-bių nuomone neutralumas netinka valstybei Vokietijos pabūdžio. Betgi galime kalbėti apie neutralumą valstybės kaip Austrija, kuri teturi vos 7 milijonus gyventojų". Užklaustas ar JAV-bės sutiktų "neutralizuoti" Rytų Europos valstybes į rytus nuo Vokietijos, Dulles atsakė, kad pirma reiktų žinoti, kaip kas supranta žodį "neutralumas", bet JAV-bės priimtų betkokį pasiūlymą, kuris suteiktų Rytų Europai daugiau savistovumo.

Senatoriai dėl konferencijos

Abiejų partijų lyderiai praėjusią savaitę reikalavo Ameriką būti budria ir laikytis principų, nes tai vienintelis laidas užtikrinti pasaulyje teisingą taiką. Sen. William F. Knowland, respublikonų mažumos vadas, ABC televizijos programoje "College Press Conference" reikalavo, kad Vakarų didieji būtinai visų pirma sutartų dėl darbotvarkės, kad "neatsitiktų taip, kaip įvyko Miunchene ir Jaltoje". Vakariečiai privalą reikalauti, kad Tarybų Sąjunga atsitrauktų į savo senąsias sienas; kad sovietai "give up their control over Latvia, Estonia and Lithuania". Lenkijoj įgalintų laisvus rinkimus; leistų laisvus rinkimus, JT prižiūrint, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rumunijoje ir Bulgarijoje. Žinomas respublikonas Homer Capehart iš Indianos taipgi reikalavo "TSRS pasitraukti į savo prieškarines (1939) sienas". Demokratų lyderis senate Lyndon Johnson iš Texaso, sakėsi ir netikįs į betkokį susitarimą su sovietais, kol jie neišpildys pažadų, duotų prieš 10 metų. Visos dabartinės sovietų kalbos, esą, lyg "dūmų uždanga" ir "karvelių burkavimas". Sen. John Sparkman iš Alabamos sutiko, kad prezidentas einąs geru keliu, bet perspėja tik nesitikėti reikšmingesnių išdavų pirmojoj konferencijoj.

Adenaueris "Didysis"

Dar be Panzerspitzų ir Luftwaffes kancl. Konradas Adenaueris reikalauja... nusiginkluoti ir vilioja sovietinius satelitus jo paklusti, kad jos galėtų skirti daugiau dėmesio ir lėšų savo "ūkinėms, socialinėms ir kultūrinėms negerovėms pašalinti". Jis kvietė Ameriką imtis iniciatyvos "nusiginklavimo" akcijai pravesti. Tačiau kalbėdamas apie "nusiginklavimą" kancleris Konradas, užrašęs "labai skubu" perdavė savo Bundestagui kuo greičiausiai pravesti Vokietijos kariuomenės atkūrimo projektą ir susikvietęs savo ambasadorius Vašingtone, Londone ir Paryžiuje paruošė 4 punktų nemorandumą vakariečiams, duodamas aiškiai suprasti, kad vokiečiai yra linkę patys nuspręsti ar jie bus neutralūs ar kokie tironijos ginče su demokratija!

Iš Vašingtono: pavergtųjų reikalas bus iškeltas

Nežiūrint paskutiniųjų sovietų notų dėl 4-rių didžiųjų konferencijos aštrumo ir nepasitenkinimo dėl noro "kištis į Tarybų Sąjungos respublikų vidaus reikalus", kaip pranešama iš Vašingtono, pavergtųjų reikalas darbotvarkėje pasilieka. Įdomu, kad Maskva savosiose notose Londonui ir Paryžiui kvietė, kad palenktų Vašingtono "užsispyrimą" dėl pavergtųjų, Vašingtonas to, "lyg nepastebėjęs", džiaugės proga konferencijos metu "ieškoti būdų pasaulyje įgyvendinti taiką, laisvę ir teisingumą" ir atskleisti pasauliui, jog, jei tai iki šiol negalėjo būti įgyvendinta, dėkoti reikia jiems — tironams! Vašingtone pareigūnai ramino pavergtųjų diplomatus ir įgaliotus ministerius, kad Amerika tikrai iškelsianti ir reikalausianti sovietus palikti Rytų Europos tautas. Ir nors JAV didžioji spauda dėstė, kad satelitais ji supranta tik Lenkiją ir Balkanų valstybes, Vašingtone iš tikro prie jų buvo skiriamos ir Pabaltijo valstybės. (Didžioji spauda yra atsakominga, mat, tik skaitytojams, o vyriausybė akylam kongresui, kuris savo nuomonę Pabaltijo reikalu yra nekartą pareiškęs).

Toks NYTimes šitaip aiškina Maskvos nenorą liesti satelitų klausimą. Pirma—jei konferencija nepasiseks, Maskva aiškinsis, kad Amerika kišosi į jos vidaus reikalus; antra, Maskva tikisi. kad Paryžius ir Londonas iki šiol vadinęs Ike - Dulles "išlaisvinimo" politiką "nerealiu dalyku", pritars sovietų "realių klausimų" darbotvarkei: Formoza, "šaltojo karo" užbaigimas, okupacinių pajėgų iš Vokietijos atitraukimas, susitarimas dėl karo bazių užsienio valstybėse atitraukimo (o kaip Pabaltijys tada?), kultūrinių tarptautinių santykių išvystymas"...

(Nukelta į 8 psl.)

PASTABOS...

(Atkelta iš 3 psl.)

jis teiksis šnekėtis Lietuvos reikalais su savaisiais augščiausiais laisvinimo veiksniais... Gi iš spaudos matyti, kad

per 10 metų su "šefu" buvo ar ne 10 konferencijų ir pasitarimų... Ir kiek tam pinigų išleista —

kiek buvo galima už tai išleisti informac. veikalų arba kitu būdu Tėvynei pasitarnauti. Bet vis ir vis atsiranda žmonių, kurie, vos paskirti juriskonsultais, o kiti net ir nepaskirti, imasi iš naujo įrodinėti, kad jei ne "Kybartų aktai", tai Urbšio telegrama jau tikrai suteikianti "šefui" prezidentines teises, su kuriomis jis buvo nuskubėjęs net pas prezidentą Trumaną, tik tas jų... nepriėmęs. Gaila, kad ir dr. Krivickas viešai nepaskelbė visuomenei plačios savo argumentacijos, kuri kaip dienos šviesoj įrodytų, jog užs. reikalų ministeris savo administrac. aktu gali sukurti prezidentines funkcijas vykdančią instituciją... Tikrai laikas būtų "šefui" mesti vaidinus nesamus valdžių pareigūnus ir kaip reikiant susitarti su VL IKu ir per jį atsiremti . plačiąją lietuvių visuomenę, idant susidarytų ir diplomatinėje plotmėj reikalingą visuomeninį užnugarį.

(Bus daugiau)

Austrijos taikos sutartį pasirašius

Buvusieji II Didžiojo karo sąjungininkai — JAV, D. Britanija, Prancūzija ir Sovietų Rusija — pagaliau po 10 metų okupacijos pasirašė taikos sutartį su Austrija. Belieka tik ištraukti iš to krašto sovietinę kariuomenę ir Austrija bus nepriklausoma valstybė.

Be abejonės suprantamas austrų džiaugsmas, suprantami jų šokiai Vienos gatvėse sutarties pasirašymo išvakarėse, taip lygiai suprantamas ir Vakarų valstybių pasitenkinimas dėl pasiekto susitarimo, tačiau ne beto, kad susitarimo užkulisiuose nebūtų tamsių dėmių kaip pačiai Austrijai, atgaunančiai nepriklausomybę, taip ir Vakarų sąjungininkams...

Šiame atvejy labai įdomus ir svarbus klausimas būtų: kaip Sovietų Rusija supranta ir interpretuoja tą žodį "nepriklausomybė", kurią, šalia kitų didžiųjų sutinka duoti austrų tautai. Juk žinome, kad Sovietų interpretacijoj definicijos dažniausiai skiriasi nuo Vakarų valstybių aiškinimo. Pvz. JT Žmogaus Teisių komisijoj amerikiečių atstovei iškėlus apsisprendimo teisės klausimą Pabaltijo valstybėms, Sovietų atstovas Morozovas primygtinai aiškino, kad tie kraštai esą labai laimingi, visiškai suverenūs ir tik sava valia įsijungę į Sovietų Sąjunginių valstybių šeimą...

Taigi, ir Austrijos atvejuje, pažabojus tą kraštą neutralumo žąslais, kyla klausimas: ar nedrums tas mažytis "ėriukas" (turįs vos 7 mil. gyventojų) vandens plėšriajam vilkui, nors pavandeniui stovėdamas?...

Jeigu Austrija atgautų tikrą nepriklausomybę, ji turėtų teisę jungtis į tokias sąjungas su kitomis valstybėmis, kokių ji panorėtų. Pvz. laisvai galėtų įsijungti į Atlanto Pakto valstybių šeimą. Kadangi jai tas daryti uždrausta, faktiškai ji nebus nepriklausoma ir laisva, bet visą laiką bus supančiota. Jeigu Sovietai nesutinka duoti Austrijai šitokios laisvės, vadinasi, jie vadovaujasi užkulisinėmis mintimis ir ateityje galės daryti visokių triukų...

Taigi Sovietai Austrijos sutarties atvejuje nekapituliavo prieš vakariečius. Reikia manyti, kad ateityje jie dar daug priekabių suras kaip prie Austrijos, taip ir prie kitų sutarties signatarų — Vakarų valstybių.

Austrijos sutarties toks greitas pasirašymas, be abejonės, dar buvo sovietinių šūvių ugnimi ir į Vakarų Vokietiją, nors pastarosios, galimas daiktas, raudonieji nebeįvilios į neutralumo pinkles.

Šitokie Sovietų nauji ėjimai, savaime aišku, kelia daug rūpesčių vakariečiams. Austrijos sutartis ir to krašto neutralizavimas kaip tiktai ir sunaikina Atlanto Pakto valstybių strateginę liniją tarp V. Vokietijos ir Italijos.

Reikia manyti, kad Bulganinas su Žukovu numatė, kad šiuo metu geriau ištraukti savo kariuomenę iš Austrijos ir sudaryti masalą V. Vokietijos neutralumo apetitui padirginti. Pagal dabartinę sutartį su Austrija Sovietai dar gali sugrįžti į tą kraštą. Prietekstų sugrįžimui jie visuomt ras, nes norint muštis — lazdų niekad netrūksta. Taigi, mažytė Austrija, lygiai kaip ir Suomija, tuo tarpu tebelieka daugiau nuo sovietinės malonės priklausanti negu nuo kitu faktorių. Šiuo metu visvien Sovietai dominuos Austrijoj per Vengrijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos rubežius ir galės ieškoti visokių priekabių, kaltinant austrus neutralumo pažeidimu.

Pr. Alšėnas.

Nėra antros klasės kanadiečių

Finansų ministeris Hon. W. Harris sveikina Toronto St. David's rinkiminės apylinkės liberalų kandidatą J. Karfilis.

(NCP). "Nėra tokių žmonių, kurie vadintųsi antros klasės kanadiečiais", — pareiškė Makedonijoje gimęs Jim Karfilis, makedoniečių prekybininkų susirinkime, kuris dabar kandidatuoja St. Davids rinkiminėje apylinkėje, Toronte. "Kai jie pasidaro kanadiečiais, jie jau ir lieka tikri kanadiečiai", — kalbėjo toliau jis, kviesdamas glaudžiau naujiems kanadiečiams bendradarbiauti su senaisiais šio krašto gyventojais.

Finansų ministeris Walter Harris tame pačiame susirinkime pareiškė, kad prieš 1975 m. Kanadoje būsią 25 milijonai gyventojų.

Jis pastebėjo neokanadiečiams: "Jūs niekuomet nesukėlėte problemos vyriausybei, priešingai, jūs net pagelbėjote, jei buvo reikalas. Jūsų gyvenimo standartas pakilo, kaikurios šakose jūs net pradėjote vadovauti. Mes mielai tai priimame". Jis prašė klausytojų stoti pagalbon naujai atvykusiems. "Jei jūs tai padarysite, Torontas pasidarys kultūringesnis, platesnių pažiūrų miestas, kur kanadizmas bus visiems pavyzdžiu".

"Aš tikiuosi, kad mūsų gyvenimo standartas nuolatos gerės", — baigė min. Hon. Harris.

Susirinkimą taip pat pasveikino Toronto burmistras N. Phillips.

Lietuviams, Bellwoods rinkim. apylinkės RINKĖJAMS!

Kiekvienas lietuvis, Bellwoods rinkiminės apylinkės rinkikas, turėtų balsuoti ir remti JOHN YAREMKO.

John Yaremko yra tikras lietuvių bičiulis. Jis lanko visas didesnes lietuvių iškilmes. Jis visuomet su mumis, kai mes jo reikalingi. John Yaremko dirbo už mus, nes jis mus supranta. Jis reikalavo didesnės paramos tautinių mažumų spaudai. Jis gynė mus nuo komunistų šmeižto puolimų. **Mes reikalingi, kad toks mūsų bičiulis kaip John Yaremko ir toliau atstovautų ir kalbėtų už lietuvius rinkėjus provincijos parlamente.**

Todėl remkime ir balsuokime už tą, kuris remia lietuvius.

TAD BALSUOKIME UŽ JOHN YAREMKO!

JOHN YAREMKO LIETUVIŲ RINKĖJŲ KOMITETAS.

Nauja, moderni, europietiška pieninė

Green Vale Dairies

LIMITED

TORONTE, 3156 DUNDAS ST. WEST

TELEFONAS RO. 7-1728

Čia gausite geriausios rūšies pieno, RŪGŠTAUS PIENO, pasukų, saldžios ir rūgščios grietinės, sūrio, sviesto ir kiaušinių

Prašome aplankyti pieninę ar paskambinti telefonu. PRODUKTUS GALIME PRISTATYTI Į NAMUS.

Margis Vaistinė

408 RONCESVALLES AVE.

(kampas Howard Park Ave.)

Nuomoju vaikų svarstykles — $1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — $1.35 už 4 uncijas.
Trejos devynerios — $1.50 dėžutė.
KOSMETIKA: Tussy — Du Barry — Chanel — Yardley.
Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.

Skubiam pristatymui į namus

Telefonas LL. 1944

Jonas V. Margis, Phm. B.

Daugiau kanadiečių VAŽIUOJA

C·C·M's

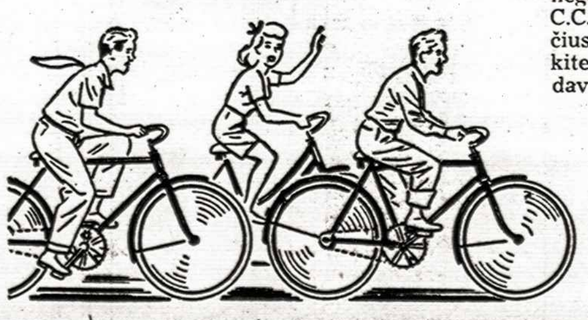

negu kitos rūšies dviračių sudėjus. C.C.M. gamina geros rūšies dviračius ir vaikų vežimėlius. Aplankykite savo artimiausią C.C.M. pardavėją.

38K

Pirkdami C.C.M. dviračius

ar triračius, tai darykite pas seniausią dviračių pardavėją Toronte. Vartoti dviračiai $18 ir daugiau Mes priimame jūsų seną dviratį kaip dalimą mokėjimą.

ATIDARYTA VAKARAIS **DUKE'S** 625 QUEEN ST. W (netoli Bathurst).

KLB KULTŪROS FONDAS

1. Moksleivių premijos

KLB Kultūros Fondas, tęsdamas buvusios Švietimo Komisijos tradiciją, paskyrė mokslo metų pradžioje paskelbtų konkursų premijas:

Dainų užrašymo konkursas

Sąlygos: užrašyti, išmokti žodžius ir melodijas galimai didesnio kiekio lietuviškų dainų.

Konkursą laimėjo: I premiją $30 — D. Choromanskytė, užrašiusi ir išmokusi 152 dainas; II pr. $25 — M. Pusdešrytė; III pr. $15 — G. Breichmanas. Visi Hamiltono vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos mokiniai; IV pr. $10 — V Januševičiūtė, Toronto Maironio vardo lit. mokyklos mokinė; V pr. $5 — M. Pakauskaitė, Windsoro lit. mokyklos mokinė.

Dienoraščio rašymo konkursas

Sąlygos: rašyti dienoraštį bent 1-2 kartus į savaitę iki 1955 m. gegužės 1 dienos.

I pr. $30 — M. Pusdešrytė, Hamiltono mokyklos.

Kitos šio konkurso premijos nepaskirtos, nes pateiktieji darbai neišpildė konkurso sąlygų.

K. Fondo valdyba apgailestauja, kad dalis mokyklų neparodė šiais konkursais susidomėjimo ir tuo praleido progą pagilinti vaikų lietuvių kalbos mokėjimą.

2. Baigiantis 1954-55 mokslo metams K. Fondo valdyba sveikina vieną darbo barą užbaigusius mokytojus bei mokinius ir linki gražiausių vasaros atostogų.

KLB Kultūros Fondo V-ba.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas KE. 3884
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

PELNINGA DRAUGYSTĖ VISIEMS . . . .

Visuose jūsų biznio reikaluose The Bank of Nova Scotia yra jūsų partneris, padedąs augti Kanadai — kartu ir jums. Jūs laimėsite veikdami artimoje bendrystėje su jūsų kaimynystėje esančiu The Bank of Nova Scotia skyriumi, tai daro daugybė kanadiečių.

Ar tai būtų biznio operacijos, asmeninė taupomoji sąskaita ar naujas verslas — jūs įsitikinsite, kad jūsų BNS skyrius yra gera vieta, kurioje teikiami sveiki patarimai ir tikslus patarnavimas.

Susipažinkite su savo BNS skyriaus vedėju — jo patyrimas biznyje gali reikšti dolerius ir centus jūsų kišenėje.

THE BANK OF NOVA SCOTIA

JŪSŲ PARTNERIS, PADEDĄS AUGTI KANADAI.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija
DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

★ Vandens ir oru apšildymo,
★ Paprastas ar "Air Conditionning",
★ Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.
★ Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co.
71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

ATVIROS MARIOS

Leonardas Andriekus, ATVIROS MARIOS. Lyrika. Brooklynas 1955. Išleido Tėvai Pranciškonai. Iliustravo Telesforas Valius. Kaina nepažymėta.

Jau Lietuvoj reiškęsis literatūriniame pasaulyje, T. L. Andriekus, OFM, savo poetinį talentą ypač išbrandino per pastarąjį tremties dešimtmetį. Nūnai išeina jis į visuomenę su daugiau kaip 80 eilėraščių švariu meniškai dail. T. Valiaus apipavydalintu rinkiniu, rodos, jau ne kaip debiutantas, bet tik ilgiau savyje poetinį žodį puoselėjęs kūrėjas.

Kai ne per seniausiai viena proga nuo Atvirų Marių autoriaus apibūdinimo — religinis poetas — buvo nubrauktas pirmasis žodis, kai kam tat atrodė lyg pasikėsinimu į jo poetinę nuosavybę. Šiandien betgi dėl to nustebti netenka. Būtų net poetui skriauda, norint jį suvesti į religinio poeto, kuriuo jis nėra, sąvoką. Mūsų istorinė ir geografinė padėtis kiek kitokia nei anų pranciškonų ar karmelitų poetų, kurie savo poeziją galėjo pašvęsti grynai religinei kontempliacijai.

Tremtinio buitis, tėvynės likimas L. Andriekaus poezijoj itin dažnai prasimuša. Ogi savo žemės gamta, imta poetiniams įvaizdžiams, netgi mūsų senovinė mitologija Atvirose Mariose eina ranka rankon su pagrindine veikalo tema — spręsti tikrovės ir svajonės problemą. Tik šiuo atveju mūsų poeto svajonės terminas gerokai praplėstas ir į jį įdėta ne vien poezijos, bet ir pašaukimo sąvoka.

Atviros Marios alsuoja pranciškoniškąja dvasia, šv. Pranciškaus Saulės Giesmės nuotaika. Ką anas Umbrijos poetas giedojo prieš septynis šimtus metų pietų krašto atšlaitėse, tas dabar jo šiaurės palikuoniui rūpi parodyti kaip tikrovė, ne sapnas, ne svajonė. Šis pasinešimas į gamtą mūsų jaunajam poetui pirmiausia ir rūpi. Tačiau nunuogintą. "sumodernintą" gamtą jis nori parodyti jos pirmavaizdžio šviesoj, bandyti perkelti ją į antgamtės sritį. Nuo šito jungimo sėkmės priklauso ir veikalo poetinis sėkmingumas.

Uždavinys yra, gali sakyt, milžiniškas ir poetas tai žinojo. Dėl to jis pirmiausia imasi paprastesnio uždavinio — spręsti tikrovės ir svajonės problemą. Į tą uždavinį jis eina su lengva, paprasta kalba, su klasiniu toniniu eiliavimu, su ne per daug rigoristišku rimu, su vaizdais, imtais iš jo tėviškės ir keliautų žemių gamtos, iš jo kaip dvasininko ir vienuolio aplinkos.

Šventuose horizontuose poetas jau paskelbia savo temą — perėjimą iš gamtos į antgamtę. Konstatavęs, kad "yra tarp žemės ir dangaus ryšys" (21), jis jau aiškiai pasako:

Ne saulė spinduliais mus rytmetį gaivina —
Ne ji, o tu, Akie, palaimintu žvilgsniu. (19)

Sidabriniuose nokturnuose jau seka poeto temos ekspozicija. Ekstatinis jo nusiteikimas, susižavėjimas savo tikslu davė čia apsčiai tikrai poetiškų vietų. Kai poetui šv. Pranciškaus prasme ekstazėj gamta ir dangus susilieja ("nemoku sapno nuo tikrovės beatskirti", 35), jis gamtą pamato aiškesnėj pilnybėj: tokia yra pilnatis vandens gelmėj:

Ji daug skaidresnė, čia panirus,
Nei ten, kai pasislėpus švietė.
Gali matyt upelio žvyrą,
Vandens lelijos skaidrų žiedą. (39)

Tragiškiausia gamtos ir antgamtės gelmių vieta pasirodo Sasso Spicco eilėse; tą tragiką lengviau galėjo panešti su vietos gamta susigyvenęs didysis šventasis: jos pergalės atgarsį paliko ir mūsų širdyse.

Ugningoje angoje yra tolimesnė poeto gamtos ekstatika, vis kylanti augštyn, vis labiau artėjanti prie Pirmapradžio:

Dega rožės ir aguonos žiedas,
Dega akmenys prieš mūsų valią. (51)

Kadangi "ši svajonė bus jau amžina" (52), dabar jau išnyksta memento mori (gamtą dabar verta ir smagu išgyventi dieviškai), net įkapės pasiūtos jau negąsdina (juk ir jos yra gamtos dalis, o ligi jų gamta išgyventa).

Nežinoma žemė yra kaip ir trumpa atvanga, metant žvilgsnį į ekstatinius regėjimus, pereinant į dienai artimesnes temas Kryžiuose ir peizažuose. Deimantai (turbūt poezija poezijai) ne toks svarbus dalykas, kaip juose ir bendrai gamtoj stebuklo įžiūrėjimas. Tą stebuklą matyt — net gyvenimo tikslas. Dar daugiau — per gamtą atsivert uždangą į amžinybę: mirtis teesie kaip grūdo atbudimas dirvoj naujai gyvybei (Šilerio Varpo giesmės motyvas).

Kryžiai ir peizažai ir Tolima laimė, kaip minėta, vėl artėja į žemę, į Kryžių ir Rūpintojėlių šalį, į tremtinio buitį. Užuominomis šis motyvas pasireiškė ir anksčiau ir dažniau, tačiau ir dabar jis neišeina iš bendrųjų rėmų. Kitaip sunkiau būtų suprasti tą pasyvumą ar rezignaciją, kurie žymi šį reikalą. Kaip anksčiau tikrovė, taip dabar kančia stengiamasi perkelti į augštesnę sritį:

Jau tegul, tegul ber(elis šlama,
Plakamas lietaus, žaibų ugnies.
Jo viršūnėje ne vieną skaudžią dramą
Geguže ateinančioms kartoms minės. (107)

Dėl to ir fizinė tremtis lengviau pateisinama ir pakeliama, atsimenant sunkesnę dvasinę:

Ne vieną mūsų dar negimus,
Ištiko didelė tremtis,
Dienas paženklino laukimas —
Budėjimai naktis. (115)

Miela sulaukus šio poezijos rinkinio, kuriame nuoširdžiu poetiniu žodžiu aprašytas gyvenimo tikslas, kuris turi juk būti ir mūsų visų. **A. Tyruolis.**

Lietuvos naikintojų eskadrilė po istorinio skridimo į Vilnių 1939 m. (Iš J. Vaičeliūno knygos "Tėvynės Sargyboje").

Juozas Vaičeliūnas, TĖVYNĖS SARGYBOJE (Lietuvos karininko - lakūno atsiminimai 1932-1941 m.), Sudbury, Ont. 1955 m. Autoriaus leidinys, viršelis dail. T. Valiaus, rinko Sp. B-vė "Žiburiai", 230 psl. 15 iliustracijų, parduodama po $3.

Ne taip jau gausioje mūsų atsiminimų literatūroje karių atsiminimų tik keletas tebuvo paskelbta, tad aviacijos kapitono J. Vaičeliūno atsiminimai beabejo atkreips dėmesį lietuviškosios visuomenės, ypač buvusių karių.

Autorius nenori atvaizduoti kokių nors didelių įvykių, bet svarbiausia nori papasakoti, kaip jautėsi ir ką pergyveno iškilmingesniais momentais ir kasdienybėje Lietuvos karininkas. Jis pradeda išėjimu iš karo mokyklos, papasakoja atvirai ir nuoširdžiai apie gyvenimą 4 pėstininkų pulke Pajuostyje prie Panevėžio, trumpai apibūdindamas kolegas karininkus ir lietuvišką kareivį. Toliau nupasakoja, kaip perėjo į aviaciją, kaip mokėsi ir tarnavo aviacijoje, protarpiais įpindamas ir platesnio masto įspūdžių bei įvertindamas kaikuriuos savo aplinkos reiškinius, o pagaliau pateikia net ir tikslių davinių apie Lietuvos aviaciją.

Pirmosios dvi knygos dalys — 4 p. pulke ir aviacijoje — skaitytojui, pažįstančiam nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, daug nauja neduoda. Tai gal tik pailiustravimas žinomų dalykų, nauji pavyzdžiai iš pažįstamo gyvenimo. Bet nuo III d. (133 p.) jau prasideda pasakojimas, kuris pavaizduoja ne taip plačiai žinomus didelius įvykius, nuo kurių priklausė visa Lietuvos ateitis. Tai autoriaus tarnyba subolševikintoje kariuomenėje — iš pradžių dar Pajuostyje, paskui Joniškėly, Kaune likvidacinėje komisijoje, naujoje eskadrilėje Ukmergėje, pagaliau Varėnos poligone ir karui prasidedant vėl Ukmergėje. Čia suminima daug būdingų dalykų, kurie liks vertingi ir ateities žmogui anų skaudžiųjų dienų įvykiams suprasti. Vaizdžiai autorius nupasakoja atsipalaidavimą nuo rusų, bei patekimą į vokiečių nelaisvę, kurioje teko išbūti 4 mėnesius, ir ne čia pat Lietuvoje, bet išvežtam į Vokietiją.

Tarpe tarp bolševikų okupacijos ir karo pradžios autorius papasakoja apie savo kelionę su draugu po Sovietų Sąjungą, ypač paliai Juodąsias Jūras. Pačioje pabaigoje prikergtas sąrašas karo lakūnų žuvusių ar mirusių 1919-1950 m. Jų priskaityta 48. Pagaliau primintina, kad knyga yra gražiai iliustruota — 15 iliustracijų, kurios betgi dažniausiai iliustruoja ne autoriaus pasakojamus įvykius, bet bendrai Lietuvos kariuomenės gyvenimą, tą patį gyvenimą, kurio bruožus ir autorius nori atkurti savo pasakojimu.

Knyga išleista gražiai, skoningai, su prasmingu dail. Valiaus darbo viršeliu. Kalba taisyklinga, tad skaitoma lengvai ir maloniai.

Donald C. MacDonald
Provincial Leader CCF

"Draugas" paskelbė 1955 metų romano konkursą. Rankraščiai turi būti įteikti iki š.m. lapkričioi 1 d. Premija — $1000. Romanas turi būti bent 200 mašinėle rašytų puslapių. Siunčiama "Draugo" adresu, nors komisija sudaryta Toronte.

Redakcijai prisiųsta

Antanas Vaičiulaitis, Pasakojimai, rinktinės novelės, dailininkas Telesforas Valius, išleido "Venta" 1955 m., 344 psl.. Kaina nepažymėta.

Alė Rūta, Trumpa diena, premijuotas romanas, Liet. Knygos Klubo leidinys 1955 m., spaudė "Draugo" spaustuvė, Chicago, aplankas dail. J. Dabkevičiūtės-Paukštienės, 436 psl., kaina $4.

Aidai 1955 m. balandžio - gegužės mėn., Nr. 4-5, 145-200 psl.

Šiame nr. rašo: Br. Stočkus, M. Vaitkus, Z. Ivinskis, A. Petkutė, B. Sruoga, J. Aistis, Cz. Milasz, L. Dambriūnas, J. Venckus, P. Stelingis ir kt.

Užuolanka, 1955 m. balandžio mėn., Nr. 3, 32 psl.

Mūsų Vytis, PLSS vadų, vadovių ir akademikų skautų-čių laikraštis, 1955 m. gegužė - birželis, Nr. 3(65).

Tėvų Kelias, 1955 m. sausis - kovas mėn. Nr. 1(63), 1191-1214 psl.

Ateitis, 1955 m. balandis, Nr. 4, 73-96 psl., 20 iliustracijų.

Rašo: E. Skrupskelytė, E. Tumienė, kun. V. Dabušis, K. Žemins, A. Sušinskas, V. Karečkaitė, P. Narutis, D. Škudzinskaitė, D. Prikackytė, S. Liulevičiūtė, A. P. Bagdonas, D. Karaliūtė, A. Gudžiūnaitė, A .Kalvaitytė, L. Tumosaitė, A. Kudaitė ir kt.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1955 m. balandis, Nr. 4, 97-128 psl.

Lithuania, Lo Que Fue, Lo Que Es, Montevideo, 1955, Legacion de Lituania, 72 psl.

Mirko Jelusič, Cezaris, istor. romanas. Vertė K. Puida. Išleido knygų leidykla Terra, 3333 So. Halstead Str., Chicago 8, Ill. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Pirmoji dalis, 190 psl., kaina $2.

C. Julius Cezaris yra ryškiausia ir iškiliausia asmenybė senosios Romos istorijoje, kartu vienas didžiausių vardų Europoje per paskutinius du tūkstančius metų. Mirko Jelusič šioje knygoje vaizduoja jo jaunystę, iškilimą ir mirtį nuo žudiko durklo. Knygoje taip pat ryškiai pavaizduotas Cezario Romos gyvenimas, o taip pat visi kiti žymiausieji jo amžininkai, kaip Pompėjus, Kleopatra, Kresas, Sula, Marius, Ciceronas, Markas Antonius ir kt. Knyga parašyta, prisilaikant didelio istorinio tikslumo, įdomiai, palieka gilų įspūdį.

Veikalas išleidžiamas trimis dalimis, kurių pirmoji jau knygų rinkoje, II-ji išeina iš spaudos kitą savaitę, o trečioji bus birželio mėnesį.

MARIJA MUMS KALBA
Tokia antrašte žinomas publicistas kun. J. Kuzmickis parašė knygą. Autorius, prieš pradėdamas šį užgirtiną darbą, pats aplankė Lourdą, Fatimx ir surinko nemaža medžiagos iš Marijos apreikštojo testamento.
Knygoje gana plačiai aprašytos Lietuvoš stebuklingosios vietos. Rekomenduotina knyga kiekvienai lietuviškai šeimai: vaikams, jaunimui ir suaugusiems.
Knyga gaunama "TĖV. ŽIBURIŲ" knygynė, 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Platintojams 25% nuolaidos

PROVINCINIAI RINKIMAI
BIRŽELIO 9 DIENĄ

Padėk CCF . . . .

. . . . KOVOK prieš KOMUNIZMĄ

Nuo to momento, kai 1932 m. buvo įsteigta CCF, komunistai darė viską, kad ją sunaikinus ar sugriovus.
KODĖL? Nes CCF partijoje jie mato didžiausią kliūtį savo pažangai Kanadoje. CCF Kanados ir Ontario žmonėms suteikia progos žengti demokratiniu keliu į socialinę pažangą; todėl ji nesidomi komunizmu.

Štai keletas pagrindinių CCF programos Ontario provincijai punktų:

1. **Planinga programa, kad visiems užtektų darbų su geru atlyginimu;**
2. **Vieša programa — pastatyti namų žema kaina, žema nuoma;**
3. **Ligoninės draudimo programa visai provincijai, kaip pirmas žingsnis į pilną valstybinį sveikatos draudimo planą;**
4. **$20 priedas prie mėnesinės senatvės pensijos kiekvienam pensionieriui (papildomai prie dabartinės $40 mėnesinės pensijos);**
5. **Vieša auto draudimo programa, kuri sumažintų automobilių draudimą mažiausiai trečdaliu.**

AR JŪS ĮSIJUNGSITE Į KOVĄ PRIEŠ KOMUNIZMĄ, BALSUODAMI UŽ ŠIĄ PROGRAMĄ ?

BALSUOKITE UŽ SAVO CCF KANDIDATĄ !

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"Tėvynės Prisiminimai"
kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. iki 4.15 po pietų iš
iš galingos TORONTO stoties CHUM BANGA 1050.
Programos vedėjas
J. R. SIMANAVIČIUS
77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1274.

Didžiausia Lietuvių Prekyba Toronte
MOHAWK FURNITURE LTD.
2446-8 Danforth Ave. Tel. OX. 9-4444, OX. 9-0977

PARDUODAME geriausius ir gražiausius McCLARY šaldytuvus ir virimui krosnis — gazo ir elektros.

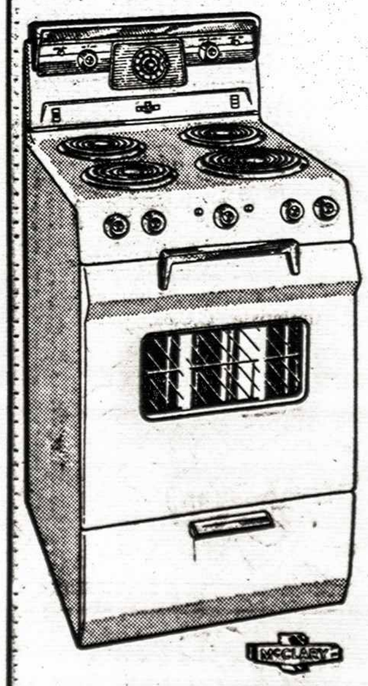

McCLARY turi 13 modelių gazo ir elektros virimo krosnių. TIK McCLARY turi "Broadway oven" — 20" pločio keptuvę.

Šiais metais McCLARY Jums užtikrina kokybę ir didžiausią vertę už Jūsų pinigus.

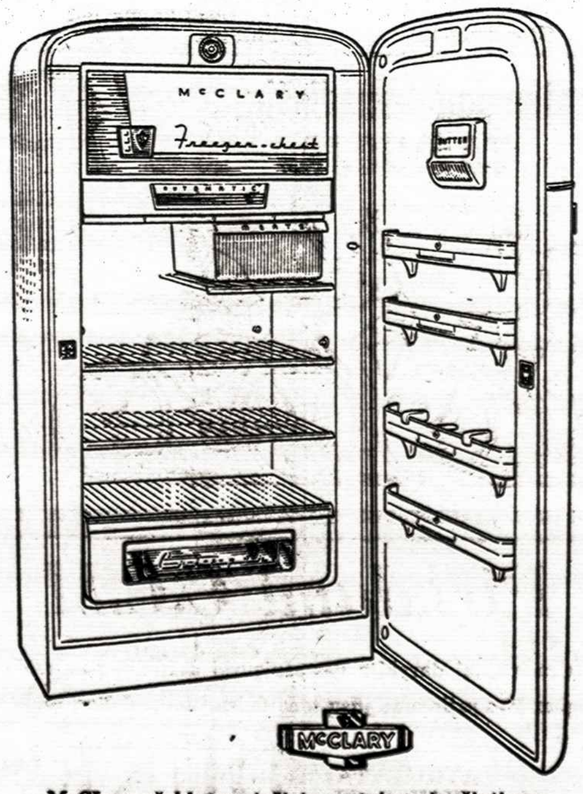

McCLary šaldytuvai šiais metais pripažinti geriausiais ir už tai apdovanoti N.I.D.C. medaliu — augščiausiu atžymėjimo ženklu.

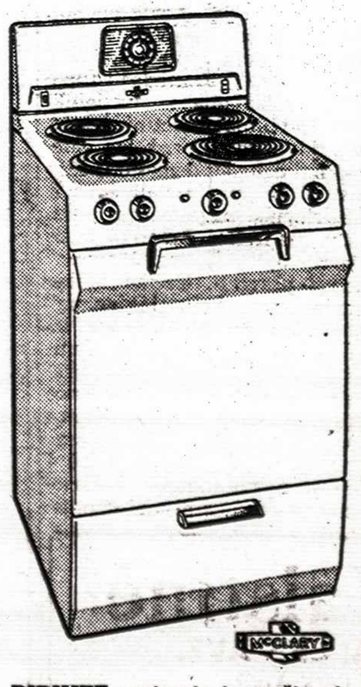

PIRKITE geriausia ir gražiausia, pirkite Kanados gamybos McCLARY pas lietuvius.

Visus modelius turime krautuvėje, atvažiuokite pažiūrėti. Krautuvė atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Steigiamojo Seimo sukakčiai

(Atkelta iš 2 psl.)

mą atlyginimą, padorų praturtėjimą, tautinėms mažumoms kultūrinę autonomiją, asmens ir būto neliečiamybę; nemokamą pradžios mokslą ir lygias teises — be tautybės, kilmės ir religijos skirtumų — visiems lankyti visų laipsnių mokyklas. Steig. Seimo priimtoji ir praktiškan Lietuvos gyveniman įvestoji čia trumpai apibudinta Konstitucija, kuri dar iki šiol nėra teisėtų keliu pakeista, parodė mūsų parlamentarų politinį ir valstybinį subrendimą, konstitucinės teisės žinojimą bei demokratinių principų teisingą supratimą. Čia su didžiausia pagarba ir dėkingumu prisimintini konstitucijos ruošimo komisijos didvyriai — pirm. adv. Tumėnas, vėliau un-to Lietuvos valstybinės teisės profesorius, Zigmas Starkus, prel. K. Šaulys (visi kr. dem.), valst. l. frakcijos lyderis advokatas M. Sleževičius ir soc.-dem. lyderis advokatas K. Venslauskas. Šių vyrų 1920-22 m. paruoštoji Lietuvos valstybės konstitucija ne tik tuomet buvo viena iš pažangiausių Europoje, bet dar ir dabartiniu metu — 33 metams praėjus — ji savo kai kurių socialinių problemų išsprendimu (kaip pvz. valstybės socialinė apsauga - draudimas, piliečių lygybė, žemės reforma) gali konkuruoti su daugelio demokratinių valstybių konstitucijomis, net Amerikos ir Kanados. Universitetų teisių fakult. bibliotekose mūsų Konstitucija laikoma kaip konstitucinės teisės pavyzdinė medžiaga. Man, kaip rašiusiam univ. darbą apie teisingumo garantijas parlamentarinėje demokratinėje respublikoje įstatymų leidimo funkciją vykdant ir susipažinusiam su visos eilės dem. valstybių konstitucijomis, tegul bus leista pabrėžti, kad mūsų po 120 metų vergijos naujai atstatytosios valstybės jaunutis parlamentas — Steig. Seimas — pastatė Lietuvai demokratiniame pasaulyje amžiną paminklą ir ateities Lietuvai tvirtus atsikūrimo pagrindus. Juk lietuvių tauta, lygiai kaip ir po carų Rusijos vergijos, pergyvenusi bolševikinės Rusijos dar didesnę priespaudą ir terorą, su dėkingumo ir džiaugsmo ašaromis sutiks Steigiamojo Seimo išleistoje Konstitucijoje numatytų laisvių įgyvendinimą.

Deja, buvo laikai, kad dar ir svetimiesiems mūsų konstitucijos nesulaužius ir garantuotų demokratinių laisvių iš mūsų neišplėšus, mes patys pradėjom žaloti ir niekinti tą savo brangų paveldą per skausmus, ilgų metų kančias ir kraują pagimdytą, vos 4 metų sulaukusį, kūdikį. Vieton Motinos Tėvynės pienu ir jos žemės sultimis mes pradėjome jį maitinti svetimomis dulkėmis, rengti jam neįprastomis nauje-nybėmis ir auklėti prievartavimais bei visokiariopais jo išsivystymą trukdančiais suvaržymais. Mums ne tik tautai taip brangaus Kūdikio, bet net ir tojo kūdikio Tėvų gimimo dienas savųjų buvo uždrausta viešai švęsti ir minėti. Taigi sveikintina ir pagarbos verta iniciatyva, bent čia svetimoje žemėje — tokių pat, kaip ir mūsų kada tai turėtų laisvių krašte — po 29 metų pertraukos, sukvietusi mus 35 metų gimimo sukakčiai paminėti.

Nesigilindami šiandien į praeities mūsų padarytas klaidas ir nekonkretizuodami kritikos vienas kitam — čia tam ne vieta ir ne laikas — gyvenkime garbingais Lietuvai prisiminimais. Tegul tie prisiminimai kaip saulė Lietuvos tamsumus prašalina, šviesa ir Tiesa mūs tremties žingsnius ir darbus telydi.

O kiek mūsų tarpusavio gyvenime netiesos ir skriaudų, nesolidarumo ir nevieningumo pastbima; kiek bereikalingų ginčų ir kalbų, net šmeižtų girdime ir mūsų spaudoje skaitome; kiek anarchiško palaidumo, kartais virstančio begėdiškumu, ir nesąžingumo, kartais ir mūsų, matome! O kiek kartais knisamasi į svetimą sąžinę, nepastebint savosios apdulkėjusios sąžinės ir nejaučiant širdies, kartais tikrai vien tuščios garbės, napykantos, pavydo ir keršto jausmais pritvinkusios!

Tegul meilė Lietuvos mus suriša, jungia ir vienija visuomet ir visur: ir Australijos džiunglėse, ir Kanados miškuose, ir Romos ištaigingume, ir Amerikos triukšme bei dangoraižių gyvenime.

Vardan nepriklausomos demokratinės Steigiamojo Seimo ateities Lietuvos vienybė težydi!

Niagara Falls, Ont.

Didžioji lietuvių šventė prie Niagara krioklio. Antroji metinė šventė, kurią ruošia lietuvių parapija, vadovaujama Tėvų Pranciškonų, įvyks liepos 2 ir 3 d., visai netoli nuo Niagaros krioklio.

Oficialus šventės atidarymas įvyks liepos 2 d., šeštadienį, 2 val. popiet. Nuo tos valandos gros muzika ir skambės lietuviškos dainos, pasitinkant atvykstančius svečius. Vieta graži su visais moderniškais patogumais: jei būtų dideli karščiai, tai bus galima rasti atsigaivinimą po medeliais miškelio prieglobstyje, jei per nelaimę būtų lietus, tai riksmės erdvioj salėj, kur vakare vyks pasilinksminimas.

Šeštadienio vakare 6 val. statoma scenoje Čiurlionienės "Kuprotas oželis", tai nepaprastai nuotaikingas ir linksmas Lietuvos gyvenimo vaizdelis su dainomis ir kupletais. Grimuotoju ir scenos tvarkytoju pakviestas J. Jagėla iš Toronto. Po vaidinimo seks pasilinksminimas grojant geram orkestrui. Veiks turtingas bufetas su skaniais valgiais ir gėrimais.

Sekmadienį, liepos 3 d. Esant gražiam orui viskas vyks Bieliūnų ūky, apsuptame miško, prie upelio. Tai tikra oazė, maloniausia vieta praleisti karštą vasaros dieną. Čia po atviru dangumi 11 val. ryto iškilmingos pamaldos į Švč. Dievo Motiną Mariją, giedant chorui. Pamokslą pasakys Tėvas Juvenalis Liauba, OFM.

Nuo 1 val. iki 2 val. vaikučių pramogėlė su žaidimais ir dainomis. 3 val. paskaita ir meninė programos dalis, kurią išpildys muz. P. Sako vadovaujamas choras, atvykęs iš Niujorko.

Toliau seks lietuviškas kermošius su riestainiais, grojant orkestrui nuo 4 val.

Šventė įvyks ir lietui lyjant, bet tada jau šštadienio vakaro salėje. Visas, pelnas skiriamas Švč. Marijos Angelų Karalienės koplyčiai įrengti.

VICTOR ELECTRIC CO.
LIETUVIŠKA ELEKTROS CO.
Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
SKAMBINTI
telefonu LL. 7714
V. JUŠKEVIČIUS.
251 LAUDER AVE., TORONTO.

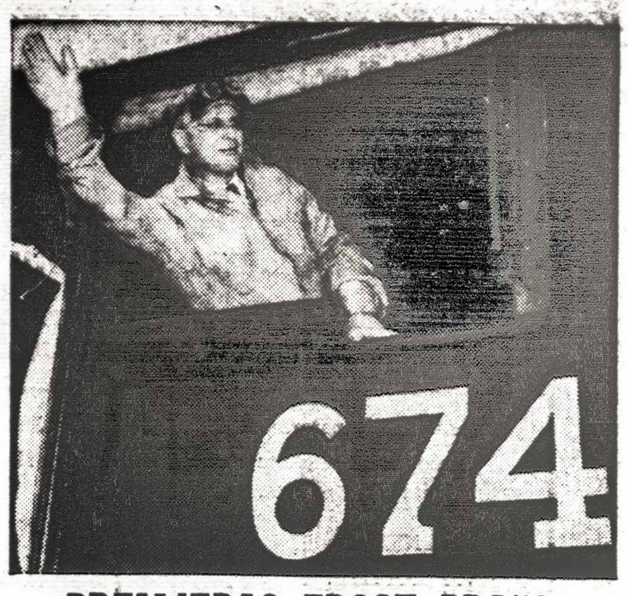

PREMJERAS FROST PRAŠO

ETNINIŲ GRUPIŲ PARAMOS RINKIMUOSE

(NCP) Ontario provincijoje kiekvienas vyras, moteris ar vaikas — nežiūrint rasės, spalvos ar kilmės turi vienodas galimybes į pasisekimą ir gerovę. Šiuos žodžius, neseniai kalbėdamas Ontario gyventojams, pasakė Ontario prov. premjeras Hon. Leslie M. Frost.

Premjeras Leslie M. Frost kalbėjo su didesniųjų etninių grupių vadovais. Susirinkime Hon. Frost prašė perrinkti jo partijos kandidatus. "Duokite jiems progos vykdyti ir toliau mūsų vyriausybės užsibrėžtus planus, kurių pagalba jums ir jūsų šeimoms būtų šviesesnė ateitis". "Panagrinėkime mūsų vyriausybės darbus praeityje, juk ji atliko milžiniškus darbus.".

"Ontario provincijoje kiekvienam yra progos pagal savo sugebėjimus atsiekti asmeninės gerovės, nežiūrint jo etninės ar rasinės kilmės bei tikėjimo. Niekas čia netrukdo pasirinkti užsiėmimo, kokio pageidaujama".

"Mes tikime, kad kiekvienas vaikas Ontario provincijoje turi teisę į mokslą veltui. Ontario provincijos mokyklos yra puikiausios visame krašte. 1955 metais provincijoje naujų mokyklų statybai ir įrengimams numatoma išleisti virš 102 mil. dolerių. Iki 10-to skyriaus imamai visiems mokiniams mokslo knygos duodamos veltui".

Toliau premjeras Leslie M. Frost pastebėjo, kad Ontario prov. dirbantieji gauna apmokamas atostogas, pagal vyriausybės išleistą įstatymą. Ontario Workman's Conpensation Board rūpinasi darbe sužeistais darbininkais ir jų šeimoms. Ontario vyriausybė parūpino geresnius atlyginimus ir geresnes darbo sąlygas vyrams bei moterims. Minimaliniai atlyginimai moterims nuolat didėja, o savaitinės darbo valandos sumažėjo. Ontario ligoninėms suteikta milionai dolerių paramos lovų skaičiui padidinti. Daug padaryta senatvės pensijų padidinimui ir suteiktos pašalpos naujoms senelių prieglaudoms statyti. Ontario prov. nepaprastu greičiu statomi nauji namai ir vedami nauji keliai. Šiais metais prie statybos darbų dirbs 175.000 žmonių".

Baigdamas Hon. Frost prašė parerhti jo vyriausybę birželio 9 d. balsuojant rinkimuose už Progresyvių Konservatorių partiją.

OTTAWA, Ont.

Pastaruoju metu kai kuriose vietos katalikų bažnyčiose per pamokslus gražiai pagarsinta buvo apie Lietuvą. Tai nuopelnas prel. O'Neil, pas kurį vikaru kurį laiką buvo kun. Dr. Skilandžiūnas.

Ryšy su aukų rinkimo vajumi seminarijai, kuri ruošia misijonierius užsienio misijoms buvo skaitomas ištisai partizanų atgabentas iš Lietuvos Šv. Tėvui laiškas — šauksmas į Civilizuotojo pasaulio krikščionis gelbėti už geležinės uždangos žudomą ir naikinamą Lietuvių tautą.

Turint galvoje gausiai lankomas vietos gyventojų Kanadoje bažnyčias, toks kelias belstis į Laisvojo Pasaulio Sąžinę gelbėti mūsų naikinamą tautą yra bene vienas iš tikriausių, lengviausiai prieinamų ir įvykdomų.

Birželio deportacijų 14 metinių priminimas laisvajam pasauliui čia bus daromas su latviais ir estais kartu. Antradienį, birželio 14 d. 7 val. v. prie War Memorial paminklo bus vainiko padėjimo iškilmės; tikimasi per vietos spaudą, radiją ir TV tai atžymėti. Vsos lietuvės moterys, turinčios tautinius drabužius, prašomos jais pasipuošti ir dalyvauti.

Apylinkės lietuvių metinis pakartotinas susirinkimas įvyks birželio 5 d. 7 v.v. Sisters of Service patalpose 478 Albert St. Kvietimuose apylinkės v-ba primygtinai ragina visus atsilankyti, nes be kitų punktų darbotvarkėje yra tolimesnio organizuoto veikimo mūsų apylinkėje klausimo svarstymas.

Metinis susirinkimas yra vieta ir laikas pasisakyti kiekvienam visais opiaisiais mūsų bendruomenės klausimais; atvykti ir dalyvauti susirinkime yra lietuviškos savigarbos reikalas.

A. Paškevičius.

— **Kopenhaga.** — Amerikiečiai džiaugiasi, kad Sovietų trys MIG sutikę virš Baltijos oro tvirtovę T-33 jos nešovė, bet pasisveikino.

LESLIE M. FROST,
Ontario Ministeris Pirmininkas.

KIEKVIENAS SAKO . . .

"PIRMYN, ONTARIO, SU PREMJERU FROST"

Ontario provincijoje, valdant Premjero Frost'o vyriausybei, kiekvienas pilietis — nežiūrint rasės, spalvos ar kilmės — turi teisę gyventi, kur jam patinka, dirbti darbą, kurį pasirenka ir pakelti gyvenimo lygį, kaip sugeba. Kiekvienas vaikas turi teisę į geriausią išsilavinimą. Kiekvienas asmuo, kuris gyvena ir dirba Ontario provincijoje, turi teisę į augštesnį atlyginimą, geresnes darbo sąlygas, geresnius namus, modernias ligonines, apmokamas atostogas ir senatvės pensiją. Išlaikykite pažangą ir gerovę Ontario provincijoje perrinkdami Premjero Frost'o vyriausybę — Progresyvių Konservatorių vyriausybę.

PROVINCINIUOSE RINKIMUOSE BIRŽELIO 9 D.

PERRINKITE Premjero FROST'o vyriausybe.

Balsuokite už PROGRESYVIUS KONSERVATORIUS

ADAMONIS & BUDRIŪNAS
"DISTRICT ESTATE BROKERS"
Namai pardavimui — įvairiose Montrealio dalyse;
Paskolos — naujiems namams ir statybos eigoje — 5½%.
Žemė pardavimui — pavieniai lotai ir dideli plotai;
Ūkiai pardavimui — Montrealio apylinkėje;
Draudimas — pastatams ir kitiems objektams nuo nelaimingų atsitikimų.
Pirmosios Montrealy lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti!
Agentai: A. Markevičius – OR. 1-9816
D. N. Baltrukonis, VI. 7634
Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501
Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Res.: P. ADAMONIS PO. 6-4781. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690.

NAUJI IR VARTOTI DAIKTAI Į VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS
Muitas ir persiuntimo išlaidos užmokamos čia.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025.
SKYRIAI:
WINNIPEG, Man., 677 Main St. Telefonas 927695.
HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264.
ST. CATHARINES, Ont., 78 Geneva St. Telefonas 5-7480.
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839.
BUFFALO, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, Tel. FI. 1272
ir kitose vietose.

Norėdami pirkti ar parduoti nekilnojamąjį turtą kreipkitės į didžiausią lietuvišką įstaigą

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381 1609 DUNDAS ST. W. OL. 7996

PASIRINKIMAS ĮVAIRIOSE VIETOSE IR ĮVAIRIŲ KAINŲ BEI STILIŲ NAMŲ, BIZNIŲ, ŪKIŲ, VASARVIEČIŲ IR KIT.

Jums visada patarnaus skambinant telefonu OL. 7996:

F. SENKUS,
V. PLIOPLYS,
P. BUDREIKA,
J. RINKEVIČIUS,
J. BALTAKYS,
BARCEVIČIUS,
B. POSIUS,
BERŽANSKIS,
B. KRIAUČELIŪNAS,

Jums visada patarnaus skambinant telefonu OL. 6381:

R. ŽULYS,
B. SERGAUTIS,
B. MARIJOŠIUS,
S. JUCEVIČIUS,
A. PALECKIS,
P. KRILAVIČIUS,
J. KAŠKELLIS,
J. KARPIS.

Turėdami rūpesčių dėl morgičių sutvarkymo ar įmokėjimo padidinimo nieko neatidėliodami kreipkitės ir viską lengvai išspręsite šiai įstaigai tarpininkaujant. SKAMBINDAMI KLAUSKITE J. KARPIS.

Atliekame visus draudimus prieinamiausiomis sąlygomis. KLAUSKITE B. SERGAUTIS.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINĖMS REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

$3.000 įmokėti, Roncesvalles rajone, 8 kambarių mūrinis, geras vidus, 3 virtuvės, alyvos šildymas, garažas, geros išsimokėjimo sąlygos. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$16.200 pilna kaina, 8 kambariai per 3 augštus, 3 virtuvės, alyva šildomas, gero mūro namas. Randasi prie Bloor ir Brock. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$5.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, Bloor - Indian Rd. rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$2.500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, 3 virtuvės, garažas. Roncesvalles ir Galley rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$14.900 pilna kaina, 7 kambarių, per du augštus mūrinis atskiras namas. Sklypo dydis 50 pėdų iš 150 pėdų. Privatus įvažiavimas, yra vietos 8 mašinoms pastatyti. Tinka kontraktoriui. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$3.900 įmok. Bloor-Marguaretta, **$3.900 įmokėti,** Bloor - Marguaretta, atskiras, mūrinis, 8 k., 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Skambinti Kuzmas.

$8.500 pilna kaina. Bloor - Dovercourt, nepaprastai gerame stovyje, 6 k. namas. Kietos grindys, mod. virtuvė, kambariai dažyti. Skambinti Kuzmas.

$2.500 įmokėti, Bloor - Brock, mūrinis, 7 k., gero plano, 2 virtuvės, garažas. Mūra yra geras, bet reikalinga valymo viduje. Skambinti Kuzmas.

$2.000 įmokėti. Bloor - Shaw. Mūrinis, gero plano, 6 k., 2 virtuvės, vandeniu ir alyva šildomas, 2 garažai. Skambinti Kuzmas.

High Park rajone, visai prie Bloor parduodamas 4 butų pastatas, geras investmentas, dėl informacijų skambinti Kuzmas.

$5.000 įmokėti, Bloor - Runnymede, atskiras mūrinis, 7 k. per du augštus, dvi mod. virtuvės, šoninis įvažiavimas, 3 garažai. Skambinti Kuzmas.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

Radio-Televizijos Technikas J. STANIONIS
Taisau radijo, televizijos aparatus, patefonus. Darbas garantuotas. Skambinti vakarais po 6 vėl. ME. 5142.
115 Montrose Ave., Toronto.

LIETUVIŠKA

moterų kirpykla

JANETS BEAUTY SALON
407 Roncesvalles Ave. prie Howard Park Ave. Toronto. Tel. OL. 6415.
Sav. I. VILIŪNIENĖ

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403 TORONTO

PASITIKĖKIME...

(Atkelta iš 5 psl.)

JAV spauda svaičioja

"New York Times" per savo didumą kartais nežino, ką daro kairė, o ką dešinė. Dienraštis, kurio vedamuosiuose nekartą taip jautriai buvo užsistotas lietuviškas reikalas, praėjusią savaitę šitaip išvedžiojo: "Vakariečiams susivienijus dėl konferencijos darbotvarkės, sovietai neturi galimybės juos išskirti ir iškoneveikti JAV-bes už Rytų Europos bylos judinimą... Kiek tai liečia Rytų Europą, turi būti prisiminta, kad Keturi Didieji, prisiėmė visuose karo meto susitarimuose ir vėlyvesnėse taikos sutartyse su Balkanų tautomis(?!), iškilmingus pasižadėjimus išlaisvinti jas iš tironų jungo ir priespaudos ir užtikrino joms laisvę bei savivaldą paremtą laisvais rinkimais. Sovietai tuos pažadus sumindžiojo, tačiau tai jokiu būdu neatpalaiduoja vakariečių nuo jų atsakomybės. Jie nepradės išlaisvinimo karo dėl pavergtųjų, tačiau Vakarai neatliks savo pareigos, jei jie neiškels šio klausimo Didžiųjų konferencijoje skirtoje apsvarstyti pasaulio problemoms". Kokia įstaiga turėtų priminti The New York Times, kad ne tik Balkanų tautoms buvo pažadėta laisvė Atlanto ir Jungtinių Tautų Čartoje?

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. **TEL. JUnction 4773**
1½ Block South of St. Clair **Namų tel. CE. 1-3444**
TORONTO, ONT. **Sav. G. KERAITIS**

Naujų mašinų ir sunkvežimių PARDAVIMAS

IMPERIAL — CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

HUDDLESTON MOTORS CO. Ltd.

2803 DUNDAS ST. W. (prie Keele). TEL. RO. 2-8333
Puikus garažas, atliekami visi remonto (body) ir atnaujinimo darbai.

Lietuvių kalba informacijas suteikia kvalifikuotas auto mechanikas Br. ZOLPYS.

SUSIRAŠINĖJIMO BIURAS

LAIMĖ, TIKRUMAS per draugystę, romantiką ir VEDYBAS. Paslaptį užtikrinanti, tikrai asmeninė tarnyba paštu. Foto, aprašymai, pavardės ir adresai — $1. **MŪSŲ ILIUSTRUOTAS ŽURNALAS** (6 numeriai) — $2. **VISA**, kas nurodyta viršuje, PLIUS nario mokestis, viso — $3. Duokite trumpą aprašymą, amžių

CANADIAN STAR BUREAU 388 William St. London, Ont.,Can.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TEŠLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platausi EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

$2.500 įmokėti, 6 nepereinami k., mūrinis, pusiau atskiras, 2 virtuvės. Prašoma kaina $14.000. Grenadier - Roncesvalles.

$13.500 pilna kaina. 6 k., mūrinis, pusiau atskiras, alyva apšildomas, 2 virtuvės, dvigubas garažas. Dovercourt Rd. - Dundas.

3.000 įmokėti, 6 k. mūrinis, naujai atremontuotas namas. Garažui galimybės. Pilna kaina $13.900. Emerson - Dupont.

$3.500 įmokėti. 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, geram stovyje namas. Garažui galimybės. Prašoma kaina $13.500. Lisgar - Dundas.

$2.500 įmokėti, 6 k. mūrinis, alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės, garažui galimybės. Pilna kaina $12.900. Parkdale rajone.

$1.500 įmokėti, 6 k. atskiras namas, alyva apšildomas, didelis kiemas ir vieta garažui, privažiavimas. Geros išsimokėjimo sąlygos. Bloor - Christie rajone.

$5.000 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų, mūrinis, pusiau atskiras, vandeniu - alyva apšildomas, 3 virtuvės, 2 garažai. Pilna kaina $17.000. Grace St. - Bloor.

$5.500 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų, mūrinis, pusiau atskiras, nepereinami kambariai. Alyva apšildomas, 2 virtuvės. Yra garažas. Pilna kaina $16.500. Dovercourt Rd. - Dundas.

$5.000 įmokėti. 6 nepereinamų k. mūrinis, atskiras namas. Alyva apšildomas. 2 virtuvės, garažas. Pilna kaina $14.500. Gladstone - Bloor.

$5.500 įmokėti, 7 nepereinami k., mūrinis, atskiras, alyva apšildomas. Galimybė garažui. Oakwood - St. Clair rajone.

$7.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis, atskiras. Vandeniu, alyva šildomas. 3 virtuvės. Privatus įvažiavimas. Bathurst - St. Clair rajone.

$8.000 įmokėti, 11 k. mūrinis, atskiras, vandeniu alyva šildomas, 2 vonios, 3 modernios virtuvės, 3 garažai, privatus įvažiavimas. Sunnyside - Roncesvalles.

$10.000 įmokėti, 9 k. ant dviejų augštų, mūrinis, atskiras, vandeniu alyva šildomas. 2 garažai, privatus įvažiavimas. Lengvos išmokėjimo sąlygos. Oakwood - St. Clair rajone.

$10.000 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų. Mūrinis, atskiras. Alyva šildomas, 2 virtuvės, yra garažas. Bloor - Dovercourt rajone.

$1.500 įmokėti. 7 nepereinamų k., mūrinis, pusiau atskiras namas. Didelis sklypas. Keele - Dundas rajone.

$6.000 įmokėti, 10 k. mūrinis, pusiau atskiras. Vandeniu - alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas. Geros išmokėjimo sąlygos. Crawford - College.

$6.000 įmokėti. 10 k. mūrinis, atskiras, 2 virtuvės, garažas. Geoffrey - Roncesvalles.

$5.000 įmokėti, 8 nepereinamų k., pusiau atskiras. 2 virtuvės, garažas. Geras išsimokėjimas. Pilna kaina $16.500. Grace - Bloor.

$3.000 įmokėti, 8 nepereinami k., alyva šildomas, garažas. Prašoma kaina $13.900. Dovercourt Rd. - Queen.

$3.500 įmokėti, 8 nepereinami k., mūrinis, atskiras. Yra garažas. Prašoma kaina $15.500. Bloor - Lansdowne rajone.

$6.000 įmokėti, 18 kambarių, atskiras, mūrinis namas. Alyva - vandeniu apšildomas, dvigubas garažas. Pilna kaina $31.000. Grac - College rajone.

$5.000 įmokėti, 8 nepereinami k. ant dvijų augštų. Mūrinis. Vandeniu - alyva šildomas. 3 virtuvės, dvigubas garažas. Bloor - Grace.

$6.000 įmokėti, 10 k. dupleksas, mūrinis, atskiras. Vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Garažas. Bloor- High Park rajone.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 2324
R. Kuprevičienė, OL. 8443
V. PALIULIS OL. 2325
D. KAROSAS OL. 8444
J. BUCANTAS OL. 8443

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

CONCORD - COLLEGE,
$300 įmokėti, dar visai gerame stovyje, 6 kamb. visai atskiras namas, labai geras rūsys, vieta garažui. Greitas užėmimas.

CONCORD - COLLEGE,
$14.500, įmokėti apie $5.000, 8 gerų kambarių, tikro mūro, gerame stovyje namas, 3 modernios virtuvės, dvigubas garažas.

HAVELOCK - BLOOR,
$15.700, įmokėti apie $5.000, 8 didelių kambarių, mūrinis, gerame stovyje, 3 modernios virtuvės, gražios kietmedžio grindys, gerai sutvarkytas rūsys, gražus kiemas.

CHRIESTIE - DAVENPORT,
$14.900, įmokėti $4.000, 8 gerų kambarių, mūrinis, alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, 2 garažai.

BONNYVIEW - SWANSEA,
$3.000 įmokėti, beveik naujas 5 gražių kambarių bungalovas, vandeniu alyva šildomas, įrengtas svečių kambarys rūsyje, 2 modernūs tualetai, privatus įvažiavimas, didelis kiemas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į JAV. Skubus pardavimas.

QUEBEC - BLOOR,
$6.000 įmokėti, 10 gražių kambarių, visai atskiras, labai gero mūro, 3 modernios virtuvės, gražus kiemas, vieta garažui.

BERESFORD - BLOOR,
Apie $4.000 įmokėti, 6. kambarių mūrinis namas, nepereinami kambariai, kietmedžio grindys, alyva šildomas, garažas su gražiu kiemu, labai geros, išsimokėjimo sąlygos, reikalingas mažo remonto, visa kaina $14.000.

BROCK - BLOOR,
$14.500 prašoma kaina, 8 kambarių, mūrinis namas, kietmedžio grindys, gražiai atrodantis, visai netoli Bloor, dvi virtuvės, geras pirkinys už tuos pinigus.

SHANLEY - BLOOR,
$4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, nepereinami kambariai, alyva šildomas, kietmedžio grindys, dvi modernios virtuvės, viena skola balansui.

HAVELOCK AVE.,
$16.000 prašoma kaina, 9 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, plikios kietmedžio grindys, didžiulis gražus kiemas, namas be skolų, reikalingas remonto, skubus pardavimas.

ST. CLAIR - OAKWOOD,
$4.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, garažas, greitas užėmimas.

HIGH PARK - BABY POINT,
Apie $7.000 įmokėti, puikus 6 k. ir žaidimų kambarys rūsyje, atskiras namas, kvadrat. planas, vandeniu alyva šildomas, moderni virtuvė, labai gražus viduje, puikus vidaus medis, privatus įvažiavimas, garažas, gražus kiemas.

P. MALIŠAUSKAS
Bus.: ME. 2471, Res.: KE. 7425

P. KERBERIS
Bus.: ME. 2471 - - Res.: LL. 1584

Geros žinios mūsų bičiuliams

Tik ką baigėme įrengti naują mūsų skyrių Londone, Anglijoje, iš kurio mes galėsime skubiai ir tiksliai pasiųsti siuntinius į Sovietų Sąjungą ir jos užimtus kraštus, imamai į Pabaltiją. Šimtus siuntinių jau esame pasiuntę iš Anglijos — jie visi pasiekė gavėjus.

Be maisto, mes turime didžiulius tekstilės, batų, smulkių geležies išdirbinių ir vaistų sąrašus.

Mes esame šios rūšies specialistai daugel metų ir galime tvirtinti esą didžiausia šios rūšies įmonė Kanadoje.

Visi siuntiniai pilnai apdrausti ir garantuoti

Siuntiniai į Sovietų kraštus reikalingi specialaus rūpestingo supakavimo ir paruošimo, todėl tik mums galite pilnai patikėti, kad jūsų užsakymas bus pilnai įvykdytas.

Kodėl nepaprašyti dar šiandien mūsų naujo kainų sąrašo?

International Gift & Parcel Service

1176 Sherbrooke St. W. Montreal, Que. Canada — tel. PL. 4181

VL. ANDRIJAUSKAS (W. Andrews)
Active Mortgages Sales Brokeris

1147 DUNDAS ST. W. TEL. LL. 1346
TORONTO, ONT.

MORGIČIAI PERKAMI, PARDUODAMI, ATNAUJINAMI.
TAIP PAT MORGIČIAI STATYBININKAMS 6%.

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis ir vienintelis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:

1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių, nes mes gauname iš Real Estate Board'o kooperatyviniai listinguotus viso Toronto namus, biznius, įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Geriausios sąlygos paskoloms gauti ir morgičiams užtraukti.
3. ĮSITIKINIMUI, — prieš perkant ar parduodant namą ar biznį, malonėkite paskambinti.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) **Telef. ME. 4605 - 4606**

PARDUODAMA:

1. Bloor - Crawford, $1.000 įmokėti, 6 gražių kambarių atskiras, didelis kiemas, garažui vieta.
2. Bloor - Dovercourt Rd., $2.500 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, 3 virtuvės, geras pajamų namas.
3. Bloor - Ossington, $3.500 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras, gero mūro, alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas, labai geras pirkinys.
4. Rusholme Rd. - Bloor, $5.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras, gero mūro, kvadratinis planas, alyva šildomas, labai didelis ir gražus kiemas, gražioje vietoje, geras pirkinys.
5. Rusholme Rd. - Dewson, 15 didelių kambarių — 3 atskirų butų — 3 vonios, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, atskiras, gero mūro, privatus įvažiavimas, didelis kiemas ir garažas.
6. Roncesvalles - Wright, $3.500 įmokėti, 6 didelis kambariai, moderni virtuvė, alyva šildomas, labai gero mūro, didelis kiemas.
7. High Park - Roncesvalles, $3.900 įmokėti, 6 dideli kambariai ir 2 apšildomas verandos, 2 augštų, atskiras, apynaujis namas, vandeniu alyva šildomas, 4 gabalų vonia, didelis kiemas ir 2 garažai.
8. Bloor - High Park Ave., $5.900 įmokėti, 10 didelių kambarių, gero mūro, 2-jų butų, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, 2 garažai, prie pat Bloor, geras pirkinys.
9. Dundas - Dufferin, 2 apynaujį atskiri namai. Vienas 2-jų atskirų būtų, antras 4-rių atskirų butų, po 4 gabalus modernios vonios, vandeniu apšildomas, geras pirkinys, parduodamas labai geromis sąlygomis.
10. High Park Blvd., 14 labai didelių kambarių, atskiras, labai gero mūro, centrinis planas, vandeniu alyva šildomas, 3 vonios, modernios virtuvės, didelis gražus kiemas ir 2 garažai, parduodamas su visais gerais baldais, menesinės pajamos $680, labai geras pirkinys geromis sąlygomis.
11. Indian Rd. - Geoffrey, 11 didelių kambarių, gero mūro, atskiras, 4 modernios virtuvės, 2 vonios po 4 gabalus, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas, šoninis įvažiavimas ir garažas, vertas dėmesio pirkinys.

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybom s. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

V. BUTRIMAS **V. VASILIAUSKAS**

VASARVIETĖ

MERCURY LODGE

Laiveliai, kabinos, kambariai. Autobusai privažiuoja prie vietos. Randasi rytinėje Lake Simco pusėje, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont. 109 Orchard Beach.

Sav. L. P. Krilavičiai
Rochers Point 184-M.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.

TAISAU

RADIO APARATUS

Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.

Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

SINGER

Nauja mašina
IŠPARDAVIMAS
PILNA KAINA $19.50.

išsimokėjimas dalimis.
Imperial Sewing firmos prityrusių specialistų perdirbta

TIK DABAR! apvali špulė su apdangalu $29.50.
5 metams garantija!
★ Nauja šviesa ★ Naujas dangtis
★ Naujas motoras ★ Nauja kojinė kontrolė

Paskambinkite, pademonstruosime Jūsų namuose veltui.
WA. 1-5161
Nemokamai skylių dirbėjas pirmiems 25 pirkėjams.
IMPERIAL
Sewing Machines Co. Ltd.
289 College St.
TORONTO, ONT.

Akies nuotraukos Ispanijoje

(Atkelta iš 2 psl.)

enciklikų ir bausmių. Negelbėjo. Įprotis galingesnis už sunkiausią bausmę. Šiandien tik kunigams uždrausta jose dalyvauti — kunigiškuose rūbuose jų nepamatysi. Kiekvienas miestas, miestelis, net ir tolimas kaimas, turi savo bulių rungtynes. Jų pamatyti iš viso pasaulio užkampių suvažiuoja turistai — kuriems auksas kišenes degina. Yra pasaulyje žmonių rungtynės, boksas, gaidžių, blusų; kodėl gi negali būti — bulių?

Madrido laikraščiai per ištisas kelias dienas skelbė, jog balandžio 3 d. 4 val. p.p. bus sudegusio Santandero miesto labui bulių rungtynės, kuriose dalyvaus garsiausi Ispanijos toreadorai - žvaigždės: Lalanda, Barrera, La Serna, Bienvenida, Belmonte, Manilete, Vasquez ir Gallito. Apie juos visi ir visur tik ir kalbėjo.

Toreadoro—jaunas, gan augštas, laibas vyrukas — simbolis drąsos, vikrumo, elegancijos ir džentelmeniškumo. Kažkas iš viduramžių trubadurų ir riterių laikų... Toreadoro vardas apdainuotas operoj, poezijoje, aprašytas literatūroje. Jis juodakių senjoričių svajonė. Juo tapti ne kiekvienas molio Motiejus gali. Reikia baigti specialią mokyklą, daug rungtis, pasižymėti, mokėti patikti išlepusiai publikai, įsigyti gerą vardą— jeigu per tą laiką bulius savo ragais nepačiupinės šonkaulių ir jų iškilmingai nenuneš pas Abraomą. Tas amatas ne retai yra paveldėjamas sūnaus nuo tėvo. Tokie turi gerą pasisekimą; jų vardas plačiai žinomas.

Drožiu bilietą pirkti. Spūstis. Bilietai nuo 7 iki 100 pesetų. Imu už 9 pes. — 90 centų kartu su compuesto, t.y. su apmokėtu valstybiniu mokesčiu.

Stadionas — šiaurinėje Madrido dalyje. Didingas raudonų plytų, arabų stiliuje, amfiteatro formoje, pastatas, galįs sutalpinti iki 100 tūkst. žiūrovų, pastatytas 1928 m. Ant jo viršaus plevėsuoja ispanų tautinė vėliava. Ta linkme traukia žmonių minios: vieni pėsti, kiti važiuoja požeminiu traukiniu, treti — tramvajais, automobiliais.

Ieškau savo vietos. Dzievuli, IV augštas, 6-ta eilė, 49 vieta. Užsirioglinau po pačia pastoge. Atsitūpęs žvalgausi. Amfiteatras prikimštas žmonių. Matau kaarliškąją ložę, bet karaliaus nėr, jis jau miręs. Žvelgterėjau žemyn, į stadioną — mano blaiviausia galvelė pradėjo suktis. Kas per kipšas?! Orkestras pučia ispaniškas melodijas. Saulė šypsosi. Žmonių balsai aidi. Mano pilve tuščia. Santandero miesto burmistras džiaugiasi. Ak, kas per gyvenimo idilija už nepilnas 10 pesetų...

Lygiai 4 val. prasidėjo defiliadas: toreadorai, jų pagalbininkai (kiekvienas turi po keturius), du, ant išdvėsusių arklių raiteliai su ilgais durtuvais rankose. Arklių akys užrištos, iš priešakio, užpakalio ir šonų iki žemės apdengti storu uždangalu. Žirgai vos velkasi. Vaikėzų pulkas ir trejetas pakinkytų arklių, kurie nugalėtą bulių išvilks iš stadiojono mėsininkui į rankas — baigė defiliadą. Toreadorai turi gražius rūbus: lengvi pusbačiai, trumpos ir siauros kelnės, auksu išsiūtas švarkas, juoda napoleoniška kepurė; jų padėjėjų rūbai aviečių spalvos; raiteliai pilkuose rūbuose, o vaikėzai juoduose - su raudonomis kepurėmis. Vyrai ploja, ponios baltomis skepetaitėmis mojuoja — visi kiek turi jėgų šaukia. Defiliuojantieji savo kepurių pakėlimu ir šypsena sveikina žioplius.

Dingo visi; stadione paliko tik raiteliai ant savo "kumelių". Staiga, kiek tik turėdamas jėgų įbėgo didžiulis juodas bulius. Jo svoris turi būti nemažesnis 500 kilogramų. Baisu būtų tokį sutvėrimėlį susitikti atvirame lauke. Įbėgęs prunkščia, dairosi, priešakinėmis kojomis žarsto smėlį.

— Icek, gib a kuk vos a užasnoje žyvotnoje?! — Pažalujsta švaig...!

(Bus daugiau)

SUMODERNĖKITE!

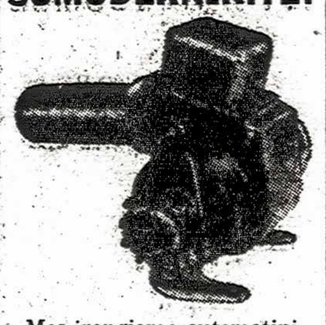

Mes įrengiame automatinį šildymą
GAZO ar ALYVOS
Mūsų specialus pasiūlymas lietuviams, šio laikraščio skaitytojams:
ALYVOS KROSNIS (burner) su pilnu įrengimu $260 ir daugiau. Su alyvos sutartimi 5 m.

Skambinti
GARNEY & CO.
15 BARTON AVE., Toronto
ME. 2554
Kainos apskaičiuojamos veltui

PARKDALE VAIRAVIMO MOKYKLA
419 RONCESVALLES AVE.
Ekspertai teikia instrukcijas įvairiomis kalbomis. Dviguba kontrolė. Daug lietuvių per mus įsigijo šoferio leidimą. Tel. įstaigos KE. 8573, namų RO.
Telefonas įstaigos KE. 8573, namų RO. 7-5663.
HENRY URBANSKI.

INTER - CITY Heating Installation

Atlieka namų apšildymo, gazo, vandentiekių, drenažo įrengimus bei pataisymus, pavasario sezonui išvalo krosnis su vacuum cleaner.

JONAS PUTERIS
67 ESSEX ST. Tel. OL. 8010.

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

PILNI VYRŲ IR MOTERŲ IŠEIGINIAI RŪBAI VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS IŠNUOMOJAMI PAS

Freeman's

Vestuvinių rūbų nuomavimas
256 COLLEGE at Spadina
556 YONGE at Wellesley

ROSE HEATING & TINSMITH CO.

Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakes. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.

DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.

543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758

SAV. E. J. ZALECKIAI.

SAVI PAS SAVUS ! !

Sąžiningas ir greitas patarnavimas: taisome auto mašinas, keičiame alyvą, aprūpiname degalais ir kt. auto reikmenimis, taip pat plauname ir dedame mašinoms stiklus. Darbas garantuotas.

BROLIŲ DUNDŽIŲ GARAŽE
(WHITE ROSE GAS STATION)
35 SCARLETT RD. **TELEFONAS RO. 2-6591**
(Dundas St. W - St. Clair Ave. W. susikirtime)
REMONTO DARBUOSE LIETUVIAMS 10% NUOLAIDOS.
Įsitikinkite — neapsivilsite.
JONAS ir VYTAUTAS DUNDŽIAI.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.

Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

..ŠYPSENOS..

Nevienodas mastas

Po karo iš Vokietijos grįžo du buvę belaisviai — lenkas ir rusas. Atėjus į Lenkiją, lenkas nuvirto prie vienos sodybos ir pradėjo valgyti žoles. Pastebėjęs tai ūkininkas įsivedė jį ir jo draugą į vidų, gerai pavalgydino ir dar kelionei įdėjo. Pasiekęs Maskvą, išvargęs ir išbadėjęs ruselis nusprendė panašiu būdu sugraudenti patį Staliną. Jis nuėjo prie Kremliaus, nuvirto priešais Stalino langus ir pradėjo valgyti atsineštus šiaudus, kad būtų dar griaudžiau. Po kiek laiko prie lango pasirodė Stalinas.

— Ei, tu ten! — prakalbo tėvas ir mokytojas — dabar galėtum ir žole pasisotinti, o šiaudus paliktum žiemai...

Šeimininkės svajonė

Jau senai po pusiaunakčio, o svečiai vis neina namo ir tiek. Lauke graži mėnesiena. Šeimininkė žiūri per langą ir svajingai sako:

— Kokia graži mėnesiena. Kaip malonu tokią naktį pasivaikščioti. Gaila, kad man nereikia eiti namo. O būtų taip malonu...

Nieko netrūksta

Iš kurorto išvykstantį pacientą gydytojas klausia:

— Na, kaip tamsta jautiesi dabar?

— Ačiū, man nieko netrūksta. Visiškai nieko.

Gydytojui maloniai nusišypsojus, pacientas tęsė:

— Matai, Tamsta, kai atvykau, man skaudėjo akis. Ir dabar skauda. Užė ausyse — ir dabar užia; buvo sutrikę viduriai — ir dabar sutrikę. Ištikrųjų nieko netrūksta — ką atsivežiau, viską išsivežu.

Tokia gali būti

Maksas vedybų biure aiškina, kokios žmonos jis norėtų:

— Ji turi būti graži, turi turėti bent milijoną...

— Tai ji turėtų būti kvaiša? — įsiterpia biuro vedėjas.

— O, taip, gali būti...

Kompromisas

— Mano žmona tris mėnesius kovojo su elektros bendrove.

— Na, kuo gi tai pasibaigė?

— Kompromisu. Kompanija negaus pinigų, o mes negausim elektros...

Kažko perdaug

Mataitis grįžta namo paryčiui ir ne visai blaivus.

— Na, kaip tu atrodai! — stebisi žmona. — Ar tau ko trūksta?

— Priešingai! Aš paėmiau kaiko perdaug...

Biznierius

— Nesuprantu tavęs. Tik ką pirkai pijaniną, įmokėjai $10, o po savaitės leidai jį vėl išvežti. Ir tai tu vadini bizniu?

— Žinoma. Juk jie už parvežimą sumokėjo $20.

— Tai kas? O kas tau iš to?

— Kas man? Ogi mano sūnus jį pervežė...

Pabėgėlis skelbiamas mirusiu

Sovietiniai rusai dabar į padangės kelia viską ką kada nors yra pasiekęs rusas. Savo aviacijos istorijoje jie augštai kelia Stanislovą Fadiejevičių Dorožynskį, kuris vienas iš pirmųjų perskrido Baltijos jūrą ir laikomas "Rusų aviacijos pijonieriu". Sovietų didž. enciklopedijoje rašoma, kad jis žuvęs lėktuvo avarijoje 1912 m.

Bet pasirodo, kad tas Dorožynskis tebėra gyvas ir sveikas, nors jau 76 metų senukas, ir tebegyvena Nicoje. Jis papasakojo žurnalistams, kad 1912 m. jis tikrai turėjo avariją, tačiau išliko gyvas ir padarė neblogą karjerą. Caro jis buvęs pasiųstas užpirkti Rusijos aviacijai lėktuvų, o vėliau buvęs paskirtas Juodųjų jūrų oro laivyno viršininku. Bolševikams beabejo visa tai buvo žinoma, bet jiems svarbu buvo tik iškelti "rusų aviacijos žygį".

Kasmet po 305.000 automobilių

(CSc.) Pagal Du Pont bendrovės apskaičiavimus kanadiečiai per sekančius 5 metus įsigys visą milijoną su ketvirčiu naujų automobilių. Reiškia, kasmet bus parduodama po 305.000 mašinų.

Tos pačios bendrovės apžvalga rodo, kad 1953 m. Kanadoje buvo 2.514.000 registruotų automobilių. O 1960 m. jų būsią jau 3.809.000, taigi padidės 51%.

Ekonomistai nurodo, kad mašinų kainos dabartiniu metu yra labiausiai palankios pirkėjams, ko nebuvo nuo 1939 metų.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

A. LUNDY, B.A.
Advokatas ir notaras
V. Sleževičius
dipl. teisininkas
414 Bay St., Toronto
kamb. 107
Tel. EM. 4-0425
vakarais: KE. 4938.

James B. Trotter,
B.A.
Teisininkas, advokatas, notaras.
Įstaiga: 220 Roncesvalles Ave.
Tel. LA. 0846.
Buto tel. RO. 6-2944
Toronto.
Priimama susitarus iš anksto.

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas RO. 7-0052
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

DR. W. K. WLODKOWSKI
buvęs Varšuvos ir Gdynės ligoninių ordinatorium ir Vienos bei Paryžiaus universitetų klinikų asistentu.
DARBO VALANDOS:
10-12 val. ryto ir 3-8 val. vak.
223 SHAW ST., TORONTO
(tarp Queen ir Dundas)
Telefonas KE. 5885.
Bendra praktika, genekologija ir gimdymo pagalba.

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima iš anksto susitarus
Telef.: offiso WA. 1-3584
namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.
Rentgenas pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadeniais. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. V.P. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1554A BLOOR ST. W., TORONTO
(kampas Dundas - Bloor)
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Kabineto tel. LL. 9184
Namų WA. 1-0537
Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
PERSIKĖLĖ Į
1 BEAVERBROOK - KIPLING AVE. KAMPAS.
ISLINGTON, TORONTO, ONT.
Telefonas BE. 1-1310.

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje,
Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-3679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(lėšimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moteris ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitulaiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave. W., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir **7-9 po pietų**
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištirkie akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 **Telef. namų: BE. 3-0978**

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

Čikagos Lietuvių Vyrų Choro Koncertas

TORONTE, Birželio 4 dieną, šį šeštadienį, 7.30 valandą vak., punktualiai, Masaryk Memorial Hall, 212 Cowan St. (Queen ir Lansdowne)

Pirmą kartą Toronte su negirdėtu repertuaru. Solistė Prudencija BIČKIENĖ, dirigentas Vl. BALTRUŠAITIS, prie pianino muz. St. GAILEVIČIUS.
PO KONCERTO ŠOKIAI SU BUFETU, GROJANT "TRIMITUI".

BILIETAI GAUNAMI:
1. Svetainėje "Tulpė", 994 Dundas St. W.,
2. Green Valley Meat Market (V. Germanavičius ir J. Sinkevičius), 996 Dundas W.
3. J. Beržinsko krautuveje, 1212 Dundas St. W.,
4. "Atlantic" restorane (sav. Bleizgys), 1330 Dundas St. W.,
5. J. Margis Drug Store, 408 Roncesvalles Ave.,
6. High Park Food Market (J. Demikis), 1669 Bloor St. W.

Vietai užtikrinti bilietus įsigykite iš anksto.
Įėjimas $1.50 ir $2.00.
"TĖVYNĖS PRISIMINIMAI"

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parap. žinios

— Šį penktadienį, pirmąjį birželio mėnesį, vakarinės mišios 7.30 val. v. Pamaldų metu klausoma išpažinčių ir daloma komunija.

— Birželio mėnesį penktadieniais ir sekmadieniais 7.30 v.v. laikomos birželinės pamaldos — konferencija, Jėzaus Širdies litanija ir palaiminimas. Su sekančiu sekmadieniu, Švč. Trejybės šventė baigiasi velykinis laikotarpis, o tuo pačiu ir velykinės išpažinties pareiga.

— Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklinės lentos iškilmingas atidengimas ir josios šventinimas įvyksta birželio 12 d., sekmadienį, minint lietuvių deportacijas. 11 val. iškilmingų pamaldų metu bažnyčioje giedos Toronto liet. choras "Varpas". Paminklo šventinimo apeigų metu garbės sargyboje stovi Toronto skautai.

— Šį šeštadienį 9 val. gėdulingos pamaldos už a.a. Adomo Kužmos vėlę. Sekmadienio 11 v. pamaldos — už a.a. Oną Kybartienę.

— Sutuokta: Petras Kaunas ir Vanda Maurušaitytė. Pakrikštyta: Rita Elzbieta Tamošaitytė, Rita Rūta Jackevičiūtė.

— Ypatinga padėka kontraktoriui Algiui Ropei, kuris, nežiūrint čia mieste vedamos didelės statybos, visada randa laiko ir jėgų dažnai atvykti į Springhurstą ir uoliai talkininkauti visiems statybos darbams.

Į talką Springhurste!

Per porą savaitgalių talkos būdu Springhurste prie Wasagos, Šv. Jono Kr. parapijos vasarvietėje paruošiamieji darbai yra pabaigti: išvalytas sklypas ir išmūryti pastatui pamatai. Statybos vadovo apskaičiavimu, talkos būdu šį savaitgalį galima atlikti visi esminiai sienų ir stogo konstrukciniai medžio darbai. Šv. Jono Kr. parapija kviečia visus geros valios tautiečius, ypač jaunimą ir tuos, kurie Springhurste praleidžia vasaros atostogas, šiam savaitgaliui į bendrą talką. Automobiliai nuo šv. Jono Kr. klebonijos išvyksta šeštadienio rytą 8 val. Maistu talkininkams rūpinasi ponios, kurios sutiko talkininkauti vasarvietėje. Norintiems vasarvietėje pasilikti sekmadieniui, vilose rezervuota nakvynė. Bendrai talkininkaudami, galime tikėtis jau šiam vasaros sezonui turėti užbaigtus pirmuosius pastatus, kuriais visiems bus malonu pasinaudoti.

"Už grįžimą į tėvynę" bolševikų organizacija, vadovaujama rusų gen. Michailov, jau išsiuntinėjo savojo laikraščio Nr. 2. Yra gavusių tą laikraštį jau ir Toronte.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį švč. Trejybės šventė, kuria baigiasi velykinis metas ir laikas atlikti velykinę.

— Uždaros rekolekcijos moterims ir mergaitėms įvyks birželio 24, 25 ir 26 d.d. Cenacle Retreat House, Toronte. Užsiregistruoti galima klebonijoje.

— Parapijos maldininkų kelionė į pirmųjų Amerikos kankinių šventovę, Midland, Ont., įvyks rugpjūčio 7 d.

— Šį sekmadienį, 5 val. p.p., įvyks mėnesinis tretininkų susirinkimas.

— Parapijos parengimas atnešė $186,49 gryno pelno. Iki šiol BS Fondui gauta $100.337,13. Naujų Prisikėlimo bažnyčios fundatoriai: Abromaitis P. K., Adomavičius J. N., Baltrušaitis A., Banelis S. O., Bernotaitis A. A., Buragas V., Butkevičienė S., N. N., Daunys J. J., Gataveckas J. O., Gataveckas I. A., Girdauskas J., Greičiūnas J. B., N. N., Jagėla A. A., Jasiunytė M., Juodikaitis S. J., Juška J. O., N. N., Kevelaitis, P., Kiršinas S., Kirvaitis J., Kobelskis V. T., Kozeris J., Kudreikis P. J., Kupčiūnas P. Liačas P., Lukoševičius V., Mačiulaitis S. M., Matukas J. G., Pranckevičius S., Puškorius M. P., Račkauskas J. E., Ranonis J. A., Rasiulis V. V., Regina M. D., Ropienė I., Šapoka A. A., Seliokas A. M., Simanavičius V., Skrupskas P. A., Užupis V. A., Valtaka J. S., V. L. E., Vilkas J., Žebrauskas K.

— Parapijos iškylos Ivanauskų ūkyje pramatomos liepos 3, 17, 31 ir rugpjūčio 14, 28.

— Pakrikštyti: Vidas Jurgis Kiškūnas ir Aida Joana David - Baltrušaitytė.

Mokslo metų užbaigimas

Toronto Maironio vardo liet. šeštadieninėje mokykloje įvyks šį šeštadienį. Po trumpų užbaigimo pamokų mokyklos patalpose, vykstama į Šv. Jono Kr. bažnyčią padėkos pamaldoms. Iškilmingas mokyklos užbaigimo aktas įvyks šį sekmadienį 3 val. Šv. Jono Kr. salėje. Dalyvaujant Lietuvos konsului min. V. Gyliui, Kanados Liet. Kultūros Fondo atstovams ir kitiems svečiams, oficialiųjų iškilmių metu mokiniams įteikiami mokyklos baigimo pažymėjimai. Po trumpos meninės dalies, kurią išpildys mokykla, bus kuklios mokinių vaišės. Jas rengia mokyklos tėvų komitetas.

Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. šventėje.

— **Toronto.** — Čia nuo gegužės 30 d. iki birželio 10 d. vykstančioje mugėje po pačių kanadiečių didžiausi plotą prekėmis apstatys Vokiečių firmos — 23.000 kv. pėdų.

Skautiška gegužinė

įvyks š.m. birželio 5 d. 2 val. p.p., Ivanauskų ūkyje, 5 mylios nuo Toronto — Queen Elizabeth plentu. Puikus, didžiulis sodas prie upelio, nauja platforma.

Kviečiami visi skautams prijaučiantieji atsilankyti.

Važiuoti Queen Elizabeth Hamiltono kryptimi ir po pirmos "Supertest" gazolino stoties pervažiavus upelio tiltą, sukti Dixie Rd., į dešinę ir sekti gegužinės rodykles.
Blogam orui esant gegužinė nukeliama į birželio 19 dieną.
Pelnas skiriamas skautų šios vasaros stovyklų reikalams.

Rengia Skautams Remti Draugija.

Birželio išvežimų minėjimą ruošia Pabaltiečių Federacija birželio 12 d., sekmadienį, Massey Hal. 4 - 4.30 val. p.p. per CFRB radijo stotį, banga 1010, bus speciali programa kanadiečiams. Kalbės J. Yaremko, o meninėje dalyje dalyvaus visų trijų Pabaltijo tautų menininkai.

Šv. Jono Kr. Draugijos mėnesiniai susirinkimai vasaros metu įvyks kiekvieną antradienį po pirmojo mėnesio sekmadienio 8 v.v. Šv. Jono Kr. par. salėje. Sekantis susirinkimas birželio 7 d. 8 val. vakare.

Liet. Kat. Moterų D-jos Toronto skyrius

šį sekmadienį, birželio 5 d., rengia šeimyniško susipažinimo iškylą High Parke. Narės su šeimomis susitinka 4 val. p.p. ten, kus apsisuka Carlton tramvajus.

Vyr. ateitininkų susirinkimas įvyksta birželio 5 d., sekmadienį, High Parke. Rinktis 4 v. p.p. toje vietoje, kur apsisuka Carlton tramvajus. Renkamasi kartu su katalikėm moterim.

Inžinieriams ir architektams

Birželio 2 d., ketvirtadienį, 7.30 val. vak. Lietuvių Namų II augšto salėje įvyksta PLIAS Toronto skyriaus narių metinis susirinkimas šia dienotvarke:
1. Valdybos pranešimas,
2. Valdybos rinkimai
3. Sumanymai.

Skyriaus valdyba.

Toronto skautų-čių stovykla bus nuo liepos 23 d. iki rugpiūčio 1 d. imtinai (10 d.) prie Inglewood, Ont. Stovyklos mokestis $13 (už 10 d.) mokamas atvykus stovyklon.

Toronto skautai-ės, važiuojantieji stovyklon registruojasi pas savo draugininkus įmokėdami $2 registracijos mokestį. (Užsiregistravusiam nevažiavus reg. mokestis negrąžinamas). Niagara Falls, Wellandas, St. Catherines registruojasi pas psktn. P. Balsą; Hamiltonas pas psktn. Viliamienę.

Susitarus su Toronto Kultūros Fondo valdyba, stovyklon priimami ir ne skautai-ės nuo 8 iki 15 m. amžiaus, kurie registruojasi pas mokyt. Jankaitį, telef. ME. 0667.

Norintieji važiuoti stovyklon prašomi galimai greičiau užsiregistruoti, kad žinant stovyklautojų skaičių būtų lengviau vadovams pasiruošti bei sudaryti patogesnes stovyklavimo sąlygas. **Toronto tuntininkai.**

Vaikų darželis,

kurį perėmė Nekalto Prasidėjimo seserys, dirba sėkmingai. Sekmadienį įvyko tėvų susirinkimas, kuriame tėvai susipažino su naujosiomis vedėjomis ir darželio tvarka.

Sesuo Gabrielė, buvusi darželio vedėja, mus informuoja, kad dar nėra gavusi dispensų ir todėl negalinti persikelti pas seseris kazimierietes Čikagoje.

Ontario prov. parlamento rinkimai

vyks birželio 9 d., ketvirtadienį. Balsuoti gali, kas turi D. Britanijos ir Kanados pilietybę, sukakę 21 metus ir yra įtraukti į balsuotojų sąrašus. Reikia iš anksto pasitikrinti ar kas nėra praleistas. Jei taip būtų, reikia kreiptis į atitinkamą savivaldybės skyrių, kad įtrauktų. Tam reikia vieno balsuoti teisę turinčio asmens liudijimo.

Kiekvienas turi žinoti, kur yra jo balsavimo būstinė. Ji nurodyta balsuotojų sąraše. Kiekvienas turi taip pat įsidėmėti kokiuos kandidatus kuri partija jo gyvenamoje apylinkėje pastatė, nes balsavimo lapeliuose tėra pavardės, be jų partijos nurodymo. Ateinant balsuoti reikia atsinešti kokį nors asmens tapatybės įrodymą.

Pereitame Ontario parlamente buvo vienas komunistas J. Salsberg, išrinktas Toronto St. Andrews apylinkėje. Ji yra tarp Bathurst ir Spadina gatvių. Išviso turės būti išrinkti 98 nariai. Kova bene griežčiausia vyks Toronto Bellwoods rajone, kur ankščiau taip pat būdavo išrenkamas komunistas, bet 1951 m. jį nugalėjo konservatorių partijos kandidatas ukrainietis Yaremko. Komunistai dabar nori čia atsigriebti. Tai rajonas, kuriame gyvena nemažai ir lietuvių. Tikėkim, kad jie savo pareigą atliks.

Konstancija Lelešiūtė St. Michaels ligoninėje baigė gail. seserų mokyklą ir gegužės 30 d. gavo diplomą. Iškilmingame akte Toronto universiteto Convocation Hall pristatant kiekvieną baigusiąją buvo paminėta ir jos kilimo vieta. Malonu pabrėžti, kad pristačius K. Lelešiūtę svečiai gausiu plojimu pareiškė savo simpatijas. Po iškilmių p-lę Konstanciją išsivežė atostogų jos dėdė į JAV, kuris taip pat dalyvavo iškilmėse.

Du Toronto dienraščiai, The Glob and Mail ir T. Star, šeštadienio laidose išspausdino didelę p. Maurukų šeimos nuotrauką, kai į universiteto graduacijos iškilmes p. Maurukienė atėjo pasipuošusi taut. rūbais.

Toronto "Star Weekly" birželio 4 d. nr. išspausdino tris nuotraukas iš Toronto lietuvių jūrų skaučių gyvenimo.

Toronto lenkai sudarė specialų komitetą paminėti Adomo Mickevičiaus 100 metų mirties sukaktį. Komiteto pirm. gen. E. Przedžymirski. Sudarytos 4 sekcijos: finansų, projektavimo, literatūrinę - meninę ir propagandinę. Kaip tas paminėjimas bus organizuojamas, dar tebesitariama.

Natūralių dujų iš Albertos Torontas dar negali greitai laukti, nes vamzdžių per visą Kanadą tiesimas atidėtas bent metams. Priežastis ta, kad tuos darbus atlikti užsimojusi bendrovė norėjo užtraukti valdžios paskolą. Kai valdžia paskolą sutiko duoti tik su sąlyga, kad ir ji pasidarytų dalininkė, amerikoniškos firmos, kurios valdo Albertoje dujų šaltinius, atsisakė parduoti dujas, nes jos esą prieš betkokį valdžios dalyvavimą ir tik už privatų biznį. Kažin ar nebūtų galima jas suvalдyti, kad ir įstatymo keliu?

Pavyzdinis priemiestis

Ontario ežero krante aplink Scarboro "Guild of All Arts" planuojamas Guildwood Village primiestis, kuris būsiąs pavyzdinis Toronto aplinkoje. Jo plotas 500 akrų, jame numatyta 1 530 butų, jų tarpe 1 130 vienos šeimos namų po $13 000 iki $50 - 000 vertės, o be to, 400 butų apartmentuose. Gyventojų ten turėsią būti 6-7 000, o be to, tai turėsianti būti poilsio vieta visam Torontui.

Pereitame "TŽ" Nr.

po žinute "Atitaisymas" išspausdinta: "K. Kalendra, pirmininkas; Vl. Skirgaila, sekretorius". Prieš tai yra iškritusi viena eilutė: "Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba".

Ponų ŠALKAUSKŲ šeimą ir ponią E. MAHLKIENĘ,

liudinčius dėl jų Mamytės, uošvės ir bobutės mirties, giliai užjaučia

E. Kaunienė ir Ruzgiai.

John Yaremko, Toronto lietuviams gerai pažįstamas ukrainietis advokatas, jau pereituose rinkimuose Bellwoods rinkiminėje apylinkėje nugalėjęs komunistų kandidatą McLeod, kuris ten visada būdavo išrenkamas, dabar vykstančiuose Ontario parlamento rinkimuose (balsavimai birželio 9 d.) vėl kandidatuoja toje pačioje apylinkėje.

"Dainos" tradiciniame kartūno baliuje, gegužės 28 d., kuris praėjo su dideliu pasisekimu, už gražiausias kartūnines sukneles premijas gavo E. Ališauskienė, I. Beržinskienė ir J. Paškevičienė.

MONTREAL, Que.

Bažnytinis koncertas rengiamas ši sekmadienį Aušros Vartų bažnyčioje 5 val. vak. Koncerte dalyvauja valst. op. sol. E. Kardelienė, žymus vijolenčelistas, pianistas K. Smilgevičius, AV parapijos choras.

Koncerto pajamos skiriamos naujų vargonų įsigijimui.

Koncerte dalyvauja ir žymių kitataučių. Po koncerto vakarienė parapijos salėje, kurios laike kalbės Montrealio teismo pirmininkas ir daugelis kitų. Laike šios vakarienės jie nori susipažinti su platesne Montrealio lietuvių visuomene.

Šeštadienio mokyklos baigia mokslo metus. Šį šeštadienį, birželio 4 d. bus egzaminai visose mokyklose. Sekmadienį, birželio 5 d., tuoj po pamaldų, iškilmingas aktas Aušros Vartų parapijos salėje.

Šv. Jono liuterionių bažnyčioje, Jeanne Mance ir Prince Arthur gt. kampe, birželio 5 d., 12.30 val., lietuvių pamaldos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Paskolos namų statyboms

Adamonis & Budriūnas "District Estate Brokers" įstaiga nuo gegužės 15 d. parūpina statomiems namams 5½% paskolos.

Į šią įstaigą tautiečiams patariama kreiptis ir pasitikrinti prieš darant bet kuri darbą — dėl namų ar žemės pirkimo, pardavimo, paskolų ar įvairių draudimų. Nekartą yra tekę pastebėti, kad tautiečiai permoka, paveda reikalus įvairiems agentams, kurie vėliau nedirba ar ima augštą procentą u žpatarnavimą parūpinant paskolas.

Ši įstaiga buvo sukurta pasiremiant sąžiningo darbo principu ir noru padėti šioje srityje turintiems reikalų. Patarnavimas nuolat buvo tobulinamas ir artėjant 2-jų metų darbo sukaktuvems yra pasiektas augštas darbo lygis.

Su pagarba,
Adamonis & Budriūnas.

Reikalingi namai pardavimui

Rosemounte, Park Extention, N. D. G. Verdune, Cote St. Paul, Ahuntsic, Centre ir bendrai visame Montrealy.

Reikalinga žemė — lotai, ypač kurie yra tinkami šių metų statyboms.

Turime pirkėjus minėtiems objektams su grynais pinigais, o tuo pačiu besiorganizuojas investacijos skyrius jau yra pajėgus mažesnius objektus pirkti pats.

Adamonis & Budriūnas
177 Sherbrooke St. W., Montreal
Telef. PL. 8501-2.

Naujųjų kanadiečių informacijos centras

Praeitą trečiadienį, gegužės 26 d., oficialiai atidarytas "New Canadians' Information Centre" plieno darbininkų unijos patalpose 31 Cecil St. (College - Spadina kampas). Centrą atidarė Ontario CCF lyderis Donald MacDonald. Jo direktorium bus Rudy Kaschte.

Biuras teiks nemokamą pagalbą teisiniais klausimais lenkų, ukrainiečių, gudų, lietuvių, italų, žydų ir vokiečių kalbomis.

Lietuviams skirti kiekvieno mėnesio antras ir ketvirtas antradieniais pradedant birželio 14-ta ir 28-ta diena 7-9 val. vak.

Sovietų Rusija į Toronto mūgę, vykstančią nuo gegužės 30 d. iki birželio 10 d., prisiuntė taip pat skaitlingą delegaciją. Iš pradžių buvo numatyta 6, bet vėliau paprašyta 12 vietų.

Mugėje dalyvauja 31 kraštas. Iš svetimų valstybių daugiausia vietos užima Čekoslovakija ir V. Vokietija.

Pasaulio Liuterionių Sąjungos atstovas Pastor Heine, emigracinės liuterionių tarnybos Bremeno uoste vadovas, lankėsi Toronte ir liuterionių kunigams padarė platų pranešimą apie jo tvarkomus pabėgėlių iš bolševikų okupuotų kraštų šalpos reikalus. Kitą dieną jis grįžo namo, dr. Kavolio palydėtas stotin. Svečias tarp kitko įdomavosi sužinoti, ar imigrantai iš Europos kraštų įsilieja į Kanados parapijas ir ar veikliai dalyvauja religiniame gyvenime.

Liuterionių Misijos vadovybė gegužės 22 d. buvo Toronte ir vizitavo lietuvių parapiją. Dr. Kavolis padarė platų pranešimą.

Liuterionių Bažnyčios Kanados Sinodas

posėdžiaus Otavoje birželio 7-10 d. Jame dalyvaus apie 100 kunigų ir tiek pat pasauliečių atstovų. Jų tarpe bus lietuvių parapijos kun. dr. M. Kavolis. Ši institucija yra Pasaulio Liuterionių Sąjungos ir Kanados Liuterionių Tarybos padalinys.

Atitaisymas

Pereitame "TŽ" nr. straipsnelyje apie dviejų didžiųjų unijų susijungimą įsivėlė nemaloni klaida antraštėje. Išspausdinta: "Jungiasi komunistų unijos", o turėjo būti: "Jungiasi darbininkų unijos".

TILLSONBURG, Ont.

Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas birželio 5 d., sekmadienį, 6 val. p.p. šaukia savo narių visuotinį susirinkimą St. Augustinavičiaus namuose. Narius kviečiame būtinai atsilankyti, nes bus nagrinėjami aktualūs reikalai. Taip pat kviečiame atsilankyti ir prijaučiančius, kurie norėtų įstoti į klubą nariais.

Klubo v-ba.

"VIENYBĖJE — GALYBĖ"!

TAUPYK

savo kredito kooperatyve "PARAMA". Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Darbo valandos: **antradieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v.**
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas KE. 3027.

ŽUKLAVIMO

IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

J. Beržinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Balsuokite už Liberalus!

Jim Trotter

Toronto – PARKDALE!

JIM TROTTER yra jaunas advokatas ir geras neokanadiečių bičiulis. Jis stoja už sveikatos draudimo, padidintas senatvės pensijas, mažesnius nuosavybių mokesčius ir bedarbiams darbo suradimą vietoje.

Birželio 9 d. remkite savo apylinkės liberalų kandidatą.

ŽYMĖKITE SAVO BALSĄ

TROTTER James B.
of the city of Toronto, BARRISTER | X

KELETAS GERŲ PASIŪLYMŲ:

$3.500 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, vieta įvažiavimui, 2 virtuvės, nepereinami kambariai, Ossington - Davenport.

$2.500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas su vieta garažui, Bloor - Dufferin.

$1.700 įmokėti, 6 kamb. namas, 2 virtuvės, arti susisiekimo, lengvas išsimokėjimas.

B. Sakalauskas

Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410

Čia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamo turto nuosavybių didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.

856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)
I. BRKOVICH REALTOR

Išnuomojami 2 kambariai I augšte, žema kaina. Toje pačioje vietoje parduodamas 1946 m. automobilis "Meteor". Tel. LA. 7414, po 6 val. vak.

Išnuomojamas kambarys College g-vėje, netoli Prisikėlimo par.; tinka 1 asmeniui, yra baldai. Tel. KE. 1029.

Išnuomojamas kambarys II-me augšte, frontinis, 1 asmeniui. Tel. LO. 8268.

Išnuomojamas II-me augšte vienam asmeniui kambarys. Galima naudotis virtuve. Ossington - Dewson rajone, telef. OL. 2636. Skambinti po 5 val. vak.

Išnuomojami III-me augšte 2 kambariai. Yra atskira virtuvė ir vieta automobiliui. Tel. OL. 9335.

Išnuomojamas eredvus be baldų kambarys ir virtuvė su gazu ir sinka Bloor - High Park rajone, III-me augšte. Tinka mažai šeimai. Žema kaina. 213 Glenlake Ave. Tel. RO. 2-0738.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, su baldais, viengungiams ar šeimai. Tel. KE. 2245.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, be baldų, yra garažas, prie gero susisiekimo. Tel. LO. 1357.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II augšte, su baldais; netoli Prisikėlimo p-jos, 31 Delaware Ave., tel. KE. 3045.

Išnuomojamas didelis kambarys I augšte, tinka 2 ar 1 asmeniui, galima naudotis virtuve. Tel. OL. 8056.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė, be baldų, privati vonia. 220 Wright Ave., telef. LA. 4085.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte ir kambarys III-me augšte. Tel. LA. 7134.

High Park rajone išnuomojami 2 kambariai su baldais be virtuvės. Galima pavieniai ar abu kartu. Garažas. Skambinti po 6 val. vak. tel. RO. 2-5011.

Išnuomojami II augšte 3 kambariai ir virtuvė, be baldų. Kreiptis vakarais po 7 val. 145 Euclid Ave., netoli Dundas, telef. EM. 8-1930.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, yra balkonas. Tel. LA. 4910.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte. Tel. OL. 4689, 381 St. Clarens Avenue.

Išnuomojamas II-me augšte butas iš 4 kambarių ir virtuvės arba 3 kambarių ir virtuvės. High Park rajonas. Skambinti RO. 6-4940 po 6 val. vak.

Išnuomojamas kambarys su baldais 1 ar 2 asmenims, galima naudotis virtuve. Be to, I-me augšte išnuomojamas frontinis kambarys vienam asmeniui. Telef. KE. 3625.

Išnuomojamas frontinis kambarys ir virtuvė ir saulės kambarys II-me augšte. Yra dalis baldų. Garažas. 46 Beatrice St. Tel. LO. 3595.

IŠNUOMOJOMAS Miami Beach, Hollywood Drive, Nr. 206, 5-kių kambarių modernus vasarnamis su visais patogumais, prie Lake Simcoe ežero. 42 mylios nuo Toronto. Informacijų kreiptis: P. Narway, tel. WA. 3-9773.

IŠVALAU jūsų namuose minkštas kėdes, sofas (chesterfield) ir kilimus. Darbas garantuotas. Tel. KE. 3625.

A. Garbenis

NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD.

REKOMENDUOJA

RONCESVALLES AURORA $2.000 įmokėti, viso $10.500, pusiau atskiras namas, 6 kamb., oro-anglių šildymas, garažas. Namas be skolų.

WESTMINSTER - RONCESVALLES, $3.000 įmokėti, pusiau atskiras, plytų namas, 6 kamb., modernūs, alyvos šildymas, garažas. Viso $14.500.

GROCERY - MEAT krautuvė, $7.000, Roncesvalles gatvėje, pilnai įrengta, nuoma $100 mėnesiui, apyvarta — apie $1000 savaitėje, 2-jų augštų namas, galima jį nupirkti.

GARDEN - RONCESVALLES, $4.000 įmokėti, viso $13.800, 7 nepereinami kamb., vandens-alyvos šildymas, be garažo.

KING - SUNNYSIDE, $4.000 įmokėti, viso $25.000, 13 kamb. su baldais, pajamų namas, vandens-alyvos šildymas, 3 garažai, išmokejimas ilgam laikui, atviras morgičius.

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI